

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 33 Din
polletno 198 Din
celoletno 396 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din, za
inozemstvo 100 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon šte. 50, upravnštvo šte. 328

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglas po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 5 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrsilca po 10 Din
a Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po prazniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.551 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Rezultati konference Male antante.

(Od našega urednika.)

Bled, 19. junija 1926.

Temna znamenja.

Temni predznaki, ki so se pokazali, predno se je konferenca pričela, so se posebno naglašali po težki krizi Društva narodov. Raditega si je že v začetku sama konferenca stavila dva vprašanja. Ta črna znamenja so se še posebno naglašala radi brutalnih zahtev češke socialne stranke, da mora dr. Beneš po svojem dvanajstletnem delovanju kot politik, ki je bil poleg predsednika Masaryka najdelavnejši, podati ostavko.

Pa je vendar prišel dr. Beneš. Z njim je obenem prišla skrb, ali bo on, ki je ustanovitelj Male antante, lahko tudi v bodočnosti izvajal sklepe sedanje blejske konference. Poseben češki kurir je odpotoval v Prago, da na kompetentnih mestih pojasni to zadevo. Minister Beneš sam pa je bil vesel, kakor vedno. Radosno se je smehljajal in njegova dva kolega obeh zaveznikiških držav sta se z veseljem in upanjem z njim razgovarjala in razpravljala.

Zgodovinski akt.

Takoj ob začetku blejske konference se je izvršil političen akt, ki bo v analih zgodovine Male antante vedno ostal zapisan z zlatimi črkami. Izvršila se je izmenjava ratifikacijskih listin o podaljšanju političnih in vojaških pogodb med tremi državami Male antante. S tem se je Mala antanta podaljšala za nadaljna tri leta. Letos je bil namreč Mali antanti potekel njen življenjski rok. Nasprotniki Male antante so vsled tega računali popolnoma sigurno in so celo razširjali v svojem smislu pobarvane vesti, da je dvomljivo, ali se bo Mala antanta še dvignila k novemu življenju.

Tri nadaljna važna leta so zasigurana. Že samo s tem aktom bi bila blejska konferenca Male antante velik uspeh. Zdi se pa, kakor da bi se gotovi odločujoči činitelji Male antante ne bili zadovoljili s tem velikim uspehom: podaljšanjem življenja Mali antanti za tri leta. Kajti razpravljalo se je celo o tem, da bi se obnovljena pogodba podaljšala kar za pet let. Peresa treh zunanjih ministrov so medsebojno podpisala troje pogodb.

Novi tretji.

V razpravo so prišla silno važna vprašanja meddržavne politike centralne Evrope in balkanskih držav. Predvsem je bilo potrebno za dr. Ninčiča in dr. Beneša, da se seznanita s svojim novim tovarišem Mitileneuom, da z njim nadaljujeta vzajemno delo. Romun, potomec bojarske rodbine, aristokrat po vzgoji in vendar demokrat, je takoj pokazal, da hoče vzdrževati stalne najboljše odnose z nami časnikiarji prijateljskih držav. Njegov simpatičen nastop je takoj pridobil zaupanje zlasti obeh tovarišev ministrov in vseh, ki so imeli priliko govoriti z njim. O novem romunskem zunanjem ministru imamo najboljše jamstvo, da bo Romunija nadaljevala politiko vzajemnosti in iskrene lojalnosti, ki jo je v imenu te države vodil v Mali antanti Mitileneuov prednik g. Duca. Mitileneu je izjavil, da se romunska zunanja politika pod njegovim vodstvom ne bo izpremenila; on bo skrbel, da se bodo pristrani odnosi v Mali antanti vedno poglobljali in vezi izpopolnjevale. Politično vreme se je ob Blejškem jezeru razjasnilo.

Razorave treh.

Bolgarsko vprašanje. Znano je, da je Društvo narodov dalo Bolgariji posebno posojilo za podporo beguncev. Dr. Ninčič je označil to posojilo kot napako. Ker pa je posojilo že odobreno in se mora uporabiti v namen, za katerega je določeno, so ministri Male antante vzeli izvršeno dejstvo na znanje in razpravljali le o kontroli nad uporabo tega posojila. V tem pogledu so se napravili važni sklepi. Povdariti je treba, da je Romunija v bolgarskem vprašanju zadnji čas popolnoma osvojila stališče Jugoslavije.

Madžarska. Svet Društva narodov je deloma ukinil mednarodno finančno kontrolo. Afera ponarejenega tujega denarja je pa vsemu svetu dokaz mažarske miselnosti glede izpolnjevanja Trianonske pogodbe. Zato bodo države Male antante vedno pozorne na vsak korak madžarske diplomacije v tej smeri. Trije ministri so sklenili, da bodo podvzeli tozadevne skupne korake pri Društvu narodov.

Nemčija. Rusko nemško pogodbo je že svet Društva narodov označil kot pogodbo, ki ne odgovarja duhu lokarnske mirovne politike. Zato ministri Male antante niso zavzeli posebnega stališča proti tej pogodbi pač pa do vseh podrobnosti premotri vse njene posledice, ki so silne važnosti zlasti za Češko-slovaško in Romunijo.

Rusko vprašanje.

Kakor znano, je to vprašanje stalni predmet posvetovanj na zborovanju Male antante. Po zadnji konferenci se ni zgodilo ničesar, kar bi opravičevalo katerokoli spremembo v zadržanju Malega sporazuma do Sovjetske Rusije. Vsled tega so sklenili, da vztrajajo v tem vprašanju pri svojem dosedanjem stališču, ki da vsaki od treh držav Malega sporazuma prosto roko proti Rusiji. Češko-slovaška republika, katera je bila doslej najbolj pripravljena priznati Sovjetsko Rusijo, je priznanje te države zopet preložila, ker notranje politične razmere Sovjetske Rusije priznanja še ne dovoljujejo.

Temna senca.

Temna senca je padla zopet na konferenco, ko se je pričela nadaljna razprava o Zvezi narodov. Beneš, ki je zastopal na zadnjem zborovanju Zveze v Ženevi interese Male antante, je poročal o ustavni krizi Zveze v mareu, ko ni bilo mogoče sprejeti Nemčije v Zvezo radi nesrečnega sestava Sveta Društva narodov. Poročal je nato o politični krizi Društva narodov v mesecu juniju, ko je bila izstopila Brazilija in ko je tudi Španija grozila z izstopom. Beneš se sicer ni označil za pesimista, govoril pa je štiri do petkrat z resničnimi besedami o težki, težki krizi Zveze narodov. Ninčič se mu je pridružil. Mitileneu je karal nekaj več optimizma. Kaj se bo zgodilo z Zvezo narodov v septembru? Trije zunanji ministri so mnenja, da je sprejem Nemčije v Zvezo narodov še danes izvršeno dejstvo. Mitileneu je rekel celo, da bo Nemčija v Društvu narodov z veseljem pozdravljena. Trije ministri so tudi v interesu Malega sporazuma izrazili upanje, da se bo sedanja težka kriza v Zvezi narodov odstranila.

Izjava, ki vzbuja pozornost.

Kakor običajno, so govorili ministri po tajnih zborovanjih z navzočimi časnikiarji. Zgodilo se je to v lepi sprejemnici hotela »Toplice«. Govorili so ljubeznivo in prijazno kot vselej. Pala ni niti ena trda beseda na račun sosednjih držav. Nobena demarša proti Bolgariji in Madžarski ni bila naznanjena. Trije zunanji ministri žele rešiti vsa sporna vprašanja mirno in s pomočjo Zveze narodov. Vladalo je v zadnjem času mnenje, da ima Italija na balkansko politiko velik vpliv. Časnikiarji so želeli od ministrov pojasniti. Določene in najboljše je govoril o tem Ninčič. Rekel je, da služijo stremljenja Malega sporazuma in Italije v Srednji Evropi istim ciljem. Med Malim sporazumom in Italijo ne obstajajo nikakoli nasprotstva, kar je razvidno tudi iz tega, da se Mala antanta pogostoma in skoraj vedno posvetuje o svojih političnih akcijah preje z Italijo.

V istem smislu je govoril tudi Beneš, ki je podčrtal, da ne obstajajo nobene težkoče med Italijo in Malim sporazumom in da nastaja v duhu prijateljstva in pristrčnosti tesno sodelovanje. Romunski minister je šel v svojih izjavah še dalje. Rekel je, da dela na tem, da bi se sklenila med Romunijo in Italijo pogodba prijateljstva. Dodal je, da najde to njegovo delo popolno odobravanje Jugoslavije in Češko-slovaške. Te izjave so bile v resnici senzacija tega zborovanja. Ali se je Ninčič, ki se je v zadnjem času na veliko nevoljo Italije spoprijaznil s Francijo, v obrambni pogodb vrnil k svoji politiki iz preteklega pomladi, ko se je na veliko nevoljo Francije pogajal v Rimu z Mussolinijem?

Usodno vprašanje.

To je res odločilno vprašanje. Na vprašanje, ki je bilo danes postavljeno na dnevni red zborovanja na našem lepem Bledu, bo odgovorila najbližja bodočnost.

Bled, 19. junija. (Izv.) Romunski zunanji minister Mitileneu je zvečer odpotoval po konferencah z Ninčičem in Benešem z Bleda.

Izjave Ninčiča, Beneša in Mitileneua.

Bled, 19. jun. (Izv.) Davi sta imela Ninčič in Mitileneu sestanek, na katerem sta se razgovarjala o problemih, ki se tičejo njunih držav. Popoldne je kraljica Marija vse tri zunanje ministre povabila v kraljevsko vilo Suvobor. Ob 5. uri popoldne se je vršil čajni večer v Suvoboru. Stevilni zastopniki tuzemskega in inozemskega časopisja so odpotovali v Ljubljano na banket, katerega sta jim priredila nocoj v Ljubljani magistrat in veliki župan.

Zunanji ministri Češke, Romunije in Jugoslavije so dali časnikiarjem zelo zanimive izjave. Ninčič je poudaril, da je med člani Male antante zelo pristrčno prijateljstvo, kar dokazuje današnja konferenca. Nekatere vesti o nesoglasju, ki je baje nastalo med člani Male antante, so smešne. Ninčič je poudaril, da je med državami Male antante popolna enotnost glede politike v Srednji Evropi. Med državami Male antante in Italijo obstaja popoln sporazum. Ravnotako pristrčno je sodelovanje med Francijo in Malo antanto. Omenil je prijateljski dogovor, ki ga je sklenil v Ženevi z grškim zunanjim ministrom Rufosom, ki bi moral služiti kot podlaga za ureditev spornih vprašanj z Grčijo. Posebno pa vprašanje železnice Gjevgjelija—Solun.

Glede posojila Bolgariji je izjavil, da posojilo ni nasproten, potrebna pa je brezdvojnokontrola, da se posojilo pravilno uporabi. Glede bolgarskih beguncev je dodal, da je jugoslovanska vlada nudila mnogoštevilne ugodnosti za njihovo izselitev in da izhajajo ovire samo iz nekaterih gospodarskih bolgarskih

krogov. Glede garancijskega pakta med balkanskimi državami je izjavil, da bo postal resničen šele tedaj, ako se bo ustvarila preje na Balkanu atmosfera medsebojnega zaupanja med zainteresiranimi državami. Mala antanta je politična realnost, ki odgovarja evropski potrebi, kar je najboljšje jamstvo njene življenjske moči.

Ministra Beneš in Mitileneu sta potrdila izjave dr. Ninčiča. Dr. Beneš je dodal, da pomeni sedanje zborovanje Malega Sporazuma na Bledu novo razdobje v političnem napredovanju Centralne Evrope v locarnskem duhu. Poudarjal je, da se je ratificirala med Češko-slovaško in Poljsko arbitražna pogodba, ki bo obstojala brez ozira na vse politične spremembe, ki bi se mogle dogoditi v notranji politiki poljske republike.

Romunski zunanji minister Mitileneu je poudaril, da se romunska zunanja politika do Male antante razvija organsko s politiko prejšnje vlade. Naznanil je, da bo posojilo z Italijo v par dneh zaključeno in da se pogajanja za italijansko-romunski sporazum ugodno razvijajo. Romunija je pripravljena Rusiji nuditi pogodbo, da se obe državi vzdržita vsakega medsebojnega napada, ako ne spravi Sovjetska Rusija besarabskega vprašanja na dnevni red.

Ministri Male antante so se tudi posvetovali o vprašanju reorganizacije Sveta Društva narodov in so dosegli popoln sporazum. Svojega stališča pa iz razumljivih razlogov ne morejo objaviti pred septembrom, ko se bo vršilo v Ženevi zborovanje o tem predmetu.

Stališče Bolgarije.

(Interview našega urednika z bolgarskim javnim delavcem.)

Bled, 19. jun. (Izv.) Iz uradnih komunikacij, kakor tudi iz celokupnega poteka razprav ministrov Male antante se vidi, da sta posebno Romunija in Jugoslavija bili najbolj zainteresirani na vprašanjih, ki so z ozirom na znani sklep Društva narodov najbolj aktualna za balkanske države. To je tudi razvidno iz izjav vseh treh ministrov, ki so jih dancs o tem dali časnikiarjem. Na to vprašanje polaga tudi Bolgarska sama veliko važnost, kar jasno sledi iz tega, da so se na Bledu nahajali ugledni bolgarski javni delavci. Vaš dopisnik je naprosil nekega bolgarskega gosta na Bledu, ki je dobro poučen o vseh problemih, ki zanimajo Jugoslavijo in Bolgarijo, za izjave. Naprošeni gospod je bil toliko ljubezniv, da je dal o teh vprašanjih naslednje pojasnilo, ki ga je smatrali kot stališče Bolgarske v vseh teh vprašanjih:

»Na zborovanju na Bledu so se predvsem pečali z Bolgarijo, ker je to, kar je treba priznati, predvsem zahtevala vlada SHS. Kakor se zdi, je g. minister Ninčič celo zahteval, da bi se med državami, članicami Male antante, sklenila posebna konvencija obrambnega značaja proti Bolgariji, ki baje postaja nevarna za svoje sosedne na Balkanu. To bi pomenilo nepričakovano in precejšnjo spremembo v odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo. Ti odnosi so bili do nedavnega časa res slabi, in sicer za vlade g. Cankova. Pozneje so se zboljšali, ko je prišel na krmilo g. Ljapčev.

Obžalovati moramo, da se pričeto zboljševanje odnosov ni nadaljevalo. Bolgarija je odkritosrčna in miroljubna. Po vojni zelo resno stremi za tem, da bi se sporazumela s svojimi sosedmi. Ko govorim o sosedih Bolgarije, mislim predvsem na Jugoslavijo. Misel srbsko-bolgarskega sporazuma je tolikanj napredovala v Bolgariji, da lahko upravičeno trdimo, da je postala vedno večji ideal cele bolgarske politike. To je politika, kateri sledijo vse bolgarske stranke, vse bolgarske parlamentarne skupine in celo zasebne bolgarske organizacije.

Ta politika zbliževanja je dobila hud udarec z izjavo na Bledu, predvsem z izjavami, iz katerih se vidi, da so navdahnjene odloč-

nega sovraštva proti Bolgariji. Govorilo se je, da je potreba nadzorovati uporabo posojila, katerega je Zveza narodov sklenila vsiliti Bolgariji. To vprašanje je postalo zapleteno radi tega, ker so stopali na dnevni red oziroma ki nimajo s posojilom nobenega stika. V Bolgariji si nihče ne dela iluzij, da bi bilo mogoče najeti premagani državi posojilo brez posebne kontrole. Društvo narodov namreč nikdar ne daje posojil, ne da bi pri tem odredilo nadzorstvo. Isto velja tudi za posojilo, ki ga hočejo dati Bolgariji za podporo bolgarskim beguncem iz Makedonije. Naravno bi pa bilo, da bi to nadzorstvo izvrševali tisti, ki bodo denar dali. Ti ravno bi znali najbolj skrbeti, da bi se denar pravilno uporabljal. Brez dvoma bo v nadzorovalni komisiji tudi član Društva narodov. Posojilo se bo namreč najelo v Ženevi.

Ne razumem, zakaj bi morali vsled tega posojila nastati spori med Bolgarijo in njenimi sosedmi, posebno pa med Bolgarijo in Jugoslavijo. Mnogi se boje, da bi se denar ne uporabljal pravilno. Ta dvom je popolnoma neosnovan. Bolgarija stremi le za tem, da bi mogla delati in se dvigniti. In to posojilo, ki ga je prvič po svetovni vojni dobila, bo služilo v olajšanje velikih bremen, ki so prišla nad njo in ki bi ji morala biti po vsej pravici priznane. Vprašanje beguncev, ki prihajajo v Bolgarijo, je namreč le posledica razmer, ki so nastale vsled mirovnih pogodb. Upravičeno bi bilo, da bi Društvo narodov pomagalo urediti položaj vseh teh nesrečnih ljudi v novi domovini, da bi si lahko služili vsakdanji kruh.

Vprašanje posojila za begunce vsebuje dvoje važnih dejstev, ki sta velike važnosti za sosedo. Predvsem dejstvo, da bodo v Bolgariji stalno nastanjeni in da ne bo vsled tega imela propaganda šovinistične makedonske organizacije nanje nobenega vpliva. Ali ni realizacija teh dveh stvari v veliko korist tudi za Jugoslavijo samo? Vsled tega ne razumemo, odkod opozicija Jugoslavije proti posojilu. Jugoslavija bi morala aktivno sodelovati in z vsem svojim vplivom bi morala delovati na to, da bi se posojilo čimprej najelo, namesto da ga ovira.

Solidarnost med Jugoslavijo in Romunijo.

Belgrad, 19. junija. (Izv.) Tiskovni odelek zunanjega ministristva je izdal sledeč komunikate: »Madžarsko časopisje je objavilo vest, da je na konferenci Male antante na Bledu prišlo do nesporazuma med našo kra-

ljevinu in Romunijo glede vprašanja članstva v Društvu narodov. Te trditve so popolnoma neosnovane. Na Bledu ni prišlo prav do nobega spora z Romunijo, niti v tem, niti v kakšnem drugem vprašanju.

Važna konferenca med Ninčičem in Benešom.

Bled, 19. jun. (Od našega urednika.) Po instrukcijah naše vlade je ljubljanski veliki župan povabil za nocoj v Ljubljano častnikarje na banket. Častnikarji, ki so se odzvali temu povabilu, so se odpeljali s popoldanskimi vlakmi z Bleda, nakar so vsi trije zunanji ministri lahko v miru, popolni diskreciji in nemoten nadaljevali in končali svoje zadeve.

Tekom popoldneva so se vršile »conferences en deux«. Zelo važna je bila konferenca Ninčiča z Benešem, na kateri sta razpravljala o trgovinski pogodbi med Češkoslovaško in Jugoslavijo. O tej zadevi je »Slovenec«² že včeraj poročal in ugotovil dejstvo,

da se v vseh krogih zelo čudno pojmi dejstvo, da se Jugoslavija pogaja z vsemi drugimi državami in z njimi sklepa trgovinske pogodbe, samo s Češkoslovaško teh pogajanj ni bilo.

Ninčič in romunski reprezentant sta razpravljala o vprašanjih, ki interesirajo obe balkanski državi. Med Benešem in romunskim reprezentantom je bilo posebno govora o romunsko-poljski zvezi.

Po teh »conferences en deux«² so se ministri in člani vseh treh delegacij zbrali v kraljevski vili Suvobor, kjer je kraljica njim na čast priredila čajni večer.

Dr. Beneš lahko obolel.

Bled, 19. junija. (Od našega urednika.) — Proti večeru je g. dr. Beneš lahko obolel. Takoj po čajniku je moral leči v posteljo in poslati po zdravnika. Beneš se je počutil zelo indisponiranega.

Po vseh krogih je vzbudila ta vest precejšnjo napetost. Nasprotniki Male antante,

ki so v precejšnjem številu zastopani na Bledu, so iz tega skušali kovati svoj politični kapital. Toda te intrige so ostale brez uspeha. Če se stanje g. Beneša ne bo poslabšalo, odpotuje jutri v Ljubljano, odkoder se odpelje naravnost v Prago.

Mrtvilo v Belgradu.

Belgrad, 19. junija. (Izv.) V političnem življenju je zavladalo vsled pravoslavni binkoštnih praznikov popolno zatišje. Vsi vodilni politiki so zapustili Belgrad. Ministrski pred-

sednik Uzunović se je dopoldne odpeljal v Niš. Ker je tudi skupščina odgojena do srede, se med binkoštnimi prazniki ne pričakuje nobeni posebni dogodki.

Oster spor med radikali.

Belgrad, 19. junija. (Izv.) Med belgrajskim radikali je prišlo vsled občinskih volitev do ostrih sporov, ki vedejo edinstvo stranke v Belgradu v razkol. Včeraj se je vršila konferenca, na kateri bi se imeli določiti kandidati za predsednika občine in drugih občinskih odborov. Med Pašičevci in centru-maši je pri tem prišlo do velikega spopada. Pašičevci so kandidirali sedanjeega podpredsednika (podžupana) Bobića, proti njim pa je prodiral kandidat, katerega je predlagal notranji minister Maksimović: advokat Gjoka Karajovanović. Bobić, ki je podlegel, je izjavil, da se temu sklepu ne bo pokoril.

Tako bodo belgrajski radikali nastopili pri občinskih volitvah z dvema listama, katerih nosilca bosta Bobić in Karajovanović kot predstavitelja Pašičevcev in centru-mašev. Ti

dogodki so povzročili med belgrajskimi radikali veliko borbo. Tekom binkoštnih praznikov bodo oboji sklicali celo vrsto shodov, na katerih bodo drug proti drugemu nastopali. Te razmere med belgrajskimi radikali so zelo značilne za stanje v radikalni stranki sploh in jasno dokazujejo, da zavzema razkol vedno večji razmah.

Belgrad, 19. junija. (Izv.) Kakor smo izvedeli iz radikalnih krogov, se bo takoj po pravoslavni binkoštnih praznikih sestel ožji glavni odbor radikalne stranke. V političnih krogih je to sklicanje vzbudilo veliko pozornost in zdi se, da je to v zvezi z razvojem radikalne stranke v poslednjem času, posebno pa s sporom, ki je nastal med belgrajskimi radikali.

Kongrua v češkoslovaškem parlamentu.

ZVISANJE ZA 35 MILIJONOV KČ.

Praga, 19. junija. (Izv.) Uradniška vlada vztrajno nadaljuje program z novo parlamentarno večino, ki jo tvorijo agrarci, ljudska stranka, nemški krščanski socialisti, slovaška ljudska stranka, nemški agrarci, katerim se skoraj pri vseh glasovanjih pridružijo tudi ostale manjše grupe. Socialni demokrati češki in nemški, komunisti in češki narodni socialisti tvorijo opozicijo. Ta čisto nova pregrupacija političnih sil pomeni mejnik v češkoslovaški politični zgodovini. Iz prejšnje strogo nacionalne konstelacije se je razvila socialno-gospodarska. Nova večina, ki nosi vsekako še značaj slučajnosti, se je zedinila na vrsto najvažnejših gospodarsko političnih zakonov. Pred nekaj dnevi je odglasovala zakon o canih nameščencih in njihovih dohodkih. Prvi nih nameščencih in njihovih dohodkih. Prvi zakon je opozicija obstruirala, pri drugem zakonu je molčala. Večina je mirno odglasovala vse zakone za kritje novih izdatkov.

Ves vihar sovraštva in besnosti so prihranili narodni socialisti za včerajšnji dan, ko je bila na dnevnem redu razprava o zvišanju kongruie osnovnih prejemkov duhovnikov. Izid glasovanja še ni znan, ker se vleče razprava preko celega dne vso noč. Gotovo pa

je, da bo predlog vlade sprejet, ker se je večina že pokazala pri uvodni razpravi. Vsi predlogi, da se vprašanje kongruie stavi z dnevnega reda, so bili odklonjeni s 146 proti 98 glasovom.

Novi zakon pomeni veliko zmago katoliških političnih strank.

Praga, 19. jun. (Izv.) V včerajšnji seji finanč. odbora je reagiral finančni minister na posamezna vprašanja in je glede zakonskega načrta o kongruji izjavil sledeče: O politični strani tega zakona ne govorim. Izdatki za zvišanje kongruie bodo znašali 35 milijonov. Sem mnenja, da bi senat za ta denar ne mogel izpeljati uprave matrik z državnim uradništvom. Za povišanje plač državnih nameščencev bo potreba skupno 600 milijonov KČ. V tem znesku je vpoštevanih tudi teh 35 milijonov za zvišanje kongruie. Teh 35 milijonov ne pomeni nobenega posebnega finančnega problema.

Praga, 19. junija. (Izv.) Poslanska zbornica je sprejela nov davek na sladkor. Pro-računski odbor zbornice je sprejel tudi davek na špirit, s čemer je dobljeno kritje za nove uradniške zakone. Za nove davke so glasovale vse one stranke, ki so glasovale tudi za agrarne carine.

Teško stališče Herriota.

Pariz, 19. junija. (Izv.) Republikansko demokratski parlamentarni klub je sklenil, da Herriota ne bo podpiral pri sestavi vlade, ker ni pripravna osebnost, da bi se mu izrazilo zaupanje pri akciji za dviganje franka.

Pariz, 19. junija. (Izv.) Med političnimi osebnostmi, s katerimi je konferiral Herriot, se imenujeta tudi Caillaux in De Monzie. Herriot namerava sestaviti vlado z levičarsko republikansko unijo. Predno se bo nadalje po-

gajal s strankami, namerava izdelati finančni program vlade. Portfelj zunanega ministrstva misli ponuditi Briand, ki se pa o tem še nič ni izjavil.

Pariz, 19. junija. (Izv.) Herriot bo še jutrišnji dan porabil za razgovore s političnimi skupinami. Iz razgovora je razvideti, da bi sestava levičarskega koncentracijskega kabineta naletela na najodločnejši odpor pri desničarskih strankah.

Evharistični kongres v Chicagu.

Chicago, 19. 6. (Izv.) Duhovniki in prelati, kmetje, delavci in meščani vsega sveta so v ogromnih množicah blizu dva milijona prišli na kongres, ki se prične z jutrišnjim dnevom. Prvič zboruje katoličanstvo na severno-ameriških tleh. Železnice so izdale za te dni čisto poseben vozni red, da jim bo mogoče prepeljati vse te mase. Vse mesto je v zastavah in okrašeno po načrtu pripravljalega odbora. Najlepsi je stadion, na katerem stoji velikan-

ski oltar, narejen po glavnem oltarju cerkve sv. Pavla v Rimu.

Skoro vsi jeziki in vsi narodi sveta so zastopani. Ko se je pripeljal papežev delegat kardinal Bonzano v posebnem, v ta namen rdeče prebarvanem vlakcu, ga je brezštevila množica entuziastično pozdravljala. V imenu kongresistov domačinov je pozdravil delegata in cerkvene kneze, ki so potovali z njim. kardinal Mundelein.

Ustavite se pred najsvetejšim!

Slovenska in hrvatska manjšina v Italiji sta brez vsake zaščite izpostavljeni čedalje hujšemu nasilju italijanskega fašizma, ki nemojeveno vlada in proti kateremu ni nobene inštanace. Vlada g. Mussolinija je opustila vsak tudi najmanjši ozir na narodni značaj slovenskih državljanov, katerim vlada. Ona taji na usta svojega državnega pravdnika v Gorici, da sploh obstoja kakšno naravno pravo Slovencev in Hrvatov do lastnega jezika in kulture. Obljube, ki so jih tozadevno dali v parlamentu Giolitti, Tittoni, Storza itd., proglašajo za neobvezne. Edino pravo je ono, ki ga narekuje država, in ta pozna v Italiji samo italijanski jezik in kulturo: slovenski, oz. hrvaški jezik se sme govoriti samo ob domačem ognjišču; kot javen činitelj ne obstoja; je, kakor da ga vobče več ni. Mednarodnega varstva narodnih manjšin pa Italija sploh ne pripozna.

Fašistovska vlada pa gre še delj: ona hoče uničiti slovenski jezik in kulturo že ob njegovih koreninah, v domu, koder ga po svojih zatrdilih še tolerira. Kajti njeni zadnji napor so naperjeni na to, da onemogoči sleherni pouk otrok v materinskem jeziku, tudi v zasebnem krogu; iz šol ga je itak že popolnoma izgnala. Najmanjše zbiranje slovenskih otrok izven šole se zabranjuje, preganjajo se možje in žene, ki v zasebnem krogu otroke slovensko poučujejo, treba je le še postaviti, da starši ne smejo s svojimi otroci govoriti slovensko v namenu, da bi se v tem jeziku izpopolnjevali, zabranjujejo se časopisne priloge, ki imajo namen izpolniti tozadevno vrzel šolskega pouka, slovenskemu inteligentu, kolikor jih je še v državni službi, je prepovedano biti član slovenskega društva in vsaj tako ostati s slovenskim ljudstvom v zvezi v svrhu ohranitve jezika in kulture. Na vse to pa se pazi s pomočjo najbrezobzirnejšega policijskega aparata in za vsakim količjak bolj izobraženim Slovincem stoji špijon, oz. detektiv, ki ga zasleduje po dnevi in po noči. In spričo takih razmer, ki morejo vladati samo v najbolj barbarških državah, proglašajo italijanska država pred svetom, da Slovenci v njenih mejah uživajo vso svobodo!

Slovenski jezik ima svoje edino zatočišče razun ob domačem ognjišču, koder mu je namenjena po vladodržnih usoda počasnega odmiranja, samo še v cerkvi in nabožnih društvih. Toda slabo pozna fašizem, kdor misli, da se bo pred cerkvenim pragom ustavil. Fašistovski komisar Istre, renegat Host, kojega mati še danes ne zna drugega jezika kakor slovenskega, je nedavno na zboru fašistov slovesno izjavil, da mora slovenska beseda utihniti tudi v cerkvi. Ta strašna in usodna beseda odmeva danes po vseh sreih, koder sploh živijo Jugoslavlani. Vlada uže zahteva od učiteljev in sodnikov, da primerno izjavijo, da niso člani kanonično ustanovljenih cerkvenih društev, ki jih je blagoslovil sam sv. Oče! Vlada uže davno izjavi strog in nezakonit pritisk na cerkvene zavode za vzgojo duhovskega naraščaja v Julijski Benečiji.

Slovenci in Hrvati so na cerkvenem polju v Italiji že mnogo izgubili. Vojaška okupacijska oblast je preganjala slovensko duhovščino z brahijalno silo. Ena petina slovenskih duhovnikov je šla v ječo ali pregnanstvo. Slovenski katoličani so izgubili šest velikih središč verskega življenja: samostane na Sveti Gori, v Svetem Križu, Pazinu, Kopru in dva v Gorici.

To je bil zelo hud udarec za deželo, ki trpi na velikem pomanjkanju svečenikov. Šest živih vrelcev je vsahnilo v času, ko je samo v puljskem okraju 80.000 Hrvatov brez domačega duhovnika in se morajo spovedovati s pomočjo tolmačev! V dobi 1922-23 so izgubili Slovenci in Hrvati krog 60 duhovnikov, ki jim je država odbila opcijo. Ni treba praviti, kakšnem nadzorovanju, pritisku in preganjanju je izpostavljen slovenski svečenik, ki bi posegal z zgolj bogoslužnega polja na kulturno področje, da z jezikom in kulturo svoji čredi ohrani tudi katoliško vero in miselnost!

Pravi junaki so slovenski in hrvaški duhovniki v Italiji! Kdor ni bil s karabinjerji izgnan, kdor se ni moral umakniti, ker mu je pretela smrt, je ostal na svojem mestu kljub velikim žrtvam, ki jih mora doprinesati v teh strašnih razmerah. Posvetna inteligenca se niti oddaleč ni tako izkazala. Zlasti ona, ki se je bila prepojila z breznačelnim ali protiverskim liberalizmom, je po veliki večini čisto odpovedala: prav znaten del povprečne podeželske inteligence liberalne barve je prešel naravnost v fašistovski tabor. Samo slovenski duhovnik je ostal in stoji na braniku naravnih pravic katoliškega slovenskega ljudstva v Italiji. In ogromni del prosvetnega dela, ki ga duhovnik več ne more in ne sme vršiti, je prevzela krščansko-socialna slovenska inteligenca, ki zato žanje od svojih sorojakov »napredno-nacionalne«² smeri tukaj in tam same klevete in napade.

Cerkvi v Primorju ni nič očitati. Ona je danes edino zavetje, ki varuje najdražje življenjske kralje narodne manjšine pred viharjem in smrtjo. Duhovščina je obudila katoliške organizacije in sprožila gibanje za versko obnovo ljudstva po najrazličnejših društvi. Po Vatikanu so bile te ustanove že večkrat obya-

rované. Na vodivna mesta v cerkveni organizaciji Primorja so prišli možje z zares katoliškim, vesoljstvenim srcem in širokim obzorjem ter plemenito pravico ljubeznosti. Z vsem silami se je vrhovno vodstvo Cerkve zavzelo za visoko postavljene duhovne osebe, ki jih je italijanski nacionalizem po krivici napadal in skušal odstraniti. Nepozabni Benedikt XV. je v javnem pismu fašizem tako ostro obsodil kakor nihče ne do danes in se zavzel za zatirano slovensko in hrvaško ljudstvo v Italiji. Ni mogoče dovolj opisati in zadosti oceniti tiho delo, ki se vrši v tem pravcu, da se ohrani pred nasiljem katoliška prosveta med Slovenci in Hrvati, ki še edina more obvarovati tudi še naš narod, jezik in kulturo! Da se žalibog toliko stvari ni moglo doseči, da se je uničilo toliko slovenskih redovniških hiš, da ni bilo mogoče rešiti toliko svečenikov, ni krivda Cerkve, ki nima na razpolago sile, kakor jo ima fašistovski Rim, ki se ne ustraši v boju nobenega sredstva.

Zdaj je položaj posebno težak. Slovenci in Hrvati v Julijski Benečiji se bojijo udarca, ki bi bil zanje najusodnejši in najhujši: da ne poseže roka fašizma v njihovo cerkveno življenje, v njihovo nabožno organizacijo, v katoliško prosvetno delo, v naše Najsvetejše! Z zaupanjem in trdno vero zrejo slovenski katoličani v Sveto Stolicu, da ustavi predrzno roko, ki ima namen uničiti od Cerkve posvečene najvišje vrednote vsakega naroda!

Dejstva.

Zdi se, da bo pri nas prišlo v običaj, da se bo človek moral zavarovati z desetimi pričami, če ne bo hotel doživeti tega čuda, da se ljudje na visokih položajih in državnem in javnem življenju ne bodo drznili preklicavati svojih danih izjav. Če se tudi nekateri teh načel drže in odgovarjajo za svoje besede le tedaj, če se jim zdi to oportuno, sicer pa strahopetno demantirajo in tajijo, imajo pa kljub tej pri nas že precej vdomeženi praksi mnogi vendar še čisto druge nazore. In samo za te ponavljamo, da so vsi demantiji in vsa popravljajna v »Jutru«² in »Slov. narod«² do kraja neresnična. Vztrajamo pri tem, kar je izjavil dr. Ninčič glede dr. Žerjave in Sv. Pribečevića. Od nas ne more nihče zahtevati, da bi priznali, da ni bilo govorjeno, kar sta dve priči na lastna ušesa slišali. Ravno tako vzdržujemo poročilo ki smo ga priobčili v »Sobotnem«² »Slovenec«² glede izjav poslanca Gl. Božovića. Dotično poročilo bi morali le še mnogo bolj izpopolniti, če bi ga hoteli v celoti podati. Pozivamo g. poslanca, da naj preklicuje svoje besede, če ima to drznost, ki jih je govoril glede slovenskega jezika, slovenskega naroda, in seveda s tem v zvezi glede jugoslovanstva! On more to storiti in je v nekoliko to tudi že storil. a s tem dejanskega stanja ne bo zabil. Čulo ga je preveč ušes.

Toliko, kar se tega tiče in o čemer se bo še govorilo. Neglede na to pa ostane že danes in za vselej pribito dejstvo, da je minister Slovenec naznanil ministru kolegi slovenskega uradnika, ker da je po mišljenju »klerikalec«, in ga prosil, naj ga zategadelj premesti, dasi sicer nima ničesar proti njemu! Torej po naziranju tega ministra zadostuje, da je uradnik »klerikalec«, da se premesti ali kakorkoli drugače »nagradi«² za svoje delo. In drugi minister je smatral to za zadostno, da dotičnega uradnika premesti, pa še s pripombo, naj se na njegovo mesto pošlje »nacionalni Slovenec«²! Torej klerikalni uradnik ni nacionalen Slovenec! In kar se je tu zgodilo uradniku, češ da je »klerikalec«, se lahko pripeti vsakemu drugemu, ki ni pristaš kakšne režimske stranke. Kajti po naziranju prvega ministra je samo SDS nacionalna, je samo ona za državno edinstvo, je samo ona državotvorna ali pa kvečjemu še kaka z njo koalirana stranka.

Ostane dejstvo, da je bil prestavljen slovenski uradnik na tozadevno »opozoritev«, ne da bi se jemalo v obzir, kako vrši svojo službo, ne da bi se vprašalo, v čem se je pregrešil, ne da bi se vpoštevalo, ali in kako zadostja svojim zakonitim službenim dolžnostim — dosti, da je očrtnjen za »klerikalca«².

In ostane dejstvo, da ga je kot takega označil in njegovo premostitev izposloval dr. Gregor Žerjav. Ostane dejstvo, da je to sistem, da se v Belgradu očrnujejo Slovenci, če niso slučajno SDS, da se označujejo kot protidržavni elementi, da se preganjajo in se jim odjeda kruh. Dejstvo je, da se na ta način očrnuje in ovaja ves slovenski narod, ki po svoji ogromni večini — hvalabogu — ne pripada SDS. Dejstvo je, da se zategadelj vsi naš narod zaposlavlja in da zato trpi krivice. Dejstvo je, da je SDS tista stranka, ki je tegu krivici, ki to načeloma in sistematično prakticira; dejstvo je, da je to nemoralno in da iz ziva kazni in maščevanje.

Dejstvo je, da je dotično pismo pisal ministru Ninčiču minister dr. Žerjav.

PREPOVEDANO ZBOROVANJE.

Zagreb, 19. junija. (Izv.) Jutri bi se moralo vršiti veliko protestno zborovanje proti nettunskim konvencijam, katero so sklicali zagrebški federalisti. Namestnik policijskega šefa pa je to zborovanje prepovedal radi javnega miru in reda. Istotako je prepovedana tudi skupščina akademske mladine pred univerzo.

Velesejmske številke „Slovenca“

Narod spoštuje dobrega učitelja.

V lepih Slovenskih goricah, pri Sv. Andražu, je nad 20 let deloval šolnik Ivan Strelec. V šoli in izven šole je bil Strelec mož na mestu. Za kulturno povzdigo in izobrazbo ljudstva med Muro in Dravo je žrtvoval dušne in telesne moči. Narod mu zato hoče izkazati svojo hvaležnost. Zato se bo vršila dne 28. in 29. junija velika ljudska slavnost s slovesno službo božjo in slavnostnim odkritjem spominske plošče na šolskem poslopju. Popoldne pa bo na novem šolskem odru uprizoritev Finžgarjeve »Verige« in nato ljudska veselica. Iz Ptuja vozi dne 29. VI. ob pol 10. od tega vlaka avto po znižani ceni. Gostje, ki reflektirajo na avtovožnjo, naj se prijavijo na šol. upraviteljstvo pri Sv. Andražu v Slov. goricah. — Ta proslava dokazuje, da slovenski narod zna čislati učitelja, dobrega učitelja, ki živi ne le med njim, pač pa z njim in za njega.

Skrlatinka v Prekmurju

se razširja na zelo opasen način, tako da lokalne sanitene naprave niti najmanj ne zadostujejo, da bi se preprečilo nadaljnje razširjenje epidemije. Dne 18. junija 1926 je bilo v bolnici že 95 slučajev in se novi neprestano dovažajo. Ljubljanski občinski odbor Rdečega križa je prejel dne 18. junija 1926 zvečer klic na pomoč in je stavil že drugo jutro 19. junija 1926 t. l. Državnemu higienskemu zavodu na razpologo vse razpoložljivi inventar, ki je potreben za kompletiranje zasilne bolnice, ki se postavi na lcu mesta v gimnazijskemu poslopju v Murski Soboti. Transport: vsa potrebna posteljina, jedilno orodje, bolniške potrebščine itd. odide še tekom današnjega dne. Tako se je zopet izkazalo, kako prepotrebna je institucija Rdečega križa tudi v miru in s kako vremo in točnostjo posluje. V 12 urah, tokom ene noči, je bil material odbran in stavljen na razpolago in preje kakor v 24 urah transport odide. Spoznajte, da je dolžnost vsakega, biti član organizacije Rdečega križa, prispevajte vsi po svojih močeh, da lajšate gorje prizadetim, kajti tudi Vi ne veste ne ure ne dneva!

Od 21. do 24. julija 1925 se vrši pri Sv. Joštu nad Kranjem tečaj, ki ga priredi socialno politični seminar katoliških akademikov na ljubljanski univerzi in ki bo obravnaval

Dne 20. julija t. l. popoldne prihod udeležencev;
od 20. julija do 24. julija t. l. referati v sledečem redu:

1. Dr. Korošec: Naša kmetiška družina;
2. Kalan: Zgodovina slovenskega kmeta;
3. Satler: Današnje stanje slovenskega kmetijstva;
4. dr. Mohorič in dr. Hodžar: Kmet in zakonodaja;
5. Lampret J.: Agrarno vprašanje v Sloveniji;
6. dr. Gosar: Kmet in kapitalistični ter socialistični družabni red;
7. dr. Basaj: Kmet in zadružništvo;
8. Valand: Kmet in politika;
9. F. Gabrovšek in dr. Kulovec: Kmet in njegova strokovna, politična ter kulturna organizacija;
10. Stergaršek: Kmetova stanovska kultura;
11. Oven: Kmet in naša literatura;
12. Hafner in Zakrajšek: Kmet in duhovščina ter ostalo podeželsko izobraženstvo;
13. Skarabot in Mlakar: Kmet in moderna tehnika;
14. Pokorn in Brglez: Zdravstvene razmere na kmetih;
15. Erjavec: Kmet in socialna politika.

Dne 25. julija zjutraj odhod s Sv. Jošta in pešizlet v Krekove kraje v Selški dolini.

Uživajte čajno maslo »Jagoda«

Pričetek jubilejnega leta v čast sv. Alojziju.

V 250 katoliških cerkvah v Čikagi se je danes o polnoči vršila slovesna božja služba kot pričetek slavnosti ob XXVIII. evharističnem kongresu. Milijon katoličanov samo iz mesta Čikage se združuje z angelskimi spevi na bellehamskih planjavah in kliče: »Slava Bogu na višavah!« Na mesto, posvečeno po evharističnem kongresu, pa prihaja nebeški mir, »mir Kristusa v kraljestvu Kristusovem«. In da bi ostal nebeški mir pri vseh srečnih udeležencih kongresa in bi se razširil po vsem katoliškem svetu, se bo danes in naslednje dni govorilo na kongresu o tvarini: »Evharistija in krščansko življenje.« Ta predmet je določil papež Pij XI. kot glavno tvarino vsem govornikom.

Kako srečno naključje! Prav z večernicami današnjega dne pa prične katoliška Cerkev po vsem katoliškem svetu 200 letni jubilej, odkar je bil proglašen za svetnika Alojzij, ki je v krščanskem življenju dosegel najvišjo popolnost, da ga je sv. Cerkev proglasila za svetnika in da ga je mladini, ki je nada srečne bodočnosti, dala za zavetnika. Dosegel je to odliko zlasti s češčenjem sv. Rešnjega Telesa in s pogostim prejemarjem sv. obhajila. Proslava, ki jo bomo obhajali od 21. junija t. l. do svetnikovega godu v prihodnjem letu v spomin 200 letne kanonizacije angleškega mladeniča, bo obenem nadaljevanje dela, ki se

Velesejmske številke „Slovenca“

so po dosedanjih izkušnjah najbolj primerne za uspešno trgovsko in obrtno reklamo. Izhajale bodo skozi vso dobo v znatno povečanem obsegu in zelo zvišani nakladi. Čitalo jih bo do **50.000** ljudi. Prav posebno bogata bo prihodnja nedeljska izdaja kot glavna velesejmska številka. Oglasi v tej izdaji bodo imeli še prav poseben učinek.

Naročila za to veliko izdajo se sprejemajo do vŕtevŕi petka zvečer.

Mariborska porota.

MLAD ROPAR.

Pred poroto se je zagovarjal danes mlad, komaj 16 letni fant Ivan Kampf iz Slovenjevas pri Ptuj, čevljarški vajenec, ki je obtožen, da je 26. januarja 1926 zvečer v Rogoznici pri Ptuj napadel s čevljarškim nožem posesnika Jakoba Toplaka, mu zadal več nevarnih ran ter odvel listnico s 250 Din gotovine. — Jakob Toplak je vozil iz Dornove pri Ptuj v Maribor čebulo Ko se je popoldne vračal, se mu je pridružil na Teznu mlad fant ter ga prosil, da se sme peljati z njim v Ptuj. Ko sta se prepeljala preko dravskega mostu v Ptuj, je fant izginil z voza v neki ulici, Toplak pa je vozil naprej. Ko je privozil skozi Rogoznico, mu je na samotnem mestu skočil nenadoma nasproti neznan možki s privednjenim nožem ter s krikom »denar ali smrt« prišel z nožem zabadati preplašene- nega voznika. Zadal mu je 16 ran, med temi več nevarnih na vratu in obrazu, nakar mu je odvel listnico. Napadalec je bil zelo sličen fantu, katerega je vozil Toplak iz Maribora v Ptuj. Po natančnem popisu so orožniki Kampfa kmalu izsledili. Dasi je dosledno tajil ter skušal dokazati nedolžnost z razni- nimi alibiji, so ga izdali krvni madeži na suknji in gamašah. — Porotnikom je sodni dvor stavil 2 vpra- šanji, eno na roparski napad in drugo na težko telesno poškodbo. Porotniki so obe vprašanji po- trdili, nakar je bil Kampf obsojen na 10 let težke ječe.

TATVINA TOBAKA.

Josip Hauptman, roj. 10. 3. 1888 v Dobrenju, pristojen v Cirknico in Franc Rojs, roj. 16. 1. 1900 na Meljskem hribu, pristojen v Ščavncu — oba že večkrat kaznovana radi tatvine, sta se zagovarjala v soboto radi tatvine zaboja tobaka in cigaretnega papirja, katerega sta izmaknila iz železniškega skladišča na postaji Vuhred-Marenburg. — Tatvino sta izvršila v noči od 23. na 24. februarja 1926 v družbi z nekim Mirko Ličanom. Plen je bil precej bogat — cigarete, cigare in tobak in cigaretni papir v skupni vrednosti 13 tisoč Din. Razdelili so si ga v gostilni Karol škof na Jelenjeh, kateremu se je delitev zdelo sumljiva ter je celo stvar prijavil orožnikom. Oba tatova sta bila prijeta, vendar tatvine nista priznala. Izgovarjala se na razne načine, skušala dokazati alibi, vendar pa je nesporno ugotovljeno, da sta tatvino izvršila.

Razprava proti Hauptmanu je bila preložena na jesensko porotno zasedanje.

S temi razpravami je bilo končano sedanje poletno porotno zasedanje.

Cep'jenje proti škrlatinki.

Prejeli smo sledeće:

Z ozirom na pojasnilo higijskega zavoda prosim cenjeno uredništvo za sprejem sledečega kratkega odgovora: Namen mojega javnega pisma je bil, opozoriti javnost na svoj žalostni slučaj, da ne bi drugi starši doživel iste grozne nesreče kakor jaz; torej je bil namen človeški, nesebičen in nujno potreben. Higijski zavod skuša, ko odgovarja na moje javno pismo, v svojo obrambo ovreči moje trditve. Inkubacije ne priznam. Vendar pa iz pojasnila higijskega zavoda sledi, da bi se s škrlatinko inkubirani otroci ne bi smeli cepiti ali pa da je največja previdnost na mestu, logično torej, da cepiljenje ni bilo brez opasnosti. Prepuščam nadaljnje znanstveno razčiščenje te zadeve našim izkušenim zdravnikom. Dolžnost sodnih oblasti in zdravniške zbornice pa je, da ta slučaj nepristransko preučijo in sodijo. Kar se tiče vira obolenja, nisem mislil, da se bo higijski zavod povpepel tako daleč, da bo brez vsake podlage (izjava hišnega zdravnika dozdevnega izhodišča infekcije) dožil očeta okuženja svojih otrok. Za to sumničenje ne najdem kot človek nobenih besed. Kar se tiče pripomb o

Izjavi g. dr. Ambrožiča in g. dr. Zalokarja, si teh izjav nisem izmislil. Nimam namena osebno napadati ali žaliti koga, meni gre le za to, da se ta slučaj v javnem interesu najtemeljiteje in objektivno preišče in da se ne preide preko njega tako hitro na dnevni red. Meni pa itak ne more vrniti nihče mojih ljubljnih otrok. S tem zaključujem javno razpravljanje v listih.

Podpolkovnik Viktor Andrejka.

Prejeli smo o tej zadevi še sledečo izjavo:
Zdravil sem pok. Marka A. že več let pri
raznih boleznih in tudi v zadnjem slučaju sem imel
priliko, natančno opazovati ves potek bolezni od
prvega pošetka dalje. Drugi gg. kolegi so prišli
pozneje k slučaju.

Ker pa po mojem mnenju niso časopisi pravi forum za takšne razprave, ne bom tukaj navajal svojih opazovanj in svojega mišljenja v tej zadevi in se spuščal v podrobnosti zadnje izjave higijenskega zavoda.

Trdim pa, da je pisec te izjave (reklo se mi je, da je to g. šef hig. zavoda) v zmoti, ako misli, da ima samo on patent za »globoko izobrazbo« v imunologiji in da lahko vse praktične zdravnike, ki slučajno niso njegovih nazorov, zavrne kot neradne ljudi, s katerimi se ne da resno diskutirati.

Dr. Volavšek.

Dr. Volavšek,

Lojalno priobčujoč doposlane nam izjave in mnenja, smo dolžni poudariti, da se sami v meritum te zadeve ne spuščamo in ne lastimo nobene sodbe, ampak smo mnenja, naj bi se ta zadeva obravnavala edino pred merodajnim strokovnjakiškim forumom, da se v laičkih krogih, oziroma v ljudstvu ne diskreditira medicina in higijena, največja dobrotica in pridobitev naših vekov.

Uredništvo.

Tedenski pregled

Konferenca Male antante, ki se je vršila minoli teden na Bledu, je bila važen zunanje-politični dogodek. Navzoči so bili zunanji ministri vseh držav Male antante. Obširna poročila sta podala dr. Nintić in dr. Beneč. Ugovotili sta da soglašajo zavezniške države v vseh važnih skupnih vprašanjih. Na jesenskem zasedanju Društva narodov v Ženevi bodo nastopile popolnoma soglasno. Na konferenci so med drugim razpravljali o vprašanju narodnih manjšin in se pečali zlasti tudi s položajem Slovencev na Koroskem. Med Romunijo in Francijo se snuje pogodba, ki naj bo prvi korak do ustvaritve velikega centralno-evropskega ločnega pakta med vsemi interisiranimi državami pod vodstvom Francije. Grčija se je obrnila na našo državo s predlogom, da se čim prej obnovi jugoslovansko-grška zveza in so pripravljali pogajanja že v teku. Glede Rusije si ohranijo vse članice Male antante tudi v bodoče svobodne roke. Prihodnja konferenca Male antante bo meseca septembra v Ženevi. — O prihodnji konferenci Male antante se je vršila na Bledu tudi konferenca časnikaŕjev Male antante, ki je bila istotako velikega pomena za medsebojne odnose zaveznikih narodov. Navzočih je bilo nad sto časnikaŕjev. Predsednik zasedanja je bil poslanec Fr. Smodej. Na zborovanju je govoril tudi zunanji minister dr. Nintić.

Vladna večina je v skupščini izglasovala ratifikacijo pogodb z Italijo; soglasno se je sprejel zakon o mednarodnih delovnih konvencijah. Dalje je skupščina odobrila predlog o ureditvi naših dolgov z Ameriko. Ameriki dolgujemo 62.850.000 dolarjev, ki jih bo treba plačati v zlati valuti. Glede odplačevanja določa pogodba: Prvih 5 let se plača 120 tisoč dolarjev letno. Odplačevanje se stopnjuje od leta do leta. V 10. letu znaša 325 tisoč dolarjev, v 30. letu 855 tisoč dolarjev, v 40. letu 1 milijon 120 tisoč, v 50. letu 1 milijon 592 tisoč dolarjev, v 62 letu 2 milijona 466 tisoč dolarjev. Prvih 12 let ni nobenih obresti, nadaljnjih 19 let se plača 1 odstotek, v zadnjih letih znašajo obresti dve do tri in pol odstotka. — Vladna večina je priznala nujnost vladni predlogi, s katero se podaljša nastanlost uradništva do 1. septembra leta 1929. — Opozicijsalne skupine so imele sejo in ugotovile, da je sedanja vlada popolnoma nedelavna, da odbor za preiskavo korupcije ničesar ne dela, da je vladni davčni zakon nesprejemljiv in da so edini izhod iz sedanjega položaja svobodne volitve.

Kraljica Marija je prispela na Bled, kjer ostane na oddihu.

V resnici velik načrt imamo za proslavo jubileja sv. Alojzija. Da ga bo mogoče izvršiti, bosta zlasti pripomogli dve knjigi v proslave: zaščitnika kršćanske mladine: Prva knjiga: »Sveti Alojzij Gonzaga. Zaščitnik kršćanske mladine«, je že izšla. Spisal jo je msgr. prof. dr. Jožef Debevec, založila pa uprava Glasnika najsvetejših sre (Ljubljana, Zrinskega c. 9). Knjiga ima naravnost krasno vnanjo obliko in obsega živahno pisan življenjepis svetnikov. Kdor bo začel brati dr. Debevevo knjigo, bo gotovo vso proučil; tako zanimivo je pisana. Drugo knjigo bomo dobili iz spretne roke msgr. dr. Alojzija Merharja. Kolikor smo se mogli poučiti o vsebini, bo knjiga prava umetnina.

Za jubilej svojega zaščitnika bo dobila slovenska mladina dve knjigi stalne vrednosti. Nadaljevali boste delo evharističnega kongresa med slovensko mladino in ji prinašale »mir Kristusa v kraljestvu Kristusovem«.

Čuvajte svoj obraz

škodljivoga učinka mila, kl Vam napravila izpušćaje
neželjenih, pregrzanje gube in druge kolone nadeže. Uporabljaj
te za npravljanje obraza edino popolno emulzijo „Visagine
nikoli nproroceno sredstvo, parisko eno, od vseh polti in
vsega. Pusti, a katerim dobiti se kaže. Priznanja dohajajo
se vsodobiti vseh nečelosti. Zdravila, drogerijah in par-
vank dan, Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in par-
fumerijah za ceno Din 30,- za stekleniko. Glavno skladišče
za Jugoslavijo: Zagreb, Galeva 8.

**Slovenski zvezek Polje-
privrednega glasnika.**

Ravnokar je izšla številka 11—13 Poljeprivrednega Glasnika v Novem Sadu kot slavnostna številka, ki se bavi izključno le s poljedelskimi razmerami v Sloveniji. Urednik je dr. Emil Popović Pečija, ki me je naprosil, da jo recenziram v slovenskem jeziku.

Urednik zasluži naše posebno priznanje, ker hoče spoznavati širšo javnost z našimi prilikami. Kaj takega ni še izšlo pri nas, ki moramo sploh obžalovati, da nimamo pravega strokovnega glasila. Kajti »Kmetovalce« nas ne more zadovoljevati, ker je namenjen povsem za priprostega človeka. Če pa pri našajo dnevniki pogostoma članke kmetijskega značaja, ne morejo imeti znanstvene note. Isto velja tudi za naše kmetijske kole-darie.

Imamo sicer Glasnik ministarstva poljedelstva in vode, ki pa tudi prinaša le članke informativnega značaja in ki se zato ne more razvijati v znanstveno smer.

Zato bi pri tej priliki priporočal, da bi se pripravljalo tla za slovensko znanstveno poljedelsko glasilo, ker sodelavcev bi bilo gotovo več kakor v predvojnem času.

Urednik Poljoprivrednega Glasnika se je lotil težkega dela, ko je urejeval Sloveniji posvečeno številko, ne poznavaje pri tem po lastni izkušnji naših razmer.

Dnevne novice

★ Še danes obnovite naročnino na »Slovenec«, ako si hočete zagotoviti redno prejemanje lista. Torkove številke namreč ne bo prejel nihče, ki nima plačane naročnine vsaj do 31. maja. Kaj pa šele tekma za bližnjo denarno nagrado! V lastno korist torej nemudoma s položnico na bližnjo pošto!

★ **Popravek.** Nekateri listi so prinesli poročilo, da sem stavil v odboru za proučevanje vladnega zakonskega načrta o podaljšanju uradniške stalnosti predlog, naj se uradniška stalnost odloži samo za 1 leto. To poročilo je neločno. Jaz sem v odboru, prav kakor že prej v plenumu nar. skupščine (glej poročilo v Slovencu od 17. t. m. govoril vobče proti slehernemu podaljšanju uradniške stalnosti. V svoji kritiki vladnega predloga sem pač grajal posebe tudi to, da se jemlje uradniškovo upanje na tako težko pričakovano stalnost zopet kar se cela tri leta, trdeč da bi tudi s stališča vladnih motivov popolnoma zadostilo, če bi se to zgodilo samo za 1 leto. Predloga ali amandmana pa nisem stavil nobenega. To bi bilo tudi popolnoma brezupno. Pač pa sem podprl dr. Poličev amandman, po katerem naj bi vsaj vseučiliški profesorji že sedaj zadobili stalnost. Toliko, da ne bo nikakega nesporazumljenja. — Dr. A. Gosar, narodni poslanec.

★ **Dijaški konvikt na Rakovniku.** Povojni časi so vedno težavnejši posebno za kmetško ljudstvo. Pred vojno je vse polno dijakov kmetijskih staršev vršilo po mestih svoje študije. Danes ni več tako. Stroški za vzdrževanje dijaka v mestu so tako narasli, da jih večina kmetov ne more več. Marsikak talent, ki bi bil pred vojno brezdomno našel pot v mestne šole, je sedaj izgubljen. Da se temu nekoliko opomore, je vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku sklenilo otvoriti dijaški konvikt, v katerem bi imeli dijaki popolno oskrbo s primeroma manjšimi stroški kot kje drugje. Za šolsko leto 1926-27 se sprejmejo dijaki, ki obiskujejo prvi in drugi razred državnih gimnazij. Sprejemajo se pa le zdravi, marljivi dijaki, ki so dovršili ljudsko šolo oziroma prejšnji razred z dobrim uspehom in so lepega vedenja. Gojenci bodo imeli v zavodu vso oskrbo, instrukcije in vzgojo po načelih čast. Janeza Bosca. Kdor želi tozadevnih informacij naj se obrne na vodstvo Salezijanskega zavoda na Rakovniku (Ljubljana), da se mu pošlje prospekt s sprejemnimi pogoji.

★ **Izlet umetnostnozgodovinskega društva v Francijo.** Udeleženci izleta se odpeljejo iz Ljubljane dne 2. septembra jutraj preko Simplona naravnost v Pariz, iz Pariza po ogledu mesta in bližnje okolice v Marseille, kjer se bodo mudili 24 ur, nato v Milano, kjer se bodo zopet ustavili, in iz Milana v Ljubljano. Spremembe potnega reda so po skupnem dogovoru mogoče. Udeležencem je zagotovljeno strokovno vodstvo in nekatere potne olajšave, maksimalni stroški za vožnjo (brzovlak 3. razred) in oskrbo 3.500 Din, izlet bo trajal 12 dni. Kdor se namerja izleta udeležiti, se mu je prijaviti najkasneje do 8. julija v Umetnostnozgodovinskem seminarju na univerzi pri tajniku društva od 12 do pol 1 ali pismeno, pri čemer je plačati v društvene namene Din 200. Število udeležencev je omejeno, natančnejša navodila se jim o pravem času sporočijo pismeno.

Dobro blago

in solidna postrežba Vam je zagigurana v

Oblačilnici

manufakturni trgovini v Ljubljani

Miklošičeva cesta 7

Ze naslovna platnica z blejsko cerkvico spada bolj v reklamni časopis za letovišča kakor za to številko. Po mojem mnenju bi bilo bolj umestno, če bi si izbral slikar Matičič našo mariborsko Kalvarijo v jutranji zarji kot motiv! S tem bi bil pokazal duševno središče kmetijske kulture za Slovenijo z intenzivnim obratom in bi se sklepalo iz novega motiva, da ne žive ljudje v Sloveniji od same romantike, ampak da so mariborska tla tipični zgled zato, da Slovenca ne redi samo kmetijstvo, ampak v zelo visoki meri tudi industrija in promet.

Papir pri publikaciji bi bil lahko boljši in je skrajni čas, da kopiramo Angleže in Amerikance pri tisku, ker je velikost črk v čitankah neprimerna pri strokovnih glasilih, ki razpolagajo z načitanim občinstvom.

V številki najdemo skoro preveč slik in bi si bil urednik prihranil prostora za druge znamenitosti Slovenije, ki so se prezrle. Samo ob sebi umevno je, da mora imeti kmetijska šola na Grmu omare za učila in vinarska in sadjarska šola v Mariboru klet s celo vrsto sodov!

V celnem zvezku je zgrešen predvsem red, po katerem se prinašajo slike. Hlev v St. Jurju je naslikan v članku, ki obravnava vinogradništvo v Sloveniji, vinska klet mariborske šole pa v članku za živinorejo.

Slovenci smo od nekaj krotki in ponižni. Ravno v tej številki se je nudila prilika, da bi se kvitiralo brco onih, ki so prepovedali rabo v literaturi vdomačenega izraza kranjskih čebel s tem, da bi bil kdo pisal članek o pomenu našega čebelarstva in do-

★ **Delavski tabor na Prtočju.** Močno željo goji delavstvo Selške doline, da se enkrat zpet zbere ter s svežimi silami prične zopet tam, kjer je še z očetom Krekom polno idealizma zaslutilo, da obstoja socialno vprašanje, da pa so začrtana tudi pota, po katerih edino more navzgor. Zato se hoče zbrati baš na Prtočju in starosta Gostinčar in dr. Gosar kakor mladi Krekovi se veselijo Prtočškega praznika. — 27. t. m. Tovariši izven doline pridejo v soboto proti večeru (iz Ljubljane odhod ob 14.45 ter tri ure hoda do Češnjice, ali pa avtomobilom). V nedeljo 27. t. m. jutraj ob 7 mašuje na Prtočju tov. Ante Kordin. Nato zborovanje pred cerkvijo. Po zborovanju bo lepa prilika za turo na Ratitovec in dalje v Bohinj. Delavci iz Selške doline vabljeni, vsi prijatelji dobrodošli! Prijatelji izven domačega kraja naj radi prenočevanja čimprej prijavijo svojo udeležbo. Jugoslovanski strokovni zvezi, Ljubljana, Stari trg 2, 1. nadstropje.

★ **Oseba vest.** Župnik v Gornji Radgoni g. Anton Kobek, je imenovan za duhovnega svetovaleca.

★ **Iz diplomatične službe.** Za poslanika v Carigradu je imenovan Tihomir Popović, za izrednega poslanika v Varšavi pa Branko Lazarević, doslej izredni poslanik v Tirani.

★ **Odlikovanja.** Odlikovani so: z redom sv. Save III. reda Ivo I. Sancin, oblastni kmetijski referent ljubljanske oblasti in inž. Josip Zidanšek, oblastni kmetijski referent mariborske oblasti; z redom sv. Save IV. razreda Ivan Zbrizaj, generalni inšpektor gen. ravnateljstva za vodo.

★ **Iz gozdarske službe.** Za gozdarskega inženjerja pri gozdarski upravi na Bledu je imenovan Dinko Cerjak, dosedanji asistent istotam.

★ **Hrušica pri Ljubljani.** Ljudski oder iz Ljubljane gostuje danes v Društvenem domu v Hrušici z velezanimivno in humorja polno burko v 5. dejanjih »Babilon« ali »Zmešnjava nad zmešnjavo«. Začetek ob pol 5 popoldne. Prijatelji lepe dramatične umetnosti in poštenega nepriljenega humorja pridite vsi k

★ **Natečaj za idejne načrte slovenske enodružinske hiše.** Razsodišče za presojo načrtov slovenske enodružinske hiše v konkurenci, ki jo je razpisala gradbena zadruga »Dom in vrt«, ni prisodilo nobenemu izmed došlih 7 projektov nagrade, ker deloma niso zadostili projekti natečajnim pogojem, deloma pa niso odgovarjali intencijam razpisa. Pač pa je priporočilo razsodišče tri projekte v nakup in sicer projekte z gesli »Novi dom«, »Triglav« in »Izraz«. Dotični ga. konkurenti se vabijo, da dvignejo določene zneske pri tajniku zadruge g. vlad. svet. dr. Franu Spiller-Muysu, Marksov (Turjaški) trg 3-II, Ljubljana, ki vrača tudi vse ostale načrte do dne 30. t. m. Po tem roku odklanja zadruga vsako odgovornost za projekte.

★ **Jugoslovanska Matica v Kranju** priredi Vidovdansko proslavo v nedeljo dne 27. t. m. ob pol 9, uri zvečer v gledališki dvorani Narodnega doma z »Akademijo«. Na sporedu so raznovrstne slavnosti primerne točke. Po akademiji družabni sestanek. Na patrijotično slavnost so vljudno vabljeni poleg meščanstva tudi delegati zveze trgovskih gremijev, ki zboruje isti in naslednji dan v Kranju.

★ **Na zasebnem ženskem učiteljskem uršulink v Škofji Loki** so se vršili zrelostni izpiti dne 15., 16. in 17. junija pod predsedstvom ministrskega odposlanca dr. Stanislava Beuka. Napravilo je izpit vseh 23 gojenk s sledečim uspehom: Bolhar Justina (z odliko),

kazal ob enem, da je živel pred približno dvesto leti Slovenec Anton Janša iz Gorenjske, ki je postal prvi profesor na novo ustanovljeni šoli za čebelarstvo na Dunaju in da so morali biti posebno tehtni vzroki, da se je izbral ravno Slovenec za to stroko. Torej ni bilo ne v nemškem delu Evrope tedanjih časov ne v romanskih in nikjer druge takega strokovnjaka! Dokazalo naj bi se, da je prinesel Anton Janša že od doma to, kar je napisal pred 150 leti in da so bili ljudje tak opazovalci narave, da ni ovrгла sedanja izkušnja naravoslovcev niti enega stavka našega odličnega rojaka.

Pogrešam nadalje članek o našem perutinarstvu, o štajerski kokoši, o štajerskih kapunih, o jajčnem izvozu. O vsem tem bi se bilo dalo pisati v reviji na informativni način, ki je namenjena tudi inozemstvu.

Članki svečane številke so pisani v hrvaščini oziroma srbščini. V njih obravnavajo naši strokovnjaki posamezne panoge na informativni način po njihovih nazorih. Pisali so za to številko Petkovšek, Petriček, Pricol, Trampuž, Zidanšek, Peve, Černe, Hladnik, Šivic, Stibler, Lah in Rohrmann. Ob koncu najdemo še prispevke, ki so jih poslali uredništvu še Spiller-Muys, Koropivšek, Šlajpah, Turk, Sottler, Zupanc, Račič in štiri reklamne članke.

Uredniku gre gotovo zaslužena zahvala, da je izdal tako številko, ki nam sicer ne prinaša nič novega, a je namenjena onim, ki se zanimajo za naše jim nepoznane gospodarske razmere.

Inž. Henrik Mohorčič

Eržen Ana, Fister Julijana (z odliko), Hlebec Katarina (z odliko), Jerala Frančiška (s slovenskim in nemškim učnim jezikom, z odliko), Kalan Ana (z odliko), Kalan Marija, Karlin Marija, Križnar Vilma (z odliko), Lavrič Marija, Lovrenčič Marija, Lukovšek Ivanka (slov. in nem., z odliko), Macák Božena (slov. in nem., z odliko), Ogrizek Vida (slov. in nem., z odliko), Petelin Marija (z odliko), Paulitsch Jožefa (slov. in nem.), Peterlin Ana (slov. in nem., z odliko), Podlipnik Georgina (slov. in nem.), Ranzinger Ana, Ravnikar Ivana, Simončič Ana, Tavčar Angela, Volčjak A.

★ **Na uršulinskih šolah v Ljubljani** se vrši vpisovanje učenk za notranjo in vnanjo šolo, za vadnico, vnanjo osnovno šolo in otroški vrtec dne 30. junija in 1. julija od 8—12. Učenke — za otroški vrtec tudi dečki — naj se priglase v spremstvu staršev ali namestnikov in prineso s seboj zadnje šolsko izpričevalo, krstni (rojni) list in potrđilo cepljenih koz. V internatu se sprejemajo gojenke meščanske šole tudi še med počitnicami.

★ **Sprejem v prvi letnik na drž. moškem učiteljskem v Mariboru** se bo vršil dne 30. junija od 8 naprej. Pogoji za sprejem: do 1. sept. 1926 dovršeno 15 leto, telesno in duševno zdravje, neoporečna naravnost, s povoljnim uspehom dovršena nižja srednja šola ali četrti razred meščanske šole. Potrebne listine: krstni list domovnica, zadnje šolsko izpričevalo. — Ravnateljstvo.

★ **V Radečah pri Zidanem mostu** se vrši letošnji Petrov sejem za blago in govejo živino v soboto dne 26. junija 1926.

★ **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in gojenk za šolsko leto 1926-27 se vrši 30. junija in 1. julija vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morejo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejemajo dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi I. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

★ **Vpisovanje učenk v dekliško meščansko šolo v Kočevju** — Marijin dom — bo v sredo dne 30. junija in v četrtek dne 1. julija vsakokrat od 8—12. ure popoldne. V I. razred meščanske šole se sprejemajo učenke, ki so uspešno dovršile četrti razred osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Oddaljene učenke se morejo vpisati tudi pismeno, s tem da pošljejo navedene dokumente. Vpisovanje in sprejem gojenk v Marijin dom, ki je pod vodstvom usniženih sester sv. Vincencija Pavelskega, se vrši tudi tekom meseca julija in avgusta. V zavodu je za gojenke poleg meščanske tudi osnovna šola.

★ **Državna gimnazija v Kranju** je imela koncem šolskega leta 1925-26 330 učencev (med njimi 75 učenk); neredovana je ostala 1 učenka zaradi bolezni. Klasifikacija je izpadla sledeče: v vedenju je dobilo red vzorno 127 (46) = 38,5%, prav dobro 145 (25) = 43,9% odstopkov, dobro 56 (3) = 17%, prilično 1 = 0,3%, brez reda 1 (1) = 0,3%; v pridnosti je dobilo red pohvalno 110 (37) = 33,3%, marljivo 188 (36) = 57%, nemarljivo 31 (1) = 9,4%, brez reda 1 (1) = 0,3%; v napredku je izdelalo 268 (69) = 81,3% in sicer z odličnim uspehom 15 (5) = 4,5%, s prav dobrim uspehom 46 (17) = 14%, z dobrim uspehom 117 (25) = 35,5%, z zadostnim uspehom 90 (22) = 27,3%; izdelalo ni 11 = 3,3%; razredni (ponavljalni) izpit iz enega predmeta jih ima 34 (5) = 10,3%, iz dveh predmetov 16 (0) = 4,8%; neredovan 1 (1) = 0,3%. — V posameznih razredih je izdelalo (v odstotkih): v I a 77,6, I b 100, II a 82, II b 85,7, III a 70,4, III b 71,4, IV 75, V 88,2, VI 86,4, VII 80, VIII 82,4. Poučevalo je na zavodu poleg ravnatelja 18 učnih moči. Smrtnega slučaja med dijaštvom celo leto ni bilo nobenega. 36 učencev in učenk je bivalo zunaj Kranja in so se vozili dnevno po železnici v šolo.

★ **Koliko je star Nikola Pašić?** Glede tega zanimivega vprašanja smo dobili sledeče vrstice. Tukaj v Blačah v Ziljski dolini na Koroškem živi na vsakoletnem poletnem oddihu neki gospod Jokič, ki je že v 85. letu, pa jako dobro ohranjen, živahen in izredno dobrega spomina. Rodil se je 1842 v Zemunu in v mladih letih bival večkrat v Belgradu. Poznaje je bival največ na Dunaju, v Lincu in Budimpešti. Izdeloval je cerkvene ornate in kostume za gledališča. Zato je prišel v dotiko z višjimi cerkvenimi, diplomatskimi in umetniškimi krogi. Delal je tudi v Parizu, Berlinu in Hamburgu. S Pašićem sta bila kot učenca in dijaka dve leti v prijateljskih stikih. »Furbast in korajžen je bil vedno Pašić,« zatrjuje gospod Jokič. Na moje vprašanje, ali je Pašić star 80 ali 85 let, je glasno zaklical: Štiri leta je mlajši! Letos dopolni svoje 80. leto! V Blačah v Ziljski dolini na Koroškem, dne 15. junija 1926. Janko Maierhofer, župn.

★ **Žene v Črni gori.** V današnji Črni gori t. j. tudi v Boki Kotorski, morajo žene veliko trpeti. Posebno jih uporabljajo za prenašanje težkih bremen na trg. To pa, kar se vidi n. pr. v Kotoru, kamor prinašajo žene na prodaj suhe veje in oglje, včasih po 3 do 5 ur daleč, to pa že presega dovoljeno mero trpljenja, to je že mučenje človeka. Reve se kar šibijo pod teža bremen in se zibljejo po težkih potih, z nabrekli žilami in vratu, kot

Ob priliki ljubljanskega vele-sejma posetite trdko

I. Premelč

Ljubljana,

Dalmatinova ulica 13

Speljalna veletrgovina volnenih in svilenih robcev, šerp in modnega blaga

race. Mož pa se po mestu šopiri z orožjem za pasom. Kaj neki si morejo misliti civilizirani tujci, n. pr. Amerikanci, kadar to vidijo? — Neka reva, vsa bleda in bolna, pa se vleče po kamenitih kotorskih ulicah po tleh, proseč milodarov. Tu bi imele naše jugoslovanske ženske organizacije še veliko hvaležnega dela, posebno vzbujati moškim vest in potrebno zavest časti. A tega dela ne bi smeli zametati tudi vodilni možje iz teh krajev. V prihodnji izdaji Nakicenovijeve »Boke« bo pri naštevanju selskih domov treba pripomniti: »To je tista hiša, v kateri možki dopuščajo, da se jem žene tako mučijo.« —

★ **Cerkvena slovesnost pri Sv. Lenartu** nad Laškim. Cirilova nedeljo, ki se obhaja pri Sv. Lenartu vsako leto prvo nedeljo meseca julija, se preloži letos na drugo nedeljo meseca julija in sicer na 11. julija radi nove sv. maše pri Šmiklavžu. Cerkveno slovesnost bo opravil to nedeljo g. prelat dr. Matija Slavič, vseučiliški profesor v Ljubljani.

★ **Razstava obrtnih vajeniških del** se odpre 20. junija v prostorih deške osnovne šole v Škofji Loki. Kdor se zanima za napredek našega obrtnega naraščanja, je ljubeznivo vabljen, da si to naše prvo delo vseh strok obrtnišva polžno ogleda. Otvorjena bo približno 14 dni.

★ **Združene države** praznujejo letos kar dve obletnici, namreč stoinpetdesetletnico svojega obstoja in stoletnico, odkar je izšel znani roman Cooperja: »Zadnji Mohikanec«. Ta povest je sedaj pričela izhajati v »Slov. Gospodarju« primerno okrajšana in predelana. Izide tudi kot knjiga, na kar opozarjamo posebno našo mladino.

★ **Tečaj za organiste in pevovodje v Mariboru** od 5. do 8. julija 1926. Referati: 1. Liturgika s posebnim ozirom na predpise o cerkveni glasbi. G. Rad. Jošt. — 2. Koral. G. Jan. Gašparič. — 3. Zgodovina slovenske svetne in cerkvene glasbe. G. prof. H. Družovič. — 4. Estetika in kritični pregled naše cerkvenoglasbene literature. G. Jože Krošl. — 5. Orglje (kadence, modulacije, resonzoriji). G. prof. Družovič, prof. Beran in Rad. Jošt. — 6. Organist — pevovodja. G. Jan. Gašparič. — 7. Ljudsko petje. G. župnik Fr. Špindler. — 8. Organist in naša društva. G. Fr. Hraščelj. — Prijave za udeležbo je poslati Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

★ **Naše knjižnice in ljubitelje** dobre slovenske knjige opozarjamo na Zbrane spise F. S. Finžgarja, ki jih je doslej izšlo v Novi založbi 5 zvezkov. V njih je naš najboljši živčni epik zbral svoja starejša dela in jih objeljal izdal v priročnih zvezkih, ki se odlikujejo ne le po slovstveni tehtnosti, ampak tudi po nizki ceni. Serija Finžgarjevih spisov se bo redno nadaljevala.

★ **Zahvala.** Ker ne vem, kako bi se dovolj zahvalil gospodu dr. Milanu Perku, zdravniku, Novi Vodmat št. 3, se zahvaljujem tem potom g. doktorju za nadčloveški trud, brezprimerno požrtvovalnost in res strokovnjsko oskrbovanje v skrajno težki pljučni bolezni moje hčerke Evice, ki jo je rešil skoro že gotove smrti. Večno hvaležni oče Ivan Wiederwohl.

★ **Razstavo šolskih izdelkov** priredi danes osmerazredna osnovna šola na Viču. Otvorjena bo od 8 jutraj do 6 zvečer. K ogledu te predmetne šolske razstave vljudno vabi učiteljski zbor starše in vse, ki se zanimajo za šolsko delo. — Upravitelj.

★ **Poziv trgovcem in industrijcem.** Usojamo se opozoriti naše trgovce in industrijce, da pošilja društvo »Trgovska akademija« v Ljubljani vsem uglednejšem trgovskim in industrijskim tvrdkam v nakup po nekaj srečk svoje denarne loterije. Številne tvrdke se radevolje ne glede na sicer jako ugodne pogoje kupile vse ali vsaj nekaj poslatih srečk. S tem so dokazale, da pojmujejo gospodarske in kulturno velepomembno akcijo omenjenega društva, ki hoče zgraditi moderno opremljeno poslopje naši edini trgovski akademiji v Sloveniji, ki naj nam vzgoji tako potreben temeljito izobražen naraščaj. S tem so sledile tudi vzgledu naših uglednih trgovskih in industrijskih korporacij, osobito zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Zveze industrijcev, Zveze trgovskih gremijev in poedinih trgovskih gremijev in zadrug, ki omenjeno akcijo najkrep-

Žarnice

OSRAM — vsakovrstne najceneje

J. GOREC. Palača Kreditne banke

keje podpirajo. Najdejo se pa žal še trdke to celo take, ki uživajo ugled kot stan. zavodna in gospodarsko dobro fundirana podjetja, ki poslano srečke vračajo in si s tem dajejo žalostno izpričevalo o svoji slavnosti zavednosti, ko odkrajajo omenjeni akciji podporo, kakršno dobiva Društvo celo od strani slojev, ki na tej akciji nimajo nikakega stanovskega interesa. Pozivamo zato naše zavodno trgovstvo in industrijo, da kupuje in naroča srečke loterije za zgradbo Trgoveške akademije. Opozorjamo na današnji oglas, iz katerega je razvidno, da so pogoj te denarne loterije jako ugodni na pri cenah srečke po Din 10 dobiki od 50 do 100.000 Din (skupno 875 dobikov) števila in visoki.

★ Kongres poštnih uradnikov. Dne 27. t. m. se bo vršil v Splitu kongres maturantskih podružnic poštnih uradnikov cele kraljevine. Na tem kongresu se bo ponovno protestiralo proti krivičnemu izvajanju zakona, ker je uredba o razvrstitvi uradnikov v neskladu z zakonom, dasi čl. 11. zakona izrecno zahteva, da morajo biti uredbe v skladu z zakonom.

★ Kongres glavne zveze državnih uslužbencev. V dne 20. in 21. junija se bo vršil kongres Glavne zveze državnih uslužbencev in sicer v Zagrebu. Glavna zveza bo poslala poročilo o svojih uspehih glede izplačila razlike, prevedbe kronskih upokojencev in dr. O tem kongresu bomo še poročali.

★ Ljubljanski velesejmi je poslal v Belgrad svojega delegata, g. dr. L. Böhma, ravnatelja Trgoveške akademije v Ljubljani. Dr. L. Böhm ima nalogo, da kot vsako leto tudi letos osebno povabi najodličnejše osebnosti gospodarstva v Belgradu, zlasti častnega predsednika, ministra za trgovino in industrijo dr. Ivana Krajača in druge k svečani otvoritvi letošnjega velesejma, ki se vrši dne 26. t. m. Odlični gospodje, merodajni faktorji se bodo na velesejmu zamogli prepričati o žilavosti naših gospodarskih krogov v današnji težki gospodarski krizi. Slovenija je uničena, če propade naša industrija, obrt in trgovina.

★ Vseslovenska učiteljska zveza. Poljska učiteljska zveza je poslala jugoslovanski zvezi predlog, da se v kakem mestu naše države sestanejo delegati učiteljskih društev iz Poljske, Češkoslovaške, Bolgarske in naše države z namenom, da izvrše načrt zveze učiteljskih društev vseh teh slovenskih držav.

★ Nova sejma v Podčetrtku. Kakor je daleč okrog znano, imamo tu že od leta 1834 štiri živalske in kramarske sejme, kateri so zelo dobro obiskani in živahni. Je vendar v kozjanskem okraju Podčetrtek zaradi sorazmerne bližine železniške postaje v Mestinju tujim kupcem najlažje dosegljiv, zato jih tudi redkokdaj manjka na tujakšnji sejmi. Ker je pa občina spoznala, da je nujno treba še več sejmov, je prosila še za dva t. j. 1. julija in 1. oktobra, katera so ji po dolgih ovirah, prošnjah in urgentnih dovolili. S tem se je torej izpolnila želja ljudstva. Posebno Hrvatska na živini bogata ima priliko, da ima najbližji in največji sejma tukaj. Obeta se torej za prvi sejem 1. julija veliko število živine, posebno zato, ker je vsake pristojbine prosto in tudi tehtanje živine brezplačno. Vabimo torej resne kupce, da nas ta dan posetijo. — Trška občina Podčetrtek.

★ Iz subotičke univerze. Dr. Laza Kostić, tajnik direkcije državne statistike, imenovan je profesorjem javnega prava in statistike na pravni fakulteti v Subotici.

★ Zgonetni umor. V Smederevu je bil na dosedaj še nepojasnjen način umorjen blagajnik finančne uprave Zlatanović.

★ Zagrebški nadškof v Belgradu. V Belgradu se je mudil te dni zagrebški nadškof dr. Bauer. Njegovo bivanje spravlja v zvezo z izplačilom svote 375.000 Din, katere dolguje nadškofu ministristvo za pravo za odstopitev imetja na Maksimiru za državno potrebo.

★ Škoda zadnjih vremenskih nezd. Po dosedaj znanih podatkih se cení škoda, nastala vsled zadnjih elementarnih nezd na 300 milijonov dinarjev.

★ Zagrebška trgovska zbornica je obvestila vse trg. zbornice v državi, da prevzame financiranje našega narodnega komiteja v mednarodni trgovski zbornici, če se za središče tega komiteja izbere mesto Zagreb.

★ Konferenca zdravniških zbornic. V Belgradu zborujejo delegati zdravniških zbornic iz cele države. Prisostvoval je sejam tudi minister za narodno zdravje dr. Miletič. Izmed mnogih vprašanj je na dnevnem redu tudi nesporazum med ministristvom in sarajevsko zbornico.

★ Invalidski dan. 8. julija se priredi v Rogaški Slatini invalidski dan. Zbirali se bodo prispevki za invalidsko organizacijo.

★ Kongres hotelirjev. Ze v Zagrebu napovedani shod hotelirjev se vrši koncem junija v Belgradu.

★ Novo gimnazijsko poslopje v Dubrovniku. Ministristvo za prosveto je določilo kredit 2.250.000 Din za zgradbo novega gimnazijskega poslopja v Dubrovniku.

★ Etnografski muzej v Zagrebu. Na etnografskem muzeju v Zagrebu zbira gradivo za narodne pesmi in narodno glasbo znana Amerikanka Ellinor Cook.

★ Dar JNU. Zagrebška borza je pristopila k JNU kot ustanovni član in izročila vsoto 1000 Din.

★ Odpušeni delavci v Sarajevu. V maju je bilo od sarajevske direkcije državnih žo-

leznic odpuščenih okoli 3000 železniških delavcev, po večini Hrvatov, češ da ni kredita.

★ Crnogorska kneginja v Belgradu. V Belgradu se mudi bivša crnogorska kneginja Natalija, žena barona Gastona de Dondset. Pravi, da je prišla po zasebnih opravkih.

★ Neizročljive pošiljke za mesec maj 1926. Zadnjim okrožnicam ljubljanskega poštnege ravnateljstva je priložen razglas o neizročljivih poštinih pošiljkah za mesec maj 1926. Razglas je razobešen v prostoru za stranke na vseh poštah v Sloveniji občinstvu na vpogled.

★ Zlatnike v »Gazetac milu« so našli dalje sledeči: g. R. Erjavc, Celje, kup. milo pri tvrdki Janko Božič, Celje; ga. Marija Fabijan gostilničarka, Novomesto, kupila milo pri tvrdki A. Jane, Novo mesto; g. Ana Rak, kuharica, Sevnica, kupila milo pri tvrdki Anton Verbič, Sevnica; g. Marija Strukelj, Rakek, kupila milo pri Gospodarski zvezi na Rakeku; g. Brigita Brezovar, Zagorje, kupila milo pri tvrdki J. Müller, Zagorje ob Savi; g. Tomo Tomljenović, Brod na Savi, kupil milo pri tvrdki Vilko König i drug, Brod na Savi; g. Ivan Kučan, Karlovac, kupil milo pri tvrdki »Kenzum«, Karlovac. g. Barbara Mihelič, Selo Brezovec 76, kupila milo pri tvrdki Adolf Weiss i sin, Zlatar Bistrica; g. Ivan Tomljenović, Bjelovar, kupil milo pri tvrdki Franjo Tomljenović, Bjelovar; g. Milan Vukasinić, Topusko, kupil milo pri tvrdki Ilija Škundrič, Topusko.

★ Živinorejci. Kdor hoče z živinorejo, predvsem s prašičerejo imeti dobre uspehe, naj rabi v te namene »Težakovo hranilo in zdravilno olje« za živino. Zahtevajte navodila in cenike pri M. Težak, Zagreb, Gundulićeva ulica 13.

★ V zaščito zoper okuženje rabimo Sanoform. Izvrstno desinfekcijsko sredstvo za dame! Sanoform odstranjuje neprijeten vonj in učinkuje zoper premočno znojenje. Zahtevajte le steklenico z originalno zaščiteno znamko. Prodaja v vseh lekarnah in drogerijah.

★ Novooiivljeni zobni atelje Ivana Radovana se nahaja v Ljubljani, Selenburgova ulica 4. I. nadstropje (preje dr. Prossinag). Zobni atelje Franja Radovana pa je še v Ljubljani VII, Celovška cesta 14.

★ Zlatnike v »Zlatoreg« terpentinovem milu so našli dalje naslednji odjemalci: Jerica Senica, Sv. Daniel pri Prevaljah; Matija Baković, Bihać; Katinka Konrad, soproga postajenačelnika, Mislinje; Franciška Černetič, Sp. Hudinja pri Celju; Franciška Lapuh, Brezina pri Brežicah; Marija Jenko, Ljubljana, Cesta na Loko 1, Alojz Čeh, Jiravci pri Pljuju; Alojzija Povhe, Ravne pri Krškem; Slavko Pavel, Grubišnje, Laštinska cesta 22, Gema Vrdoljak, Zagreb, Tvrniška ulica 2, Tonka Sodošeg, Zagreb; Josipa Brnčić, Zagreb, Opatovina 41.

★ Pri pokvarjenem železu, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju ali driski učinkuj že en kozarec naravne »Franz Josefa« grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti strokovni zdravniki izpričujejo, da se »Franz Josefa« voda za z jedjo in pijačo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

★ Brezalkoholna Produkcija, Ljubljana, Poljanski nasip 10-I pošlje vsakemu naročniku »Slovenec« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj, ne bo Vam žal!

★ Radioemanacijsko termalno kopališče DOLENSKE TOPLICE (38° C), postaja Straža-Toplice zdravi z izvrstnim uspehom reumatizem, živčne bolezni; vnetje živev, otrpne, neuralgije, ischias, ženske bolezni, eksudate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescenijo po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsaka tukajšnja kura je tudi okrepčevalna in omiljevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penzionu. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

★ Za društveno prireditve potrebne okraske, konfeti, serpentine, srečolov, šaljivo pošto, krožnike, pap. servijete itd., kupujte pri Iv. Bonač. Pri iskojšnjem plačilu znaten popust.

★ Zahtevajte samo »Ides« črnilo v korist »Jugoslovanske Matice«.

100.000 Din za 10 Din

lahko zadene, kdor kupi srečko loterije društva »Trgovaška akademija« v Ljubljani
325 dobikov od 50 do 100.000 Din

Ljubljana

© Banket časnikařev Male antante. Mala antanta časnikařev je zaključila svoje konference v Ljubljani z banketom pri g. velikem županu dr. Baltiču. Na banketu so se vršile tudi napitnice. G. veliki župan je napil češkoslovaškim in romunskim časnikarjem in izrekel upanje, da bodo odnesli najboljše utise iz biser Slovenije, našega Bleda, pa tudi iz prestolice Ljubljane. Zastopnik Romunov g. Mile je v svoji napitnici čestital Slovincem k njihovem osvobojenju. Gospod Zamykal se je v svoji zdravici spominjal pok. dr. Kreka, enako dragega Čehom in Slovincem, z željo, da se njegovi ideali v celoti izpolnijo. Gospod dr. Erhartič se je zahvalil udeležnikom male antante časnikarstva v imenu zun. ministra dr. Ninčiča, Zastopnik češkoslov. delegacije

g. Svihovski se je zahvalil g. vel. županu za lepo zaključno prireditve. G. Smoderj se je kot predsednik male antante novinarjev zahvalil češkoslov. in romunskim tovarišem za uspešno sodelovanje na konferenci in poudarjal važnost teh sestankov, ne samo s političnih ozirov, nego tudi s stališča spoznavanja dežel in ljudstva in medsebojnih prijateljskih zvez. Kaj to pomeni, more samo doumeti časnikar. Zeli, da bi se mogli kmalu srečati v zlati Pragi, s katero nas veže toliko vezi prijateljstva in kulturnih spominov. G. Kisić je napil češkoslov. in romunskim tovarišem. Tako češkoslovaški kakor romunski časnikarji so poudarjali, da so dobili v Sloveniji v vsakem oziru najlepše vtise in se bodo z velikim veseljem spominjali dnevvov, ki so jih preživeli v kulturni Sloveniji.

© Kaj res še ne veš, da bo v nedeljo 27. junija na Stadionu največji letošnji orlovski nastop? Ker pa že veš, ne pozabi, da se prične ob pol štirih popoldne.

© Odvetniški izpit. Pri višem deželnem sodišču sta položila včeraj odvetniški izpit dr. Milan Lemež in pa dr. Bogdan Žužek.

© Na Ježico pohite danes popoldne ob lepem vremenu člani Kršč. šole za stolno župnijo. Tam bo v »Domu« poučno predavanje, v cerkvi pa kratka pobožnost, nato prosta zabava. — Zberemo se ob 2. pop. pri »Gospod. zvezici na Dunajski cesti.

© Spored današnje matinee v opernem gledališču. 1. Grečanov: Večerni zvon. Rahmaninov: Modrost ni cilj (poje g. Betetto). 2. Puccini: Arijia iz opere »Madame Butterfly« (poje g. Zaludova). 3. Leoncavallo: Matinata (poje g. Kovač). 4. Poulenc: Le bestiaire (moderne francoske pesmi, poje g. Škerlj-Medvedova). Dvořák: Moravski dueti: a) Golob na javorju, b) Prstan, c) Ujeta (ženski zbor s spremljevanjem klavirja). — Odmor. — 6. Giordano: Romanca Katarine iz opere »Madame sans gêne« (poje g. Lovšeto). 7. Čajkovski: Arijia iz opere »Mazeppa«. Grečaninov: Ujetnik (poje g. Holodkov). 8. Smetana: Duet iz opere »Dalibor« (pojeta g. Zaludova in g. Knittl). 9. Strauss: Cecilija. Marx: Blažena noč (poje g. Thierry-Kavčnikova). 10. Balatka: Soldaška, na besedilo Fr. Prešerna (moški zbor), noviteta — prvič izvajano. Pri klavirju gg. Balatka, Neffat in dr. Svara. Začetek ob 11. uri dop., blagajna se odpre ob 10. uri. Čisti dobiček je namenjen zgradbi Igralskega doma.

© II. javna produkcija gojencev konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 21. junija ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani. V Matični knjižarni se dobivajo natančni sporedi po 5 Din, ki veljajo obenem tudi kot vstopnice v dvorano. Vabimo k obilni udeležbi.

© Otvoritev Groharjeve razstave. Narodna galerija v Ljubljani otvori v nedeljo dne 20. t. m. v Jakopičevem paviljonu spominsko kolektivno razstavo Ivana Groharja, najodličnejšega predstavnika zgodnjega slovenskega impresionizma. Razstava se odpre ob 12. uri z uvodnim govorom ter so povabljeni vsi prijatelji umetnosti. Pri blagajni se dobe ilustrirani katalogi.

© Umrila je gospodična Ana Lahajner. Pokojna ima velike zasluge, da se je Kongregacija »Zalostne Matere Božje« za gospe in gospodične pri sv. Florijanu vstanovila. Bog ji plačaj! Kongregantkinje imenovane kongregacije naj se v obilnem številu udeležijo pogreba danes v nedeljo ob 4. uri, Florijanska ulica 7. — V Glinški ulici 7 je umrla Liza Tomažević iz Kamne gorice. Pokopali jo bodo v ponedeljek popoldne.

© Mestno kopališče na Ljubljani je otvoren.

© Dijaka stanovanja. Opozorjamo gospodinje, ki se še niso priglasile zaradi odaje stanovanja, da to nemudoma store, ker se ustmene prijave sprejemajo le še do 30. junija. Oglasiti se je do določenega datuma lahko vsak dan od 8—9. ure zjutraj v akad. domu, Miklošičeva cesta 5. Ob istem času se tudi oddajajo naslovi gospodinj dijaštva. Gospodinje, ki so sprejele dijaka na stanovanje, prosimo, da to takoj javijo. — Za poštinsko zvezo: Tajnik.

© Zatviritev poti v Lattermannovem drevoredu. Dne 22. junija 1926 se začasno zapre pot, ki vodi od bivšega otroškega igrišča mimo velesejmskih paviljonov proti pivovarni »Union«. Občinstvo se opozarja, da je javni prehod od 22. junija do 9. julija 1926 skozi navedeni del Lattermannovega dela nedopusten, ker pripada tačas velesejmu.

© Ljubljanski tiskarski strojniki prirede v dne 27. in 28. junija t. l. poučno ekskurzijo v prvo tvernico tiskarskih barv »Chromos« v Samoboru pri Zagrebu. Obenem priredi Pevski odsek »Gratifik« v nedeljo dne 27. junija t. l. ob 8. uri zvečer pevske koncert v Samoboru.

© Bej laški salati! Ker se je pojavljala svoj čas na trgu velika množina salate, uvožene iz Italije, je sklenilo prirediti pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« sporazumno s Trnovčani in Krakovčani veliko ljudsko veselico v Hribarjevem gaju za ob priliki trnovskega žegnanja dne 27. junija, da tam z ostalim občinstvom najenergičnejše protestira proti vsiljevanju laške salate. Zategadelj cenjeno občinstvo nujno pozivamo, naj se pridruži polnoštevilno temu protestu, da se vendar enkrat tudi v tem oziru osvamosvojimo. Če protest ne bo nič zalegel, se bomo pa začeli poslu-

ževati bomb v obliki trnovskih bobov, ki bodo na veselici na razpolago.

© Sobotni trg. Kljub slabemu vremenu je bil včerajšnji sobotni trg bogato založen z najrazličnejšimi živili. Na sadnem in zelenjadnem trgu se je dobila jako lepa domača solata, domače češnje, cele škafe in košare jagod in borovnic in pa vrtnih debelih jagod po 24 Din kg, banaške drobne toda jako sladke hruške po 3—6 Din. Med zelenjavo je nudil trg šparglje po 30 Din kg, fižol po 10 Din, peso po 5 Din, kumare po 14 Din in pa novo zelje po 8 Din in pa tudi je domače kumare po 6 do 8 Din. Skoro popolnoma pa je izginil s trga stari krompir, zato pa je dosti novega, vendar je ta še precej drag. Na perutninskem trgu so se dobile piške 20—30 Din par, goske po 70—75 Din. Tudi jaje je bilo dosti in sicer po par 1.75 Din do dva dinarja. Trg je bil skoro celo dopoldne zelo živahen in se je prodalo zelo veliko blaga.

Izgnihl se je včeraj popoldne od Poštnege urada v Kopitarjevi ulici po Sv. Petra nasipu do Prešernovega spomenika bankovec za 100 Din. Pošten najditelj se prosi, da ga odda na Poštni urad 4, Kopitarjeva ulica.

Pred zaključkom letne sezije prodajamo od 20. t. m. LETNE NOVOSTI za gospode, dečke in otroke po

znatno znižanih cenah.

IZKORISTITE!

Konfekcijska tovarna

FRAN DERENDA & Cie. LJUBLJANA

Erjavčeva cesta 2.

Maribor

□ Škof dr. Andrej Karlin je odpotoval včeraj v Gornjo Radgono, kjer bo danes posvetil nove zvonove.

□ Dr. Anton Korošec se je pripeljal včeraj v Maribor in odšel na proslavo 15letnice Središkega Orla, kjer kumuje novi društveni zastavi.

□ Razstava Cotič — Mežan je odprta samo še danes. Opozorjamo vse, naj ne zamude redke prilike in posetijo razstavo naših domačih umetnikov, o čijih delih je izrekla kritika zelo ugodno sodbo.

□ Osebné izpremembe pri Mestni hranilnici. Na mesto odpuščenega uradnika M. pride bivši ravnatelj na učiteljsku M. Pirc. Drugo službeno mesto se podeli bivšemu vodju mestnega električnega podjetja Kejzarju.

□ Praznovanje mladinskega varuha sv. Alojzija se vrši v ponedeljek po vseh šolah mariborskega mesta s službo božjo in primernimi nagovori, da bo mladina videla in čutila svojega vzornika za čednostno življenje. Ta dan naj mladini vsadi v dno duše prepričanje, da je najdražji zaklad in največja lepota človeka — čednostno življenje.

□ Katoliška mladina v Mariboru proslavi praznik sv. Alojzija tudi s tem, da se vrši v ponedeljek 21. t. m. od pol 8. do pol 9. ure zvečer slavnostni koncert omladinske godbe v mestnem parku s sledečim sporedom: Mladinska (koračnica). — Hyacinta (valček). — Moja Kraljica (ouverture). — slovenske pesmi (potpourri). — gozdno šumljanje (valček). — Triglav (koračnica).

□ Solška razstava v zavodu »Vesna« traja od 20. do 22. junija. Odprta je dnevno od 9. do 12. ure in 14. do 18. ure. Razstavljena so razna ročna dela gojenk.

□ Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje za šolsko leto 1926-27. se vrši do 1. julija vsak dan med 11. in 12. uro na Zrinjskega trgu 1-1-28. V I. letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili četrti razred srednje ali meščanske šole. Vnanji učenci in učenke se prijaviijo lahko tudi pismenim putem. V ta namen naj pošljejo ravnateljstvu šole najkasneje do 5. julija zadnje šolsko izpričevalo in krstni (rojstni) list. Vstop v drugi letnik je možen samo po dovršenem prvem letniku dvorazr. trgov. šole.

□ Na zasebnem ženskem učiteljsku šolskih sester v Mariboru so bili v tekočem šolskem letu zrelostni izpiti pod predsedstvom g. ministrskega odposlanca dr. L. Poljanca. Ustni so se vršili dne 16., 17. in 18. junija. K zrelostnemu izpitu je bilo pripuščenen vseh 26 pripravnic IV. letnika. Izpravevalna komisija je prisodila zrelost vsem, in sicer imajo zrelostni izpit I. z odliko s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Ana Potnik, Adela Opravš, Marija Stubelj, Jasna Trstenjak in Valerija Urban. II. Zrelostni izpit z odliko s slovenskim učnim jezikom imajo Ana Jama, Cecilija Ornik, Jožefa Stiglic in Vladislava Vihar. III. Zrelostni izpit s slovenskim učnim jezikom imajo Bogomila Ajdišek, Ana Bartol, Cecilija Bergant, Gabrijela Blaznik, Marija Dijak, Marija Hrček, Ana Jeseničnik, Jedert Kravcar, Marija Lipko, Marija Pahor, Friderika Ravbar, Marija Sušteršič, Justina Trebiac in Angela Zgank. IV. Zrelostni izpit s slovenskim in nemškim učnim jezikom imajo Terezija Ferenčak, Justina Schinko in Marija Schinko. — K izredno dobremu uspehu zas. ženskega učiteljskega pri šol. sestrah v Mariboru iskreno čestitamo!

□ Matura na moškem učiteljsku. V dne 14. do 18. t. m. so se vršili pod

predsedstvom obl. nadzornika dr. Adolfa Pečovnika zrelostni izpiti na moškem učiteljski. Izmed 31 kandidatov je zrelostni izpit napravilo 25 in sicer: Ambroz Martin, Bajde Josip, Breže Ivan, Černelč Božidar, Draxler Adolf, Dšura Ivan, Farič Francišek, Fras Albert, Kavčič Ferdinand, Kump Anton (z odliko), Majhen Aleksander, Podjaveršek Albin, Prelog Mihael, Prisljan Ivan, Prisljan Jožef, Rogl Franc (z odliko), Stopar Jožef, Sepec Karl, Tivadar Janez, Ulaga Karl (z odliko), Veljak Miroslav (z odliko), Vičar Franc, Vreže Jurij, Vutkovič Srečko, Zavratnik Stanko. Ponavljalni izpit je bil dovoljen 6 kandidatom.

□ **Birmancev v Videmski dekaniji je je bilo 2761.**

1. seja mestnega mladinskega sveta mariborskega se vrši v mestni posvetovalnici v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 17. uri.

□ **Tvrška Tratnik v Mariboru je podarila za sirotišnico v Muratincih lep ciborij-kelih za Najsvetejšo. Ustanovitelji sirotišnice se trudijo tem potom najiskreneje zahvaljujejo.**

□ **Odlikovanje.** Inž. Josip Zidanšek, kmet. referent pri velikem županu v Mariboru, je odlikovan z redom sv. Save III. vrste. Odlikovani je priznan strokovnjak v kmetijskih strokah, požrtvovalen in objektivni uradnik, ki mu je prosep kmetijstva prva skrb, zato je to odlikovanje opravičeno priznanje njegovemu delu. G. referentu iskreno častitamo!

□ **Popis živine in vozil.** Po naredbi gospoda ministra vojske in mornarice Pov. Dj. br. 1654 od 23. 2. 1926 se vrši za mesto Maribor od 21. do inkl. 24. junija t. l. popis in pregled celokupne živine, voz, avtomobilov, motociklov in vseh drugih prenosnih sredstev. Popis in pregled se bode vršil v gori navedenih dach v Tomšičevem drevoredu na »Payerjevem prostoru« počenši vsaki dan ob 7. uri zjutraj po sledečem vrstnem redu: za I. okraj dne 21. junija t. l., za II. okraj dne 22. junija t. l., za III. in IV. okraj dne 23. junija t. l. in za V. okraj dne 24. junija t. l. K popisu in pregledu se imajo privedi vsi konji od dovršenih 2 let naprej, mule in osli z vsó vozno in jahalno opremo in vsi vozovi brez razlike, dalje vsi osebni in tovorni avtomobili ter motocikli. Volov, volovskih oprem in vozov ter biciklov ni potreba dovesti. Dovozi oziroma pripeljava za vsa vozila in živino je Cankarjeva ulica, odvoz oziroma odpeljava Tomšičeva ulica proti Aleksandrovi cesti. Mestni vojaški urad je te dni razposlal vsem posebnikom živine in prenosnih sredstev tozadevne pozivnice, katere se morajo na določeni dan predložiti popisni komisiji. V slučaju, da ne bi kateri posestnik dobil tozadevne pozivnice, mora kljub temu dovesti svojo živino in vsa prenosna sredstva pred komisijo. Kdor bi se temu pozivu ne odzval, bo kaznovan po obstoječih predpisih voj. kaz. zakona. — Župan: dr. Leskovar, s. r.

□ **Stanovanja v novi stanovanjski hiši** Mestne hranilnice bodo v kratkem zasledene. Stanovanje dobi med drugimi v tej novi hiši tudi bivši ravnatelj učiteljskega M. Pirc in sedanji veliki župan dr. Pirkmayr.

□ **Otvoritev nove trgovine.** V prostorih bivše trgovine z usnjem, Gruber in sin, je otvoril pretekli četrtek g. Rudolf Eichholzer trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki.

□ **O begu Hobacherja,** ki je bil obsojen v znani carinski aferi, se še vedno govori po mestu. Baje je pobegnil Hobacher preko Rodla na Kozjaku v Avstrijo. Ker je avstrijski državljan, je na varnem, ker Avstrija ne bo preganjala jugoslovanskih tihočepcev, od katerih ima toliko koristi.

□ **Požar v Limbušu** je javila v petek stolpna čuvajka mariborski požarni brambi. Sredi Limbuša se je namreč dvigal velik stebel dima. Požarna bramba je takoj odhitela z avtom v označeno smer, toda v presenečenje so opazili, da izhaja dim od limbuškega kovača, ki je zažgal na dvorišču kovačnice velik ogenj, v katerem je varil železje.

□ **Veliko veselico v Ljudskem vrtu** priredi danes ob 15. uri popoldne mariborsko olupševalno društvo. Posebno privlačno točko bo tvoril velik ognjemet, katerega zažgejo zvečer. Ker je čisti dobilek namenjen olupšavi mestnih nasadov, ki so po zadnjih vremenskih katastrofah toliko trpeli, je dolžnost vsakega, da se veselice udeleži ter podpira po svojih močeh olupševalno društvo.

□ **Razstava fotografij naših krajev,** ki jo priredi od 25. julija do 15. avgusta t. l. Primorski savez za napredek turizma v Splitu, se udeležita iz Maribora g. Viktor Lavrenčič (10 slik čez Pohorje na Julijske Alpe in Triglav, in 1 album iz Slovenije 15 slik) in g. Br. Rotter (1 album 15 slik Plitvičkih jezer, 1 album 15 slik iz Slovenije in 50 slik o zimskem Pohorju.)

Ptuj

□ **Razpis mesta magistratnega ravnatelja.** Ptujski magistratni uradi so bili že nekaj let brez ravnatelja. Sedaj je mestna občina razpisala ravnateljsko mesto.

□ **Vojaške vaje** pontonirskega bataljona se pričnejo na Dravi s 1. julijem ter bodo trajale do konca oktobra. Vaje se vrše pod

železniškim mostom. Važno je za splavarje, da je Drava v omenjenem času prosta samo od 11. do 15. ure in od 18. do 6. ure zjutraj. Dober kilometer nad prostorom, kjer se vrše vaje, bo opozarjala vojaška straža s signalno zastavo splavarje, da morajo pristati.

□ **Ponesrečil se je te dni na Bregu pri** Ptuj sin veleposestnika Vindiša. Neprevidno je zadel z roko ob cirkularno žago, ki mu je odrezala dva prsta.

Vrhnika

Cerkveni koncert se bo vršil v župni in dekanjski cerkvi sv. Pavla na Vrhniki na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija 1928 ob 5 popoldne. Spored: I. del. 1. Gr. Rihar: Sree Marije. Mešani zbor z orglami. 2. Gr. Rihar: Ko v jasnem pasu. Ženski zbor a capella. 3. P. H. Sattner: Roža Marija. Sopran, mešani zbor in orgle a capella. 4. St. Premr: Rože za Marijo. 5. St. Premr: Jezus je majhen. Sopran in alt z orglami. 6. St. Premr: O Marija, mogočna devica. 7. Dr. Fr. Kimovec: Zdrava o nebes kraljica. 8. Dr. Fr. Kimovec: Večerni zvon. 9. Al. Mav: Vzdih otroka solznega. 10. Ant. Gram: Pozdrav Mariji. Mešani zbor z orglami. — II. del. — 11. Jak. Gallus-Petelin: Glejte, kako umira pravični. Mešani zbor a capella. 12. Ant. Forster: Domine in auxilium meum respice. Sopran solo z orglami. 13. P. H. Sattner: Jezus moja sreča. Sopran, mešani zbor in orgle. 14. A. Nedved: Bone Deus. Bariton solo z orglami. 15. E. Hochreiter: Prilicite, o kristjani! Alt, mešani zbor in orgle. 16. St. Premr: Jezus, k tebi le želim. 17. Dr. Fr. Kimovec: Antifona za sv. 3 kralje. 18. Ign. Hladnik: Slavospev Zveličarju. 19. V. Vodopivec: Pod oljkami. 20. Ant. Gram: Tantum ergo. Mešani zbor z orglami. — Blagoslov z Najsvetejšim po rimskem obredu. — Vstopnina: sedeži po 10 Din, stojlišča po 4 Din. —

Litija

Himen. V nedeljo, 13. junija se je v dekanjski cerkvi v Smartnu poročil g. France Lindner, sin posestnice iz Litije, z gđ. Mimi Vovk, posestnikovo hčerko iz Litije. Vrlemu paru želimo obilo sreče.

Sejem. Na zadnji sejem so prignali 168 volov, 74 krav, 77 juncev, 17 telic, 60 ovac ter 19 glav drobnice. Živilska kakor tudi kramarska kupčija je bila zelo slaba, ker silno primanjkuje gotovine, posebno po naših kmetijskih krajih.

Mesarska zadruga: Prošlo nedeljo, 13. junija je bila ustanovljena v Smartnem pri Litiji mesarska zadruga za sodni okraj Litija ter je bil izvoljen načelnikom g. Ivan Robavs iz Smartna. Par dni po ustanovitvi zadruge se je podražilo meso v Litiji kar za 2 kroni pri kg. mesto da bi se znižalo, da bi se pri nas prodajalo vsaj po tisti ceni kakor v Trbovljah, Mariboru in drugod. Cena živini pada, meso pa raste. — Kdo naj to razume?! Isto velja za kruh, ki se vidno manjša po teži, prodaja se pa po ceni, ki presega od glavarstva itak visoko predpisano. Potrebno je, da okrajno glavarstvo in županstvo storita energične korake, da se reguliraj cene, da jih bo zmagal konsument, delavec in uradnik!

Prememba posesti. Rogličovo vilo, last gospoda Jenka iz Predgrađa, je kupil tukajšnji kovaški mojster g. Gojko Vidovič, menda za 80.000 dinarjev.

Samomor rudarja. Z »milice« (arzenikom) se je zastrupil 23letni rudar Ravnikar Martin, doma iz Gradišca pri Litiji, i. s. v. sredo 16. t. m. ob 2. zjutraj, umrl pa je ob 11. popoldne istega dne. Popreje je dal popiti nekaj strupa Ani Jus, vdovi, s katero je imel razmerje. Jusevo so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer bo skoro gotovo okrevala. Velika je moralna desorientacija tudi že v teh slojih.

Neurje, ki je divjalo v četrtek popoldne med Zagorjem in Savo ter zasulo 2 m visoko železniško progo, je razdrlo občinski pot, ki vodi iz Save na St. Lambert-Zagorje. Hudaourniki, ki so tod divjali, so razkopali pot 1 meter globoko, tako, da se po tej cesti ne more vršiti promet, dokler se cesta ne popravi. Tudi toča je svoje opravila ter je povzročila v občini St. Lambert veliko škodo. Pol ure na daleč se sploh ne pozna, da je tod peljala cesta, tako je razrita. Vsed preobilnega dežja Sava zelo narašča, tako, da obstoj nevarnost zopetne poplave kot l. 1923., če ne bo nehala kmalu deževati.

Novo mesto

Sport. Kakor povsod, tako se je začel tudi pri nas razvijati sport. Naš sportni klub »Elane«, ki je skozi več let spal spanje pravičnega, so letos zopet oživil. Klub goji nogomet, metanje diska, kopja in druge lahkatletične panoge. Svoje igrisce ima na mestni lozi tik ob Krki. Igrisce sedaj preurejajo in ga bodo podaljšali, tudi so podrli stolp gasilnega društva. Tik ob igrišču je tudi mestno kopališče, ki ga skušajo tudi modernizirati. Preureditev na kolodvoru. Tudi na kolodvoru so precej preuredili; glavno je seveda, da je sedaj odstranjena baraka, ki je stala na vrtu ob kolodvorovskem poslopiju in je res kazila zunanje lice vrta.

Obesiti se je hotel znani tat in ropar Jake, pa se mu samomor ni posrečil. Najbrž mu je dolg čas, ker sedi že dolgo časa v preiskovalnem zaporu, pa bo še, ker preiskava ne bo še tako hitro končana.

Na romantičnem vrtu graščine Otočec se vrši danes v nedeljo, 20. t. m. popoldne veselica šempeterskega gasilnega društva. Kogar zanima, si bo lahko ogledal tudi notranjost gradu. Pri veselici sodeluje novomeška godba.

Mlekarska zadruga namerava, kakor doznavamo, znižati ceno polnomastnemu mleku. Mlekarna prične v kratkem z izdelavo sira; čajno maslo, skuto in posneto mleko ima vedno v zalogi.

Jesenice

Nov predor. Kakor vse kaže, se bodo navsezadnje občinska dela le pričela iz kalderminknega fonda. Predvsem pride tu v poštev predor pod železniško progo od Mesarjeve hiše na Jesenicah pa do carinarnice onstran proge na Stari Savi, za katerega so vsi načrti že izvršeni. Predor bo imel 5 metrov širine in tri višine, tako da bo tudi promet z vozmi mogoč skozenj. Marsikateri brezposelni delavec bo pri tej veliki zgradbi prišel do zaslužka, zato je že žeteli, da bi se z delom čimprej pričelo. Stari, mnogo zasmehovani, v zbadljivih kupletih mnogokrat opevani tunelček, ka-

ZA VROČE DNEVE

se morete najbolje preskrbeti z lahimi platnениmi suknjici, lister suknjici, belimi platnениmi oblekami pri trvdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

teri še spominja na staro avstrijsko upravo, je res že skrajni čas, da se zamaši, kajti le malokdo se je posluževal te bližnjice, ne da bi si moral tiščati usta in nos in biti v nevarnosti, da z glavo podere kos tunela. Vsa nesnaga jesenskih grap se steka vanj, zato ni čuda, da je tak kakoršen je. Ko bo novi predor dogotovljen, bo stari služil samo še kot kanal, ker končno tudi sedaj ni drugega ni.

Trbovlje

□ **Kdo je kriv?** Hrastniški demokratje dolžijo trboveljske demokrate, posebno one, ki stoje na vodilnih mestih, da so ti krivi, da se v Trbovljah še ni otvorila meščanska šola. Prvi gotovo vedo za kakšen njihov greh, da si dovolijo tako obdolžitev, resnica je pa, da so bili krivi enoinpolletnega zavlačevanja otvoritve gospodinske šole, to pa samo radi tega, ker dve nastavljeni učiteljici nista bili vpisani v učiteljskemu društvu U. J. U.

□ **Rudarjem je dovoljeno izseliti se s svojimi družinami.** Občinski urad je prejel od okrajnega glavarstva poročilo, da ni nobenega zakonitega zadržka, da bi se ne smeli oženjeni rudarji izseliti s svojimi družinami na Francosko, kakor je prvotno izseljeniški komisariat v Zagrebu prepovedal.

□ **Šolske maše v loški cerkvi za vođensko šolo.** Nekdaj smo imeli otroci največje veselje, da smo smeli vsak teden v Trbovlje iti v hladu ob 6. uri zjutraj skupno iz šole k šolski maši v loško cerkev. Sedaj nam je bilo mehko pri srcu, ko smo tam skupno prepevali razne cerkvene pesmi, poslušali sv. maso, učiteljice so nas pa o vsem lepo poučevali itd. Danes tega ni več. Šolske maše so odpravili in srčna izobrazba, katere dobi človek največ v cerkvi, bo s tem tudi trpela. Pač pa vidimo, da med dnemom, ko pripelja vročina, otroke vodijo po prašni cesti ne v cerkev — nego na hribe. Nismo proti izletom v lepo naravo, a obenem zahtevamo, da se ne zanemari verska vzgoja, ki je najvažnejša. Vsekakor se stariši premalo brigamo za svoje otroke, ki obiskujejo šolo.

□ **Umrla je v torek v 56. letu starosti v rudniški bolnici nad vso blaga gospa Roza Bredenbeck,** soproga rudniškega obratovodje in upravitelja. K njenemu pogrebu so prišli od blizu in daleč, kar dokazuje njeno priljubljenost. Maršikateri, ki je iskal pri njej pomoči, je izgubil v njej vplivno oporo. G. soprogo naše sožalje! — V petek je pa umrla pridna in poštena 20letna mladenka Berta Kajna hči rudniškega poduradnika. Hiral je dalje časa. Obema rajncima naj sveti večna luč!

□ **Politika.** Petkovo »Slovenec« poročilo, ki izvira iz zanesljivega vira da na prihod TPD potrjen izvoljeni socialistični župan gospod Sitter, je stavilo na dnevni red vprašanje, kakšne koncesije je dala socialistična stranka TPD, da se ta poteguje za Sitterja. Mnogo se govori, da družba kritiska posebno na izvoljene delavske zastopnike, ker bodo morali v današnji krizi delati v prid družbe. Le pokažite barvo!

Hrastnik

Mal popravek. »Slovenec« z dne 18. t. m. poroča, da bi stalo stavbišče pri g. Rošu od 1.600.000 do 1.800.000 Din. Vsta bi se morala glasiti v kronah. Pripomnimo, da je bila mišljena kot stavbišče za novo šolo Roševa njiva, ki bi jo bil voljan dati za 1.000.000 kron (ali 45 Din za kvadr. meter). Komisionalni ogled se je izrekel, da se šola postavi na Rošev vrt in bi se njiva porabila za šolski vrt itd. Če računamo, da bi bil vrt tudi po Din 45 za kvadr. m, pridemo do ogromne številke.

Rudarske zadere. Na plačilni dan je bilo reduciranih zopet večje število rudarjev.

Prepovedan izlet. V nedeljo dne 20. t. m. bi imela skozi Hrastnik in Orjuna na izlet v Rimske Toplice. Kakor izvem, je oblast radi javnega miru izlet prepovedala. Čisto prav!

Prosveća. Za nedeljsko predstavo »Revček Andrejček« v Logerjevi dvorani vlada veliko zanimanje.

Savinjska dolina

Št. Pavel pri Prebeldu. V noči od srede na četrtek je nastal ogenj v tuk. predmestju. Vžgalo se je v jamah pred kotli. Odtod se je ogenj razširil po verigi, katere vlačijo dvigala. Od vseh strani prihitalim ljudem, v prvi vrsti članom tovarniške požarne brambe, se je posrečilo ogenj takoj lokalizirati in kmalu na to udušiti. Škoda je le malenkostna. Zahvaliti se je v prvi vrsti pripravljenosti proti požaru, katerega je v tej tovarni jako vzorna, da ni cel objekt zgorel.

Zalec. Antonov sejem je vsled hudega naliva izpadel v splošnem slabo. Prigon je bil precejšen, vendar se vsled slabega vremena kupčija ni mogla razviti. — Naš trg si nadeva čim boljše lice. Posamezni hišni posestniki pridno prenavljajo pročelja svojih hiš. Žeteli je, da se zganejo še drugi, da bo tako naš trg v čim lepši obleki pozdravil hmeljske kupce, katerih precej pričakujemo na jesen. — Naš župan g. Vabič, lastnik svetovnoznane veletrgovine s hmeljem, je odšel na daljše potovanje v inozemstvo, v Pariz in London. Namen potovanja je, pridobitev novih kupčijskih zvez in kupcev, kar moramo vsekakor pozdraviti.

Polzela. Hvaležnost je lepa čednost, samo mnogim popolnoma tuja. Tako na primer poznajo Hranilnico in posojilnico le takrat, ko potrebujejo denarja ter pričakujejo od nje pomoči. Kadar pa imajo denar, ali treba hranilnici drugače pomoči, takrat — no, čemu podpirati delo drugih, četudi v svojo korist. Če sem jaz nesposoben za delo, pa lahko oviram druge, da ne trpi pri tem moja čast, češ, ti so ustvarili to in to v javni blagor. Tako sodijo nekateri »možje«, katerih pogled ne seže eno ped pred nosom. — Pred kratkim je umrla na Polzeli M. Kovač ravno isti dan, na katerega je bila pred dvema letoma pri poroki. — Opozorili smo že večkrat, naj se nekateri nevarni ovinki zaznamujejo kot takli, pa dosedaj zastoj. G. občinski odborniki vendar ne čakajo nesreče.

Šoštanj

40letnica osnovne šole se proslavi v nedeljo 27. t. m. z veliko šolskarsko prireditvijo. Na sporedu so igrice, telovadba, petje in drugo.

Materin dan. Vsed raznih ovir se bo proslava dneva naših mater vršila šole na praznik sv. Petra in Pavla popoldne na vrtu za Društvenim domom. Spored obsega zelo zanimive točke,

med drugim razen slavnostnega govora, petja in deklamacij tudi še dvogovor, deklamacijo v zboru, recitacijo najlepših slavospevov materam in dve izvirni igrici. Natančen spored priobitmo pozneje.

Mežiška dolina

Za postavitev koč na Peči. Mogočna Peča, ki se dviga ob koroško-stajerski meji v višini 2111 metrov, postaja od leta do leta bolj priljubljena izletna točka. Zlasti Mariborčani jo radi obiskujejo. Poleg krasnega razgleda po lepi izgubljeni Koroški nudi Peča turistom poseben užitek radi bujne planinske flore. Zaliobni ni bilo sedaj na Peči nobenega primerne zavežišča, tako, da so bili turisti izpostavljeni brez zaščite vsem neprijetnostim in slučajni gredci vremena. Agilna podružnica planinskega društva v Mežici si je naredila nalogo zgraditi na Peči planinsko koč, ter tako omogočiti pristop na to zanimivo goro tudi bolj razvajanim turistom. Les za postavitev koč je že pripravljen, potreben je samo še denar za tesarstvo in zidarska dela. Priprani smo, da bodo ljubitelji naših gor radi žrtvovali primerne zneske, da omogočijo uresničenje tega načrta.

Lep uspeh prireditve v Guštanju. Okrajni odbor Rdečega križa v Guštanju namerava nabaviti rešilni avto, ki bo velikega pomena za celo mežiško dolino. Preteklo nedeljo se je vršila v Guštanju tombola, katere čisti dobilek v iznosu 10.525 Din je določen v ta namen. Dosedaj se je zbralo za nabavo avtomobila skupno 17.558.40 Din.

Na Kokošnjak. Na skrajni severni točki Slovenije ob meji proti Avstriji se dviga nad Dravogradom mogočen hrib Kokošnjak, visok 1522 m, ki je ob enem najvišji vrh Kozjaka. Kokošnjak ali Kokošnjak je postal priljubljen cilj izletnikov, dostop je zelo lahek, razgled pa naravnost krasen. Letos je obiskalo to obmorno točko Slovenije zlasti mnogo sol iz okolice, pa tudi iz Maribora.

Padanje lesnih cen brizko občutijo posestniki iz Mežiške in Dravske doline. Vzrok je predvsem nazadovanje kurza lire. Tukajšnji posestniki so stali po večini v poslovnih zvezah z italijanskimi lesnimi trgovinami. Izvoz v Italijo bi bilo mogoče oživet z znižanjem železniških prevoznih tarif.

Primorsko

Društvo »Dante Alighieri« in slovenske občine. Društvo »Dante Alighieri«, katerega cilj je, potujčevati našo mladino, je našlo svojo podporo tudi pri slovenskih občinah v Julijski Krajini. Tako so votirala sledeča županišva sledeče zneske za ustanovitev takozvanih »Borse Premio della Dante«: občina Sežana 6000 lir, Avber 934 lir, Dutovlje 437 lir, Koprivno 173 lir, Naklo 1200 lir, Povir 630 lir, Zgonik 473 lir, Skopo 236 lir, Tomaž 655 lir, Vel. Repenj 449 lir, Storje 318 lir, Štjak 382 lir, Rodik 196 lir, Lokve 680 lir.

Nadaljne prijave sodniji radi poučevanja slovenščine. V Založniku je bila prijavljena sodnija kar četvorica preprostih kmečkih deklet, češ da so držale tajno šolo. V resnici so pa le pomagale pri učenju otrokom svojih sorodnikov in sosedov, kar je že sploh lepa navada pri naših dekletih, ki varujejo in poučujejo vaško dečo. Italijanski časopisje jih kar imenuje učiteljice. V Crničah so pa naznanili radi istega vzroka gđno Kosovel sodniski oblasti.

Dopisi

Reteče pri Škofji Loki. Po predstavah »Quo vadis« o Vel. noči je društveno življenje nekako utihnulo. Toda Reteče s tem niso zaspale. Kajti vzniknilo je veliko gibanje, ki je kot mogočen plamen razvelo vse Retečane in Gorenjce, delo za našo novo postajo. Upanje, da se končno vendarle uresniči naše davne želje, je zedinilo vse naše moči. Z veseljem in složno sta si vzeli obe vasi ogromno breme nase: večmezečni prostovolni kulak za spopiranje sveta za stavbo in peron ter obilne prostovoljne denarne prispevke. Pripravljenemu odboru, ki se je izvolil v ta namen, načeluje g. šol. upravitelj Edvard Vidic. On in g. župnik vodita vsi akcije in sta s tem pokazala toplotno ljubezen za povzdigo naših vasi. — Delo dobro napreduje in se nadejamo slovesne otvoritve 11. julija.

Vojniki. V sredo smo spremili k večnemu počitku komaj 25 let starega Rudolfa Ceterja iz znane Ceterjeve rodbine v Smarjeti pri Celju. Ta izredno marljiv in radi svojega blagega značaja splošno priljubljeni mladenič je moral zadostiti vojaški dolžnosti v južnem delu naše države in od tam prinesel s seboj kal zavratne bolezni. Dolgo je bolehal in številni zdravniki, katere je vprašal za svet, ga niso mogli ozdraviti. Slednjič je šel iskat zdravlja na otok Rab; toda morská klima mu ni prijala in že po 10 dnevih se je moral vrniti. Med potjo je — že itak oslabljen — obolel na vnetju srčne mreže ter moral v Zagrebu prekiniti potovanje. V hotelu Velebit mu je neizprosna smrt nepričakovano prestrigla ni življenja. Pokojnikovo truplo so prepeljali domov v Smarjeto, od koder se je vršil pogreb na farno pokopališče v Vojnik ob številni udeležbi žalujočih. Počivaj v miru, dragi Rudi, poleg očeta in brata!

Naše dijaštvo

Slovenskemu katoliškemu dijaštvu!

V začetku počitnic smo, v času, ko stopa katoliški dijak iz zaduhlega mesta v naravo, ko se otrese vseh skrbi in gre med ljudstvo. Vsak naj pomaga svojim ljudem, kjer more! To je njegova dolžnost. Organizirajte vse delo, če le mogoče potom počitniških društev: v skupnosti je moč. Še nekaj: 5. julija je god slovenskih apostolov. Če njiju spomin ljudstvo ne časti, kot bi moralo, tedaj moramo mi storiti svojo dolžnost. Sledimo povsod vzgledu pridnih Kamničanov: po klicu zadnjega Križa na gori zažigite povsod na vidnih krajih kresove na predvečer sv. Cirila in Metoda v nedeljo 4. julija. Ob ognju zapojejte kako pesem, govornik pa naj pojasni zbranimu ljudstvu pomen sv. Cirila in Metoda za slovenski rod. Po vsej Sloveniji naj zagore na ta večer ognji in oznanjajo udanost slov. apostoloma od strani slovenskega ljudstva in še posebno dijaštva. Opomba: Prosimo, da nam naznane, kje bodo goreli ognji, da bomo imeli vse v evidenci in bomo ljudi na to opozorili.

Počitniška zveza, Miklošičeva c. 5. (Akademski dom), Ljubljana.

Ljubljana in okolici! V sredo 23. junija je naš sestanek ob 10. uri popoldne v Akademskem domu, da se razgovorimo o praznovanju slov. apostolov in kresu. Pridite vsi! Točno!

Turistika

Tur. klub Skala — naraščajniki. Prosim vse naraščajnike kluba, da se udeležijo sestanka, ki se vrši v ponedeljek, 21. t. m. ob osmih zvečer v klubovi sobi. — Načelnik.

Naznanila

Odbor »Saveza Dobrovoljcev« vabi vse ljubljanske člane na važen sestanek dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer pri Lloyd.

Kulturni pregled

Na kraju gledališke sezone v Mariboru.

Sicer se je že pričela limbuška sezona pekrčana, pa je naša drama še zelo marljiva; v enem mesecu smo imeli tri premijere.

Najprej Schönherrejeva »Satana v ženski«. Ko se je pojavil, so mu prerokovali nesmrtnost. Resda kipi iz njega virtuoznost; toda kadar bi moralo življenje pognati ljudi preko ojnje, prihaja od zadaj Schönherre, da jih lepo pobrza. Moralna strahopetnost je izpila nemoralnemu delu kri. — Bukšekova je bila izborna žena. S Stuartko je bila to ena njenih najboljših vlog. — Sploh je imela Bukšekova zadnje čase zelo srečno prikrone vloge. V Scribejevem »Kozarcu vode« je ustvarila kot vojvodinja Malberough klasičen tip z močno osebnostjo. Ima svoj element in nihče ji ne stori za ljubo, če jo vprega v nesvojevstvene kreacije; bolje, vpregaati reportar v ansamblske tesni. — Starčeva je bila v »Kozarcu vode« prav zanimiva kraljica Ana. Otroci, ki se šobi in kupa! Sicer so nekateri njeni gibi že tako obli, — n. pr. otročja postava, pol proseča, pol užaljena, naustičena, z nagnjeno glavo, zaviti očmi — da bi bila bujnejša likovna izvirnost prijetna. Za kraljico Ano pa je bila taista postava prav dobra. — Zato pa njena Mrs. Chichester v Hartley Mannersovi »Peg, srček moj« ni enotna. Različne pasme, kakor boja »Mihec«. — Savinova je v vsem gledališkem osebu najboljša raznežena, mlada dama, z drobižem dobrega in kapitalom blaziranosti. Radi tega kot Abigaila v »Kozarcu vode« ni mogla prepričati, bila pa je prava, resnična Ethel v »Peg«. — V »Peg« smo imeli posebno dvojnost: prvi večer jo je igrala Kraljeva, drugi večer pa Kovačičeva. — Kraljeva se je javila v 1. dejanju v izredno diskretni, nesebični sivi obleki, tako da se je zbudil dvom, ali bo močna dovolj, da se uveljavi mimo take skromnosti. — Kovačičeva je prišla v kričeh in rdeči črnini, v kratkem krilcu, ki je včasih zafrtalo v operetne višine. Tam, od nekdaj iz nekega cirkusa v podeželju in mati te Peg je imela gotovo čarovniško papigo in mačke. — Kraljeva je dala globoko, prirčno igro; Kovačičeva je igrala na efekt. — Kovačičeva je bila divji otrok, toda brez etične sile, ki je bila v Kraljevi in ki mora biti v Peg, če naj ne bo vse blebetanje o očki laž in vsa tista čudna preprosta in odkritosrčna ljubezen le koketiranje in predvsem, če naj bo umliiva kot steber, ki za hipe dviga tudi Ethel. Kajti Ethel in Peg-Kovačič sta bili bistveno enaki — silnica je tudi telesna konstitucija, kar Kovačičevi ni bilo v dobro —, edino da je bil življenjski tempo Kovačičeve držejši. — Res, imela je Kovačičeva žarke, ki so bili močnejši kot pri Kraljevi. V isti plesni noči, ko vstaja strast, je bila Kraljeva morda za koga preveč silhueta, morda tudi pri slovesu v tretjem dejanju. — Toda tisti, ki so hoteli iz »Peg« etične ublagoslavnosti, so dali prednost Kraljevi. Njim je bil prvi večer kabinet-ski, drugi pa varijetatski. — Režiser pri »Peg« je bil J. Kovič, naš salonski komik. Prvi večer je bil slabo obiskan, drugi zelo dobro. — Da ni koga tudi »Flecken« privabil? Dr. F. S.

Kolektivna razstava del Ivana Groharja. Narodna galerija priredi v počastitev spomina petnajstletnice smrti Ivana Groharja kolektivno razstavo umetnikovih del v Jakopičevem paviljonu. Po daljšem raziskovanju se ji je posrečilo zbrati 170 del, ki bodo tvorila na razstavi točen pregled slikarjevega ustvarjanja, ker obsegajo z nekaterimi izjemami skoraj vse njegovo življenjsko delo. Velik del slik in risb spada v dobo, ko Grohar še ni ustvarjal impresionistično; zastopani se genri, portreti, krajine in svete podobe. Sledi skoraj popolna vrsta Groharjevih krajin iz njegove najplodovitejše dobe ter široko zasnovana dela iz zadnjih let njegovega življenja. Po kvaliteti in zgodovinski popolnosti sodeč, bo šele po tej razstavi mogoče, pravilno oceniti Groharjevo delo. Lastniki del, ki so posodili svoje posvete Narodni galeriji za razstavo, so s tem storili pošteno kulturno delo, kajti privedev odkriva slike prav senzacionalne umetniške vrednosti. Na dan otvoritve, v nedeljo 20. t. m., izide tudi katalog z Groharjevo biografijo in mnogimi ilustracijami.

Uspeh četrtega mednarodnega kongresa Pen-kluba v Berlinu. Prvi dan je bil predsednik John Galsworthy, drugi dan Jules Romains. Vsi jeziki sveta so bili pripušeni, da v njih posamezni govorniki obrazložijo svoje mnenje. Prva točka je obravnavala izvolitev najvišjega mednarodnega sveta. Vsak narod odposlje svojega delegata. Predlog je bil enoglasno sprejet. Druga točka zadeva izbor peterih članov, ki potem polnomočno odločajo v imenu Pen-kluba. 3. Urednik »Nouvelles Littéraires« Maurice Martin du Gard je stavil predlog, da najslavnejši člani Pen-kluba dajo na razpolago posamezne rokopiše za javno dražbo. Srečno misel so vsi pozdravili enoglasno — in začeli to dejansko izpolnjevati. Zelo strogo se mora postopati proti vsem, ki nevestno ravna s tujimi deli in proizvodi. Belgijec Piérard je predlagal, da se sestavi lista že prevedenih del. Predlog je bil sprejet. Prihodnji kongres se vrši v Brüsselu. Višek kongresa je tvoril govor Jules

Romainsa v berlinski mestni hiši — govor je bil odkritosrčen, pogumen in — plemenit.

Dr. R. L. T.

Knjige in revije

Sveti Alojzij Gonzaga, zaščitnik krščanske mladine. Za 200 letnico kanonizacije priredil dr. Jože Debevec. Založil »Glasnik presv. Srca Jezusovega«. Ljubljana, Zrinjskega c. 9. Tiskalo »Tiskovno društvo v Kranju«. (S slikami 189 + 23 strani). Cena broširanemu izvodu 20 Din, vezanemu v polplatno 25 Din, vezanemu v celo platno 30 Din. Poština Din 1.50 več. Starejši življenjepisi sv. Alojzija so že davno posli. Velika je bila potreba in povpraševanje po novem lepem Alojzijevem življenjepisu. Zato se veselimo, da je 200 letnica svetnikove kanonizacije pospešila to delo. Posebno pa nas veseli, da je tu prijel za pero poznavalec in ljubljani prijatelj naše mladine prof. dr. Debevec. Pisatelj »Vzorov in bojev« je tu vzorno opisal junške boje prvega vzornika krščanske mladine. Z mladeniško živahnostjo kar potegne za seboj mladega čitatelja na torišče in v dobo junakovo. Nič dolgočasnega, nič duhomornega ni v tem življenjepisu; vsebici naslovi, živahen opis prizorov, ki zanimajo mlado srce. Mojestersko in dramatično je opisana 5 dejanska igra med očetom in sinom za dosego poklica. Jezik izbran, slog izglajen, pa tako poljuden, da bo po tem delu segala izobražena in preprosta mladina. Zlasti so okusno nasejali ljudski pregovori. Srečno se je naslonil pisatelj na najzanesljivejši Alojzijeve življenjepise Alojzijevih sošolcev in redovnih sobratov; vendar je vključil temu slovenski življenjepisi samostojen; krajneve in zgodovinske pripombe ga delajo Slovincem zanimivega. Moderna krščanska mladina sicer dobro ve, da ji je sv. Alojzij prvi vzvišeni vzornik, pa ni malo tudi predsodkov, ki ji ga odbijajo. Naš pisatelj govori mladini, naj se Alojzija nikar ne boji, pa prav spretno brani marksizmo prestrogega in težko umljivega Alojzija ter dokazuje, kar je obljubil v uvodu: tudi Alojzij je šel po strmi poti železne volje, jeklene vztrajnosti; postavil si je zgodaj visok cilj in mu potem ostal neizprosno zvest skozi vsa deška in mladeniška leta. Ker je torej res Alojzij značaj — vzor, ne bodo po tem življenjepisu veselo segali le starši, vzgojitelji in prijatelji mladine, marveč tista mladina sama, ki ima smisel za — samovzgojo. Tako bo prelepi življenjepisi nov slovenski slovstven cvet, korak globlje naprej v našem duhovnem življenju in buditelji novih vite-zov v naši mladini. — Knjiga je prikupljiva tudi po zunanji obliki. Tiskarna »Tiskovnega društva v Kranju« se je potrudila, da je delo tudi tehnično lično izvedla. Knjigo odlikuje fin papir, popolnoma nove črke, lepe slike, fin ovitek itd., tako, da je cena za sedanje razmere nepričakovano nizka. Naj zato nova knjiga, ki ima trajno vrednost, najde mesto v vseh knjižnicah in prijazen odziv pri vseh družinah in prijateljih notranjega življenja. Dobiva se v vseh knjižarnah ali pa naravnost pri upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

»Život«, katoliška znanstvena revija; izdaja Kolegij Jezusove družbe v Zagrebu, urednik A. Alfrevič D. J. št. 2. 1926. l. prinaša sledečo vsebino: A. Jubil. godina; W. Schmidt, Etička etnoligija; E. Springer D. J., Bezbožni učenjaci u škripcu; R. M. Schultes, Dogmatski razvitak; A. A. Indijski fakiri; A. A. Katoličke misije; dr. Jozefov. Nešto o psihologiji otudjivanja od Crkve; F. Theissen D. J., Poljica u prirodi; Mi-sli i djela; Katoličke smjernice; Književnost; Bi-leske; Fiat lux! Hrvatska bibliografija. — »Život« izhaja vsak drugi mesec in stane letno 36 Din; naroča se pri upravi, Zagreb, Palmotićeva ul. 31

Se že gradi! Kaj? Kje?

Ogromna čokoladna zgradba okoli katere bodo krožili štirje cepelini.

Ljubljansko gledališče

Opera:

Začetek ob pol 20 uri zvečer.

20. junija, nedelja ob 11. uri dopoldne Matineja opernih solistov in opernega zbora na korist Udruženja gledaliških igralcev. Izven.

Nedelja, 20. junija, ob pol 20. uri: GROFICA MARICA. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 20. junija »Peg, srček moj« (Kuponi). Zadržuje v sezoni.

Ponedeljek, 21. junija. Zaprt.

Torek, 22. junija. Zaprt.

Sreda, 23. junija ob 20. uri: »ANATOL«. Gostovanje članov ljubljanske drame.

Zadnjič v sezoni »Peg, srček moj«. V nedeljo, 20. t. m. bo zadnjič v tej sezoni izredno zabavna veseliga »Peg, srček moj«, ki je obitvstvu pri vsakokratni prizorilvi zelo ugajala. V vlogi »Peg« bo nastopila gdč. Kovačičeva.

Cerkveni vestnik

ROMANJE NA TRSAT.

Kat. prosvetno društvo v Skofji Loki priredi, kakor je bilo že objavljeno, v dneih 13. in 16. avgusta t. l. s posebnim vlakom romanje na Trsat in hkrati poučen izlet v naše Primorje. Da bi pa bilo romanje kolikor mogoče skrbno pripravljeno in za izletnike udobno preskrbljeno, je odbor imenovanega društva odposlal dva člana vodstva na Trsat ter na podlagi točnih informacij istih sestavil sledeči spored: Vlak odhaja iz postaje Skofja Loka v petek dne 13. avgusta ob 9. uri zvečer in pride na Sušak v soboto 14. avgusta okrog 9. ure dopoldne. Iz postaje Sušak takoj skupen odhod na Trsat, kjer bo kratek nagovor in blagoslov. Po slovesnosti v cerkvi razporeditev prenočišč. Popoldne ogled gradu Frankopanov, pristanišča in okolice. Ob 7. uri zvečer pelet litanije. Zjutraj 15. avgusta ob 5. uri tiha sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob pol 6. uri govor, sv. maša s petjem in poslovitve. Od 7.—9. ure prehod na Reko in ogled iste. Ob 10. uri odhod posebnega parnika na otok Krk, kjer se ustavimo za pol ure v mestu Malinska; od tam mimo Kraljevice v pristanišče Bakar (obstanemo pol ure) in nazaj na Sušak, kamor dospemo ob 4. uri popoldne. S postaje Sušak se odpeljemo ob 7. uri zvečer in pridemo v Skofjo Loko dne 16. avgusta ob 7. uri zjutraj. Čas odhoda in prihoda vlaka je določen tako, da imajo posetniki iz Gorenjske takojšnjo zvezo z rednimi vlaki. V vlak bo mogoče še vstopiti na sledečih postajah: Medvode, St. Vid-Višmarje, Ljubljana gl. kolodvor. Skupna prenočišča bodo oskrbljena v samostanu, ljudski šoli in event. po potrebi v gimnaziji na Sušaku. Da bo mogoče tudi pevcem izven Skofje Loke sodelovati pri pevskem zboru, se bo seznanjalo naknadno objavil. Ker so priglascenci izrazili željo za daljšo in zanimivejšo vožnjo po morju, smo se odločili za še omenjeno progo, tako da bo vožnja po morju trajala 5 ur in bo stala le 25 Din za osebo. Ta vožnja ni obvezna; kdor se je pa želi udeležiti, naj obenem z vplačilom 150 Din za železniško vožnjo vplača še 25 Din. Prijave in vplačila sprejema najkasneje do 1. julija društvena blagajničarka gdč. Minka Debeljak, Skofja Loka, ki izda izkaznico s sporedom. To izkaznico vsi vsakdo dobro shraniti, ker velja kot potrdilo za vplačani znesek in istočasno kot vozni listek. Hitite s priglasi! Agitirajte med znanci in prijatelji, da se v čim večjem številu poklonimo Materi Trsatki in se obenem poveselimo na našem divnem Jadranu! Skofja Loka, dne 10. junija 1926.

Katoliško prosvetno društvo v Skofji Loki.

ROMANJE NA TRSAT IN IZLET NA JADRAN-SKO MORJE.

Kat. prosvetno društvo na Homeu, p. Radomlje, odgovarja tem potom na razna vprašanja: Romanje se bo vršilo 10 in 11. julija in sicer 10. julija, t. j. v soboto zjutraj odidemo s posebnim vlakom iz Ljubljane ozir. Kamnika), tako da bodo udeležniki videli vse pokrajine do Sušaka. Vožnja je polovična. Vsak bo kupil na postaji, kjer vstopi, vozno karto, na katero se pritisne mokri žig. Z isto karto se bo vračal. Polovična vožnja ne velja samo za poseben vlak, temveč tudi za druge, n. pr. udeleženci iz Celja plačajo polovično vožnjo od Celja do Sušaka, v Ljubljani pa bodo vstopili v poseben vlak. Mogoče se je voziti tudi z režijskimi kartami. Za prehrano si skrbti vsak sam. Kdor želi prenočišče, naj društvo naznani. V soboto zvečer in v nedeljo zjutraj opravimo pobožnost v romarski cerkvi na Trsat. V nedeljo dopoldne si ogledamo Sušak in Reko, popoldne pa se s posebnim parnikom peljemo v Bakar in mimo Kraljevice v Crikvenico. Zvečer ob 7. uri se vrnemo iz Sušaka domov. Čas priglajanja se podaljša do 29. junija. Kdor misli iti, naj se čimprej priglasi na naslov: Katol. prosvetno društvo na Homeu, p. Radomlje, na kar mu pošljemo polovično, da vplača za parnik in društvene stroške znesek 50 Din. Izkaznico mu bomo poslali kasneje.

Sport

SK ILIRIJA : SK RAPID.

Boj za prvenstvo Slovenije. Danes ob 17.30.

Danes v nedeljo nastopita v tekmovalju za prvenstvo Slovenije oba finalista In sicer SK Ilirija kot prvak ljubljanskega okrožja in SK Rapid kot prvak mariborske župe.

Moštv obeh klubov sta znani po svoji poštovanosti in nezlomljivi volji do zmage. Poleg tega pa prednjači Ilirija v tehničnem in taktičnem oziru tako, da se pričakuje njena zmaga. Kljub temu pa ne sme Ilirija podcenjevati Rapida, kajti v takem slučaju ni presenečenje izključeno. Rapid je tudi drugače zelo nevaren, predvsem njegova navala, ki zna izrabiti vsako napako nasprotnika, a obramba igra precej sigurno, posebno se odlikuje branilce Barlovič.

Obe moštvi nastopita seveda v svojih najjačih postavah, Ilirija v krilski vrsti z bratoma Zupančič G. in L., kar je za Ilirijo velike koristi.

Tekma se vrši na igrišču SK Ilirije ter se odigra ob vsakem vremenu.

JUNIORSKE POKALNE TEKME.

Danes, v nedeljo, se odigra prvo kolo juniorskih pokalnih tekem. Izrečani so bili v tem kolu sledeči pari: SK Mladika : SK Reka, SK Jadran : SK Krakovo in ASK Primorje I : Primorje II.

Danes dopoldne ob 10. uri nastopita SK Mladika in SK Reka, popoldne ob 14. uri pa SK Jadran : SK Krakovo, ob 15.10 uri ASK Primorje I : ASK Primorje II.

SKAVTI NA TABORENJE.

Blíža se doba taborenja, življenja v prosti naravi. Tu bomo uživali lepoto narave in krepili telo ter duh za bodoče delo.

Letošnji tabor ljubljanskih skavtov, bo zopet v Bohinju, ob lepem jezeru Istočasno bo tudi tabor naših skavtov na otoku Krku blizu Omišja, kamor pa smejo iti samo odrasli izvidniki. Planinke ljubljanskega stega bodo taborile tudi v Bohinju, 20 minut oddaljene od izvidniškega tabora.

Ali ni najlepše živeti nekaj tednov v prosti naravi? Toda življenje v taboru poteka v strogem redu in po naših lepih zakonih, ki harmonično goje dušo in telo. Tekom dneva se vadijo v zasledovanju, postavljanju preprostih vlgavov, šitanju kart in spoznavanju terena, v gospodarstvu in kuhiji; dalje se vadijo v obvezovanju ranjencev ter sploh v prvi pomoči. Vedno v čistem zraku s preprosto hrano in s trajnimi vajami se okrepi mladina kakor nikjer drugod.

Večere ob tabornem ognju pod zveznatim nebom izpolnjujemo s predavanji, petjem in prijetnim kramljanjem. Ko pa brat taborovodja zahtrobi, tedaj utihne vse. Nastopi trenutek molka. Samo prasketanje ognja in straža, ki nas čuva vsega zlega, še čuje. To je najlepši in najsvetvejši trenutek skavtskega življenja v taboru. Še kratek pozdrav in vse se razide k počitku. Ves tabor, razen straže, počiva...

Skavti na velesanju. Skavtizem je najidealnejša pot, ki ima namen dati človeški družbi tako

mladino, ki bo telesno krepka in moralno najplemeniteje vzgojena. Za to nam svedočijo imena »Sivi volke« in »Bistro okor«. To se bo tudi letos pokazalo v službi velesanja. Kako lepo so lansko leto in sploh prejšnja leta vzdrževali red, sprejemali tujce na kolodvoru in jih vodili, razkazujoč jim lepo, belo Ljubljano, na odkazano stanovanja. Gostje velesanja odnašajo s seboj najboljše in najlepše vtise o naši vrli skavtski organizaciji, ki je popolnoma na svojem mestu. Zo lansko leto so se gostje napram sejskemu ravnateljstvu najlaskaveje izrazili o disciplini, redu in uslužnosti naših skavtov.

Fr. Kr.:

Maribor in okoliške občine.

IV.

V dosedanjih podajanjih sem se omejil na podatke, ki zadevajo Maribor in okoliške občine neposredno. Predno podam nadaljnje podatke, moram povedati nekaj splošnega o inkorporaciji, združitvi, strnitvi itd.

Predpogoj za dober in smotrni razvoj komunalnih činjenic je zadostna razsežnost občinskega okoliša. Meje okoliša, v katerem naj veljajo mestni statuti se morajo prilagoditi vsakokratnim gospodarskim potrebam.

Mesta srednjega veka so bila gospodarsko zaprti in prebivalstvo v njih je doseglo le malo število. Napredovanje (kultura) in stopnjevanje življenjskih potrebščin pa sta povzročila razširjanje mestnih okolišev. Posebno, ko se je pomnožil in dvignil promet in ko je postala obrt prosta (s prenehanjem cehov), se je zunanja oblika mest spremenila. Ob podaljških mestnih ulic so izven mestnih mej nastale skupine hiš (glej Aleksandrovo cesto v Krčevini in Ruško cesto v Studenci!) ali pa so nove hiše spajale manjša gospodarska središča v bližnji mestni okolici z mestom (Tezno). To podaljševanje in spajanje pa ni bilo smotreno ampak je sonele in sloni na naravnih potrebah.

Prirastek prebivalstva v mestih je mnogo večji kot v podeželskih občinah. Priseljujejo se tujci, ki so zaposleni v industriji, obrti in trgovini in se tu stalno naseljujejo. Naraven prirastek (po rojstvu) je zato razmeroma velik. S pomnožitvijo prebivalstva in z napredovanjem kulture pa prevzame občina zmiraj večje naloge na vseh poljih komunalnega življenja. Oskrbovanje mesta s pitno vodo, razsvetlavo, odvajanje odpadkov in čiščenje cest (kanalizacija), prometne naloge (cestna železnica), zdravstvo posebej (javni vrtni, igrišča, kopališča, klanjica), oskrba ubožcev in bolnikov (ubožnice, bolnice, zdravilišča itd.), silijo mestne uprave, da gredo s vojmi napravami in zavodi vedno dalje preko ozkega mestnega okoliša. Mesta morajo stremeti za tem, da pri takem svojem delu ne zadenejo pri vsakem koraku na aktiven in pasiven odpor drugih občin. Gledati pa morajo tudi na to, da obrati, ki so nastali z mestnimi sredstvi in se tudi z mestnimi sredstvi posredno ali neposredno razvijajo, ne plačujejo davkov tujim edincam (občinam). Ravnotako pa mesta tudi ne morejo mirno gledati, da nastajajo industrijske naprave, ki v mestu nimajo prostora, v okoliških občinah in se s tem izognejo mestni obdavčitvi, čeprav uporabljajo mestne prometne dobrodelne in kulturne naprave. Mesta tudi ne morejo mirno trpeti, da posebno delavske mase, ki so zaposlene v takih industrijskih napravah, obremenjujejo mestne šole in mestno socialno skrbstvo. — Mestne naprave ob mestnih mejah in v okoliških občinah pa zvišajo tudi znatno vrednost zemljišč in mesto mora že raditega imeti prvo pravico, da te zvišanje na vrednosti davčno izrablja.

Združitev mesta z okoliškimi občinami, ki so samo po zakonu še podeželske občine pa v njih ne vladajo razmere, ki bi se razlikovale od onih v mestu, posebno ker ne izkazujejo več zdravega kmečkega življa, ampak se razvijajo kakor mesta, pa je tudi v interesu okoliških občin. Prebivalci, posebno obrtniki takih okoliških občin si pridobijo velike koristi z združitvijo z mestom, ker postanejo posredno deležni koristi mestnih naprav in ustanov. Glavno korist pa pridobijo s tem, da mesto bolje zadosti njihovim življenjskim potrebam. Da uprave okoliških občin kljub najboljši volji ne morejo zadostiti večjim potrebam »mestnega« prebivalstva, kar tiče ceste, razsvetlavo, vodo, kanalizacijo in drugo, to je jasno. In če bi hoteli to vse izvršiti, bi bilo to zvezano s tako velikanskimi izdatki, da bi morale povisati davke visoko nad mero mestnih davkov. Nižje pa so davščine v okoliških občinah le vsled tega, ker imajo le velike koristi od mestnih naprav, pa tudi ker se naravnost zanašajo na to, da mesto skrbí posredno za nje ali pa vsaj bo skrbelo, ko pride do združitve. Ponekod se dela tudi s posojili, ki jih mora pozneje po združitvi seveda mesto plačati. — Samo oni prebivalci okoliških občin, ki jim je samo za trenutno nižje davščine in ki javnih interesov ne morejo doumevati, vidijo v združitvi le slabo in škodo. Vsi, ki so pa za gospodarski in kulturni napredek, želijo pospešeno združitev.

Gotovo najvažnejši vzrok za razširjanje mestnega okoliša je pa splošno javni interes, ki ga mora država imeti na tem, da veljajo gradbeno-policijski in zdravstveni predpisi za vse prebivalstvo kraja, ki tvori gospodarsko enoto. Kajti naravne meje mest se razširijo tudi brez razširjenja političnih mej. Če se pa politične meje ne prilagodijo naravnemu porastu, je nevarnost, da se prebivalstvo in hiše tam najbolj množijo, kjer se zdravstveno-policijski in gradbeno-policijski predpisi ne izvajajo tako strogo kot v mestu. Na ta način pa nastajajo ognjišča nalezljivih bolezni. Ravno samostojne okoliške »mestne« občine prikrivajo največjo nevarnost za nezdrav porast prebivalstva. Kakšno korist imajo mesta od velikopoteznih enotnih stavbiških načrtov za široke, prometne in udobne »stanovanjske« ceste in javne vrtove, od vseh gradbeno-policijskih predpisov, ki določajo za trgovske, industrijske, stanovanjske in druge dele primerno zazidavo, ko pa se neposredno ob mestni meji priključujejo zanemarjene ceste in zanemarena poslopja, ki vse prednosti mestnih naprav onemogočajo. Vse to se more preprečiti samo s tem, da se okoliške občine pravočasno združijo z mestom in da enotna in močna uprava skrbi za skupne potrebe mesta in predmestij.

Inkorporacija je združitev občin, ki tvorijo s mestom gospodarsko enoto, v politično mesto. S tem, da se več občin združi v eno, se bivše občine enotno upravljajo, prebivalci razširjene občine imajo enake pravice in dolžnosti, ki so združene s pripadnostjo k občini, kakor tudi glede uporabe vseh naprav in ustanov. Dolgovi združenih občin postanejo skupni dolgovi. Razširjena občina prevzame vse obveznosti združenih občin, organi združenih občin soupravljajo brez nadaljnje občine. Uslužbenec inkorporiranih občin prevzame razširjena občina. Predpisi in določila, ki so veljavna v mestu s takoj ali pa s poznejšimi datumom se razširijo na prejšnje občine.

Čeravno se o dobrodelnih posledicah inkorporacij pred izvršitvijo dvomi, vendar se naknadno to vedno pokaže kot dobro in koristno.

Od danes naprej

štiri serije

vse po 5, 10, 12 in 15 dinarjev meter,

po 5 dinarjev meter razni batisti za bluze,
po 10 dinarjev meter razni kambriki, platno in cefirji,
po 12 dinarjev meter razni krepki, kotoni, šifon in boljši cefir,
po 15 dinarjev meter najfinejši delen, satin, fini modni krep in najfinejši cefir.

Moške in ženske fine štofe in kamgarne v veliki izbiri po cenl, kakor nikjer.

Tekstilbazar, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Prodaja se v pritličju in prvem nadstropju.

Po širnem svetlu

PO DEVETIH LETIH.

Ako zanese tujca pol v londonski del mesta Dockland, kjer stoji cerkev sv. Barnabe, se bo komaj ozrl na ono mesto in tudi oni, ki bo iskal zgodovinskih cerkev, ne bo obstal, da bi si jo ogledal, kajti cerkev je nova in je bila ravnokar posvečena. A četudi je nova, ima svojo zgodovino.

Dne 19. januarja 1917 je okoli 100 otrok ondotne župnije v dvorani tik cerkve obhajalo božičnico. Dobrih 150 metrov od tam pa se je nahajala velika vojna tovarna eksplozivnih snovi, nad katero je tisti dan naenkrat zaplapolal plamen nenavadnih barv. Vsa okolica je bila zalita v tajinstveno svetlobo. Tovarna eksplozija je bila v plamenu in velika nesreča neizogibna.

Otroke so bliskoma hoteli spraviti na varno, ali vsaj razmeroma na varno, ko se je streha, ki je krila cerkev in dvorano, dvignila in zopet sesedla na svoje prejšnje mesto! Nekaj kamenja je padlo med otroke, toda nikdo ni bil resno poškodovan. Komaj so otroke odstranili, se je streha in vsa stavba zrušila v prah! Bila je to čudežna rešitev. Toda vsa ondotna okolica je bila grozno prizadeta, kajti cele ulice so se zrušile v prah in pod seboj pokopale nešteto delavcev in njih družine.

Nova cerkev sv. Barnabe je nekaj spomenik onim, ki so pri tej velik katastrofi izgubili življenje. — Razumljivo, da o tem takrat pri nas nismo slišali, kajti vsaka država je lastne nezgode prihranila za časa vojne, kolikor je mogla.

PLAVAJOČI HOTELI.

Največji parnik na svetu je Maestic družbe bele zvezde (White Star Line), ki ima nič manj kot 56.551 ton ter je prevozil črto New York—Cherbourg v 5 dneh, 5 urah in 21 minutah. Majestic je posestrima parnikov Olympic in Homeric, kateri se vsi kurijo z oljem.

Težko si je predstavljati tako ogromno ladjo. Dolga je 288 metrov in pol (od pošte do kavarne Evropa). Opremljena je z največjim luksuzom, in sicer v vseh treh razredih, ima kopalnice, čitalnice, telovadnice itd.

Oskrba takega velikana ni kar si bodi. Pitne vode ima 670.000 gallonov, t. j. nad tri milijone litrov, katero dobi iz vodovoda v Southamptonu na Angleškem. Vse tri gori navedene ladje potrebujejo za eno vožnjo 440 tisoč kosov raznega perila. Ako bi se to perilo raztegnilo ter položilo drug poleg drugega, bi nastala dolžina 400 milj ali 643 km.

Samo Majestic ima na krovu 109.000 kosov porcelana, kozarec itd. Družba White Star Line mora vsako leto šteti okoli 30.000 funtov ali nad 8 milijonov Din za nadomestitev razbite posode na teh treh parnikih. Majestic ima 30.000 kosov nožev, vilic in žlic. Na leto se porabi na teh treh »sestrah« nad pol milijona kilogramov mesa in samo za dobavo jajc Majesticu bi bilo treba velikanske perutninarske farme od 10.000 glav na leto.

Družba ima 24 velikih parnikov, ki pa ne vzdržujejo promet samo med Ameriko in Evropo, pač pa tudi med Avstralijo in Novo Zelandijo.

ANGLEŠKI ZLATNIKI.

Ne samo pri nas in najbrže povsod razen Amerike je zlat denar po vojni tako redek pojav, da je ljudstvo mnenja, da ga sploh ni. Ravno tako je na Angleškem. Sovereign je angleški zlatnik ali 1 funt sterlingov. Združene angleške banke so l. 1920. vse zlato oddale Banki Anglije. Zato se zlato izdaja od tedaj edino v tej banki. Zasebnik ne more dobiti zlata, ako ne predloži vsaj za 1700 funtov državnih bankovcev.

Lani so Angleži eksportirali zlatega denarja nad 10 milijonov funtov vrednosti. Polovico te vsote je šlo v Indijo, kjer je takoj izginila. Zlato, poslano v Indijo, se ne vrne nikdar več. Domačini ga kupijo. Precejšnja množina pa ostane med Angleži sploh, kateri hočejo zlatnike ohraniti iz tega ali onega vzroka. Večkrat poroča časopisje o kakem najdenem zakladu angleških zlatnikov, in sicer na prav nenavadnih mestnih prostorih. Lansko leto je Angliji največ plačala Nizozemska, namreč 5.000.000 funtov v zlatnikih, t. j. skoro poldrugo milijardo dinarjev. Polovico te vsote je poslala Transvaalska, a Francija samo 400 funtov.

NEVERJETNA POTRATNOST.

Amerikanka M. Williams, dolarska princeza seveda, ima več psov, toda le eden izmed teh ji je posebno pri srcu. To je majhen kužek, kateremu je dala ime »Francek«. Ta živi tako luksuriozno, da kaj takega pri nas sploh še ni bilo slišati. Ima postrežnico ali pestunjo, ki nima prav nobenega drugega opravka kot da preganja »muhe« temu štečetu. In razvajenost tega psička je velika.

Svoje kože ga je sram, zato nosi ogrinjaj iz dragocene činila kožuškovine, na glavi, oziroma ušesih pa majhne klobučke. Ima popolno gardorobo za vsak slučaj, kajti svojo gospodarico včasih spremlja v gledališče, včasih gre z njo na pojedino, a le, kadar je pri volji. Ko jo je nedavno spremljal v Pariz, mu je kupila suknič za 60.000 dinarjev. Ko se je na »Olympicu« z njo vračal, je pa »Francek« dobil morskoro bolezen.

Gospa Williams pravi, da vsako leto izda za svojo pasjo »družino« 23.000 dolarjev, t. j. 1.200.000 Din. Koliko ubožcem bi bilo s to vsoto pomagano!

KAKO BI SE ODLOČIL?

Prav pred kratkim je v Londonu neki policist na svojem obhodu zaslišal ženket razbitega stekla in ko je planil okoli vogala, je baš ugledal vlomilca, kako je iz izloženega jkna juvelirja pobasal kup prstanov ter ugledal policiista, zbežal. Stražnik je skočil za tatom, ta pa je prstane vrgel od sebe v upanju, da bo policaj iste pobiral, njega pa pustil, da ubeži. Toda zmotil se je, policaj ga je zasledoval še dalje ter ga končno tudi prijel, prstane pa je med tem nekdo drugi pobral ter izginil! Juvelir je seveda zatrdil, da je policaj ravnal napačno ter da bi si moral prej zasigurati ukradeni blago kot pa tatu, toda Scotland Yard (londonsko policijsko ravateljstvo) je pa reklo, da je policaj ravnal pravilno ter da se mora v vsakem slučaju tako postopati kakor je to storil ta stražnik. Kako bi se odločil ti?

Morski svetilnik sredi morja je bil več kot deset tednov tako rekoč odrezan od sveta. Vihar, ki je ves ta čas divjal, ni dopuščal, da bi ob svetilniku pristalo katerokoli morskoro vozilo. Mimo vozeči parniki so poročali, da je svetilnik razsvetljen ter da spodaj na hodniku stoji neki človek, in sicer vsak čas. Ko je končno pomoč prišla, so našli le enega čuvaja na svetilniku in ta je bil skoraj blazen. Njegov tovariš je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, on pa je ostal sam z mrtvim truplom. Kaj naj stori, ni vedel. Ako mrtveca pokoplje v morje, mu ne bodo verjeli in lahko se zgodi, da ga obtožijo in obsodijo radi umora svojega tovariša. V sobi pa ga tudi ni mogel pustiti. Zato ga je nesel ven na hodnik, ter ga tam privezal, da ga ne bi vihar odnesel. Kaj bi storil ti v enakem slučaju?

Pred nekaj leti je francoski farmer Kuhne na bregu reke Allier čakal na svojo ženo, ki je šla v vas Pont na drugo stran reke. Pri sebi je imel sinčka. Ko je žena ugledala moža in otroka na nasprotnem bregu, je hotela reko kar prebresti, da bi bila tako prej pri njima. Mož je pa takoj opazil, da je ženi zmanjkalo tal, ter da se je pričela potapljati. Skočil je v vodo, da jo reši, v tem pa zasliši za seboj vpitje. Sinček je očetu sledil v vodo in se seveda tudi pričel potapljati. Prestrašeni oče se je moral odločiti hitro, trenutno so bili dragoceni. Gbrni se je, s pognal za sinčkom ter ga rešil iz valov, žena pa je med tem utonila. Kaj bi storil v takem groznem slučaju ti?

Belgijec Goethen je šel s svojo ženo na gore. Plezala sta po skalah, navezana na vrvi. Kar naenkrat ženi spodrsne ter pade čez rob prepada. Vrv je vzdržala, toda možu je bilo nemogoče, da bi ženo potegnul kvišku. Poskušal je na vse mogoče načine, kako jo rešiti, a vse zastonj, končno je popolnoma onemogel. Noč se je bližala, mrzaz pritiskal vedno huje, bila sta na tem, da zmrzneta. Ona, viseča na vrvi nad prepadom, ga je nešteto krat prosila, naj vrv prereže ter reši sebe, da bo otrok, katerega sta doma pustila, ima vsaj očeta. On pa ni nič hotel o tem slišati ter rekel, da hoče z njo vred umreti. In tako bi se bilo tudi zgodilo, da ni v zadnjem trenutku prišla pomoč, nakar sta bila oba rešena gotove smrti. Kaj bi storil ti na Goethenovem mestu?

ODELJANI OTROCI.

Tudi na Angleškem se je pričelo nove vrste iz Amerike prinešeno izsiljevanje, namreč kraja otrok. V Ameriki se te vrste poklice prav dobro obnese, kajti zvodljivci zahtevajo tudi do dva tisoč funtov, t. j. nad pol milijona dinarjev odkupnine za otroka. Ameriški starši, v strahu za svoje najdražje, seveda plačajo zahtevani znesek, kajti spominjajo se še predbro slučajev v Čikagi, ko so zvodljivci 13 let starega sina nekega milijonarja umorili, ker ker je ta predmetno pismo izročil v roke policiji. Kakor rečeno, so tudi na Angleškem pričeli, vendar pa so tam taki slučaji silno redki.

Pogostejše pa se dogaja, da otroka odvedejo iz drugih vzrokov kot pa je izsiljevanje denarja. Dogodi se, da v londonskih parkih izgine otrok radi dragocenega vozička in oblačila. Tak tipičen slučaj se je dogodil v londonskem West Endu (miljonarski okraj). Neka pestunja je sedela na klopi v parku, pred seboj dragocen nov voziček, v katerem je ležalo dete. Čedno opravljena ženska se pestunji približa, je vsa iz sebe od začudenja nad otrokom ter končno pestunjo prosi, če sme otroka nekoliko sem in tja voziti. Pestunja je seveda dovolila ter dalje čitala v romanu, ki ga je imela v naročju. Ko čez nekaj časa pogleda okoli sebe, ni bilo ne vozička, ne čedne ženske nikjer. Pozno zvečer je policija otroka vrnila prestrašeni družini, seveda brez vozička.

Neki deček, ki se je igral na londonskih ulicah, je na tajinstven način izginil. Deset let ni bilo slišati o njem. Potem pa so stariši zvedeli zanj od neke misijonske družbe v Indiji. Neki ondotni bogatin se je tako zagledal v tega dečka, da ga je odpeljal. Na smrtni postelji pa je misijonarjem to povedal. Takih slučajev je še več.

SFINGA V LONDONU.

Bralec nekega angleškega lista je vprašal urednika, zakaj ni bila tudi sfinga prenešana v London kakor svoječasno »igla Kleopatrec«. Radovedni bralec je dobil ta-le odgovor: »V prvi vrsti zato ne, ker sfinga ni naša, drugič pa, ker je pretežka. Dosti preglavje je napravila že »igla Kleopatrec«, toda sfingo samo premakniti, bi bilo docela nemogoče. Izsekana je iz skale, katere je najbrže na istem mestu stala od nekdaj. Da bost vsaj približno pojmi ogromnost tega spomenika, povemo, da so nedavno našli vhod v notranjost. Od glave sfinge dol se razprostira dvorana, dolga 20 metrov ter 3 m široka. Iz te dvorane pa se pride tudi v druge manjše prostore. Najbrže da so sfingo uporabljali kot tempelj, v katerem so slavili Totha, boga znanosti.

KAKO NAJ ŽIVIM, DA BOM DOLGO ŽIVEL?

Moderno življenje je silno komplicirano, in kar nam danes ta zdravnik svetuje glede zdravja, je drugi že jutri pripravljen, da nam pove ravno nasprotno.

V Londonu je te dni izšla knjiga z naslovom: »Kako živeti dolgo«, kjer razne znane osebe navajajo svoja osebna naziranja ter življenjske izkušnje in navade.

Londonski župan sir Pryke, ki je star 79 let, je za rano vstajanje. »V mojih mladih letih«, tako pripoveduje, »sem zelo zgodaj vstajal. Dandanes vstanem ob 7 (kar je za Angleža z ozirom na ponočevanje zelo zgodaj). Potem pa se sprehajam do 10 km dolgo pot, ne da bi se spočil. Moj svet vsakomur, kdor hoče dolgo živeti in biti zdrav, je, da zgodaj vstaja, uživa mnogo svežega zraka, zmerno je, še zmernije pije, ter točno vrši svoje dolžnosti.«

O'Connor, najstarejši angleški poslanec, je proti pretiranemu sportu. »Če ves teden

duševno delaš, si ne boš izrabljenih moči na domestil z golfom, nogometom, cricketom itd., kar se na Angleškem vrši posebno ob sobotah in nedeljah.«

Slavni slikar William Orpen vsak dan prehodi najmanj deset milj, t. j. 16 km. Spi pa po celih dvanajst ur. Koliko časa »dela«, tega ne pove, toda ker slikarji ljubijo le solnčno svetlobo, v Londonu pa te ni ravno preveč, zato najbrže ni prevec utrujen od »dela«.

Aga Khan je star 94 let, a se vsak dan vadi v boksanju. Po leti zgodaj vstaja ter leti po Green Parku in to še pred zajtrkom. Tri dni v tednu pa je samo po enkrat na dan.

Harry Lander uživa zelo malo tako jedi in pijače, se mnogo giblje in mnogo dela, vsako jutro pa uporabi eno pomarančo. Spi osem ur, kadi, pije pa le whiskey, vina in piva se ne dotakne. Najraje lovi ribe.

ZELEZNA POROKA.

Srebrne, zlate in dijamantne poroke so že tako navadne, da časopisi že skoro nič več ne poročajo o njih, posebno o prvih dveh jubilejih ne. Toda pretečeni mesec sta Angleža Mr. in Mrs. Webb v Laock obhajala železno poroko, torej sedemdesetletnico zakonskega življenja. Pač redek slučaj.

NAJBOLJ IZURJENA TIPKARICA.

Devetnajstletna Angležinja Elinor Mitchell je ob priliki tekme za prvenstvo tipkanja v Evropi dosegla 142 besed v minuti. Postala je šampion Evrope.

Tvrdka F. Meršol nasl. se nahaja sedaj WOLFOVA ULICA št. 5.

Priporoča veliko zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svil, D. M. C. preje in bombaža, rokavice, nogavice, pletenin, čipk in vezenin. Predtiskanje ročnih del.

Ustanov. 1887.

Ustanov. 1887.

Narava in ljudje

MORSKI VALOVI.

Oceanografi študirajo morske valove zelo natančno in jih razlagajo po vseh znanih principih. Nestrokovnjaka pa zanima večidel samo višina valov, v kateri je navadno izražena tudi jakost. Visoki valovi dajo namreč vselej povod morskim letovinam, ki pokvari človeku včasih ves užitek morske vožnje. Višina valov so do zadnjih časov več ali manj pretiravali, to pa iz enostavnega razloga, ker so opazovali valove iz gužajoče se ladje morda ravno tedaj, ko se je bližala vrhu vala. Čoln ali ladja sta tedaj v počevni legi, vidni kot se je s tem povečal, in tako je nastala optična prevara. Po zanesljivih podatkih raznih oceanografov Bertina, Krümmela, Schotta in drugih, so najvišji valovi visoki komaj 15 do 16 metrov. Valovi, ki so tako visoki kot gora, spadajo med bajke. Vendar pa je taka višina valov zelo redka. V sredozemskih morjih doseže povprečna višina navadno do 5, v odprtih oceanih pa 11 metrov. Pač pa dosežejo valovi izredno višino, ako buta morska voda ob strmo visoko obrežje ali ob svetilnik. Tako so opazili pri svetilniku Eddystone pri mestu Plymouth celo 32 metrov visoke valove. Vseled visokih valov zlasti ob vihnem času je bila vsaka paroplovba otežkočena, da ne govorimo še celo o malih ribiških ladjah, kar je za obrežno prebivalstvo še huje, ker jih ribištvo v prvi vrsti prehranjuje. Da bi se vršili ribji lovi oziroma paroplovbe nemoteno tudi ob vihnem času na razburkanem morju, so začeli poskušati z različnimi sredstvi pomiriti morje. V tem oziru so se zelo dobro izkazali olje, petrolej in milnica. Ker so pa ta sredstva precej draga, ker jih je treba pri tem procesu jako dosti, zato so se začeli posluževati tudi one ribje masti, ki je sicer neporabna. Poizkusi z njo so se jako dobro obnesli. Pred kratkim pa je prišel ameriški inženir P. Brasher čisto slučajno na neko novo sredstvo. Ko je namreč kopal neke rove v bližini morske obale pri Newyorku, mu je iz neke cevi začel uhajati pomalem stisnjeni zrak. V svoje začudenje je opazil, da je poprej razburkano morje postalo nenadoma popolnoma mirno daleč naokrog. Pozneje je začel delati poizkuse v večjem obsegu, pa so se mu vsi prav dobro obnesli. Po njegovem načrtu bodo sedaj vse najmoderneje ladje opremljene s cevmi, v katerih se bo nahajal stisnjen zrak; te cevi bodo imele na zunanji strani ladje majhne luknjice, skozi katere bo od časa do časa uhajal stisnjen zrak.

NOJEVA JAJCA.

Med vsemi pticami leže noj največja jajca. Velika so kakor otroška glava in tehtajo poldrug kilogram, včasih celo dva. Po vsebini oziroma hranivu odgovarjajo 24 kurjim jajcem. Vsaka samica leže na leto približno 12 do 20 jajc, ki so ali snežnobele ali pa svetlorjavkaste barve. Valijo jih okoli 45 dni. V zadnjih letih, ko so začeli udomačevati noje, jim odvzamejo takoj vsa jajca, da se umetno zvalje. Pri tem se je pokazalo, da leže samica tekom svoje valilne dobe neprestano jajca, ako se ji vedno odvzema. Na ta način se je številno nojev začelo zopet hitro dvigati, ko so se malo poprej že nekateri bali, da bodo domačini noja v kratkem času popolnoma iztrebili. Jajca so zelo draga in jih v Afriki posamezni farmarji plačujejo po 800 dinarjev. Ker se boje, da se ne bi izvozilo preveč jajc, zato so afriške države in kolonijalne oblasti na-

stavile zelo visoko carino na izvoz, ki znaša 1500 dinarjev za eno jajce.

GROBOVI HEREROV.

V nekdanji nemški koloniji Jugozahodni Afriki, ki pripada sedaj Britaniji, živijo v severnem delu Herero rodovi. Dolgo časa so se upirali nemški nadvladi, dokler niso popolnoma podlegli. Že preje so razni raziskovalci kot Dove, Schinz, Anderson mnogo pisali o šegah in običajih Hererov. Pozneje so Nemci začeli sistematično raziskovati in našli še marsikaj zanimivega. Najznačilnejše za to pleme pa so bili njihovi grobovi, ki se niso nahajali nikdar v bližini naselbin. Herero imajo namreč mnogo pijetete do mrtvecev, a obenem tudi velik strah pred njimi. O njih mislijo, da žive posmrtno življenje kot živali in hodijo okoli kot psi z novejimi nogami. Prikazujejo se samo v svetlih mesečnih nočeh. Vsak, kdor bi se jih tedaj dotaknil, bi takoj umrl. Zato se umikajo grobovom, postavljajo svoje naselbine daleč od njih, pa tudi tujcem ne puste, da bi se v bližini grobov naseljevali. Ako kdo zboli ali pa mu živina pogine, je to takoj znamenje, da je to vpliv še prevelike bližine grobov. Zato se takoj vsa naselbina preseli še dalje proč od grobov. Ob času pogreba izkazujejo mrtvecem velike časti in spoštovanja. Truplo zašijejo najprej v kožo kake divjačine in ga potem pokopljejo. Okoli nje postavijo njegove najljubše stvari, orožje, okrasje in jedila. Obenem se vrši pri grobu svečan obed in pri tem zakoljejo precejšnje število volov. Nato zazidajo grob, zaklano živino pa obesijo na bližnja drevesa okoli, da bi imel mrtvec še takoj v začetku svojega posmrtnega življenja dovolj hrane na razpolago. Grob z drevesi vred omeje s kamenitimi ogradami. Vsa pogrebna svečanost traja včasih do osem dni in zaklanih volov je pri posebnih prilikah tudi nad 200. Toda to so grobovi le premožnejših ljudi. Navadni grobovi niso na zunaj prav nič vidni, ker zemljo nad grobom popolnoma izravnavajo, pač pa so edini znak kamenite ograde, ki obdajajo grob, samo da so mnogo manjšega obsega kot pri grobovih premožnejših. Navadno meri njih premer 1 do 2 metra.

GODBA V BRZOJAVNI NAPELJAVI.

Marsikdo je že nastavlil uho ob brzozavni drog, ko je šel na sprehod in slišal brnenje. Mnogi mislijo, da to izvira samo od vetra, kar je sicer res, toda isto brnenje je čuti tudi, kadar ni nobenega vetra v zraku. Po največ pridejo ti glasovi odtod, ker se žica razteguje in krči kot posledica temperature, pri tem pa se drgne ob izolatorje, kar oddaja glas, leseni drogovi pa so v tem slučaju isto kot pri instrumentu resonančno dno.

Raznovrstne dogodbe pripovedujejo o tej »muziki«. Sibirski medved je baje mnenja, ko zasliši to brnenje, da so bučele ter bi drogove gotovo podiral, da bi poiskal med, če bi postavljali ne navadnih velikih skal ter tako drogove zabarikadirali.

V Fontainebleau na Francoskem smatrajo ondotni prebivalci brzozavne glasove kot znanilce bližnjega deževja. To pa zato, ker južni veter prinaša s seboj dež, od severa pa tam ni vetra, ker je tostran visokega gorovja in gozdov.

Tudi je v nekaterih krajih, pri preprostem ljudstvu seveda, ukoreninjena misel, da ti glasovi izvirajo od brzozavljanja samega.

Gospodarstvo

Kolesa! samo pri Gorcu

Nova trgovina **Josip Šlibar** **Nova trgovina**
manufakture **manufakture**

Ljubljana, Stari trg 21, poleg Zalaznika

C e n e

Deleni	Din 9—, 13—, 17—	Klot 140 cm	Din 32—, 42—, 50—
Kamniki	Din 9—, 13—, 18—	Švicarske rule . . .	Din 80—, 150—
Tiskovina (Blaudruck) .	Din 16—, 18—	Odeje (kovrli) . . .	Din 210—, 300—

Moda

POLETNE OBLEKE.

(Pralna svila, šantung, kitajski crp.)

Poleti je ženskam prav lahko, da so lepo oblečene. Saj ni treba drugega, kakor da dobiš originalno blago in pa dober kraj — in te tudi ne stane dosti, kar je treba za letošnje modo še posebej poudariti. Če hočeš biti v letošnjem poletju lepo oblečena, glej predvsem, da je obleka čim bolj preprosto prikrojena. Če je lahka, poletna obleka polna vsakovrstnih »čickarij«, je kmalu smešna; preprosti neokrašeni kroji so pa zmeraj elegantni.

Oglejmo si pričujočo sliko:

Prva obleka bodi iz pralne svile in iz blaga drugačne barve. To drugo blago bodi tako prišito, da ga moreš pred pranjem vzeti z obleke. Obleka je svetlosiva. Krilo ima skrite gube, bluza je gladka brez zgibov, ima dolge rokave in vшит naprsnik

z vrsto gumbov in visokim ovratnikom, ki je spredaj odpet. Drugačne barve je pas, ki je kričeče zelen in iz usnja; iste barve je tudi blago ob naprsniku; to blago in pas moraš vzeti pred pranjem stran. Ko pereš to obleko, pripni z nitko gube na krilu, da ga moreš potem prav izlahka zlikati. K tej obleki imej majhen klobuček iste barve, kakršen je pas in obšiti krog telovnika.

Srednja obleka je takozvani »komplet« iz enobarvnega in križastega blaga, ki ga uporabiš lahko od ostankov starih oblek. Ta obleka ima obliko žempra, krilo je križasto, bluza pa enobarvna in ima le trakce na prsih, sicer je brez okrasov. Plašč ima visok ovratnik, ki ga moreš tudi povestiti. Oboje — plašč in obleko — utegneš nositi tudi zase, da imaš

plašč za druge obleke, obleka sama je pa tudi elegantna za na cesto.

Tretja obleka je iz kitajskega krepca, okrašena s temnomodrimi našitki krog vratu, zapetja in ob robu krila, ki je spodaj v presledkih plisirano. To obleko pa utegneš nositi ob vsaki priliki, je zmeraj lepa in pripravna. Pas je iz temno-modrega usnja.

Če greš na hribe ali bivaš ondi, pa je še zmeraj najbolj praktična kmetiška obleka, takozvani »dirndl«. Na pričujoči skici vidiš tako obleko, ki ima svilen, kri-

žasto krilo, bluzo iz etamina in zametast modrček z gumbi. Klobuček in predpasnik sta zelena. Seveda imej tudi težke, hribovske čevlje in volnene nogavice, ki jih zavihaš nad čevlji.

Orel

Vsem udeležencem Orlovskega dne v Velenju dne 20. junija! Vsak udeleženec naj kupi na vstopni postaji enostransko vozno karto, na katero naj zahteva moker žig. Izkaznice za polovično vožnjo se bodo izdajale v Velenju na telovadšču pri blagajni. Skušali bomo doseči rezervirane vagona za udeležence. Bog živi!

Orlovska srenja Šmartno priredi dne 18. junija poldnevno prireditev združeno z naraščajskim zletom v Zagorju ob Savi. Tem potom opozarjamo vse v to srenjo spadajoče odseke, da se polnoštevno udeležijo, člani in naraščaji, ker je to glavni nastop srenjskega naraščaja. Ne zamudite pa tudi starši otrok in prijatelji tega dneva. Pri celi prireditvi sodeluje salezijanska godba iz Ljubljane. Natančen spored objavimo pravočasno v vseh naših časopisih. — Bog živi! — Pripravljalni odbor.

Odsekom in krožkom ljubljanske ekspozituro! Vabila in lepake ste že prejeli. Ali pa ste jih nalezili? Noben plakat naj ne ostane v omari, vse na plan! — Vsak odsek in krožek naj svoje telovadne obleke in priljago da skupaj v vrečo, ta mora imeti ime odseka oziroma krožka. V Ljubljani na kolodvoru bo čakal voz, ki bo prevzel vse vreče in jih odpeljal na telovadni prostor. Noben član v kroju ne sme imeti v spredu zavijka. Načelniki in načelnice skrbite za to. Poskrbite, da bo v redu. — Kaj je z narodnimi nošami? Ali ste poskrbeli, da bodo imeli oni člani in članice, ki nimajo kroja narodno nošo. Se je čas, da to naredite. Organizirajte agitacijo za narodne noše. — Prapro! Ali ste že poskrbeli, da bo praporček prišel s praporom? Ste mu določili namestnika, če bi bil zadržan? Prosite tudi za društvene prapore. Nobeden naj ne ostane doma.

Polzvedovanje

Izgubila se je preteklo soboto popoldne na drž. cesti med št. Vidom in Kranjem volnena jopica za ženske rjave barve, spredaj križasta, kedor jo najde, naj sporoči upravi našega lista, kjer dobi primerno nagrado.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 19. junija 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v °C	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Obletnost 0-10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm de 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	755,2	11,7	88	SSW 0,5	10	dež	49,7
	8	755,6	12,2	85	SW 0,5	10	dež	
	14	756,9	15,1	85	NE 1	10	dež	
	21	759,6	13,6	84	NNE 1	10		
Maribor		755,1	13,0	35	NW 4	2		0,2
Zagreb		759,4	14,0	95	W 2	10		0,0
Beograd	8	754,6	22,0	55	mirno	10		
Sarajevo		754,5	15,0	65	E 1	10		
Skopje		757,2	21,0	35	N 1	4		
Dubrovnik								
Praga	7	755,1	13,0	—	N 1	10		8,0

povprečni barometer višji ko včeraj za 2,4 mm

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši — Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

PRODAJALKA, zmožna kpecerijске, manuakturnc in delikatne stroke išče mesta v trgovini. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »vestna in zanesljiva«.

HLAPEC H KONJEM frezen, posten. — Poizve se: Ljubljana, Stari trg 32, trgovina. 4190

Mesto GOSPODINJE pri samostojnem boljšem gospodu v mestu išče pridna, pošena ženska, sred. starosti. Naslov v upravi pod številko 4226.

SPREJMEMO oženjen par brez otrok. vajen kmetijske dela, za kmetijo. Istotam sprejememo samostoj. knjižovodkinjo, izučeno trgov. meš. blaga. Dopise na: Fr. JUVAN, Ljubljana, Kette-Murnova cesta 26.

PRODAJALKO, UČENKO in SLUŽKINJO sprejemem 1. julija t. l. — Pismene ponudbe pod šifro: »Zanesljiva« št. 4211 na upravo »Slovenca«.

Mizarski pomočnik ki bo v tekočem tednu dovršil mizarsko mojstersko šolo, išče dela. Nastopi 1. julija. Naslov v upravi lista pod št. 4215.

Kovaški pomočnik išče dela. Izvežban je v vseh strokah. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod številko 4199.

Sprejme se za čas Ljubljane, vselej zanesljivi **ZASTOPNIK** ki eventualno ostane pri tveganju nadalje kot potnik. »Tribuna« F. B. L. Ljubljana, Karlovska c. 4

Perfekten KNJIGOVODJA v trgov. poslih popolnoma verziran, išče mesto. Gre tudi kot poslovodja ali potnik. — Ponudbe na Podr. upravo »Slovenca« CELJE, hotel »Belj vol«.

DEČKA 14—15 let, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih kmečkih staršev, ki ima veselje do trgovine. Prednost imajo sinovi železničarjev. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »PRIDEN« št. 4191.

provizijski zastopnik za Ljubljano. Ponudbe na upravo lista pod »agilen zastopnik« št. 4098.

HLAPCA iščem za vsa kmečka dela in k 2 konjema. Andrej Kreger, št. Vid nad Ljublj.

SLIKARJI in PLEŠKARJI se takoj sprejmejo pri Morelly, Ptuj.

Inženier lahko postane (Inž. elektr. metalurg. kem. industr. trgov. itd.) (tudi pripravlj. oddelki) ne da izpremenite stanovanje, pismeno, po moder. hitri, izborni metodi. Preizkušnje in diplome v Vaši domovini. Prospekte v vseh jeziki. Departement technique A. G. B. Brd. Constitution, 25 Liege — (Belgija).

Poslovodkinjo za trgovino z mešanim blagom v večjem trgu Slovenije iščem s 15. julijem t. l. Ponudbe na Podružnico Slovenca v Mariboru pod »Zmožna«.

Višje tehniške študije v Belgiji.

Inženerski diplom v dveh in treh letih. Odd. za elektrotehniko, elektromehanično, metalurgijo. — Kemija, avio, nero, železo in betonsko stavbarstvo, kolonijale, trgovina, industrija. Dnevni in večerni tuž. kurzi. — Revnejši dijaki dobe delo. 580 belg. frankov. Prospekte zastoj. — Pisma v vseh jezikih: Institut Supérieur technique Service A. G. B. Brd. Constitution, 25 Liege (Belgija). 4023

PROPAGANDA na črti. **REKLAMA** po časnikih. **ATRACIJE** za sejne, razstave. Ponudbe pod »Teko« na upr. Slovenca.

Žimnice modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 2922

PREDTISKARIJE najmodernejše sestavljene, trokovno sortirane, dobavljajo najceneje Samuilo Leopold, Senta (Bačka).

Mehanično umetno vezenje

zastorov, pregrinjaj, perila, monogramov, oblek itd., fino belolo barvast entlanje, ažuriranje, predtiskanje **Matč & Mikeš, Ljubljana** Dalmašnova ulica št. 13

MALINOV SOK najboljši — zajamčeno pristne kakovosti, lasten proizvod — nudi preprodajalcem **F. S. LUKAS, Celje.**

Proda se v pravem centru trga Zagreba velika in MODERNA **kavarna** samo proti gotovemu dobostojenju nad 40 let. a narju. — Pismena vprašanja na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11 — pod »Za — 8728«.

Lokal. ZNOVA JE ZNIŽANA najemnina za lep pokojnišniški zavod v Ljubljani, Gledališka ul. Lokal sestoji iz dveh poslovnih prostorov, ki se oddasta tudi posamič. K enemu pada tudi stranska soba. 1568

ŠIVALNI STROJ

poceni napredaj. Rožna dolina 4/21. 4221

Popraviljam

kolesa, šivalne in pisalne stroje v svoji nanovo urejeni mehanični delavnici v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6 **M. MARUŠIČ M.**

Pozor! Strokovno POPRAVLJAJ vsakovrstne URE z jamstvom D. MARINKO — izprašani urar, Ljubljana, Florijanska ulica 31. 4212

Prazna soba

s posebnim vvhodom s. takoj odda. Naslov pove uprava lista pod št. 4220.

HARMONIJA

5 registrov, lep, malo rabljen, poceni napredaj. Naslov v upravi: 4156.

NAJNOVEJSI PENSION »ZORA«

v Aleksandrovo na naši rivieri. Za časa letoviške sezone najboljše in cenejša postrežba.

Kupim več mizarskih skobelnikov

(Hobelbank) in mizarskega orodja. Ponudbe na: Jožef Peterca, kolarstvo, Koseze 10, Ljubljana VII. 4227

Psičke, volčje ša-kale, čiste,

izredno lepe, samo v dobre roke, prodam. — HORKY, Spodnja šiška, Slovenska cesta, zadnja vila na levo. 4217

Sadjevec razposilja

MARIBOR. 4004

FLOBERT-PUŠKA

poceni napredaj. Naslov v upravi pod številko 4155.

HRASTOVH PLOHOV

9, 11, 13 cm, dva vagona Parizerjev 27, 41, 54 mm od 1 m naprej, 2 vagona Douelov 41 mm, 1,33 in 1,50 m dolge, vse I. in II. vrste. Parna žaga ZORA, d. z o. z. v Črnomlju.

NAPRODAJ: 1 visoka omara, obešalnik, 1 kuh. omara in postelja z vso opremo. Stari trg 11 a, JERIHA. 4200

Christofov zasebni učni zavod

v Ljubljani, edini državno konces. učni zavod za stenografijo in strojepisje v ljubljanski oblasti, s pravico izdajanja pravovrednih izpričeval, vpisuje za bodočo šolsko leto edinele mesca junija in julija vsak dan dopoldne in popoldne na Domobranski cesti št. 7. Vpisnina 10 Din; šolnina nizka. Zavod preskrbuje absolventom službe.

NAJLEPŠA VILA

na primernem kraju in v najboljšem stanju, radi gospodarjeve smrti napredaj. Neža Jezeršek, Kranj 11. 4173

BODEČO ZICO.

Naslov se izve v upravnistvu pod številko 4175.

Pozor, mizarski obrtniki!

Radi bolezn napredaj po nizki ceni dobro ideoča

velika mizarska delavnica

z orodjem in stanovanjem (2 sobi in kuhinja), in to v najboljšem kraju Zagreba, tik glav. postaje; vagon z lesom pride pred delavnico. — J. BABIČ, Salmišče 56, ZAGREB.

STANOVANJE

za letovišče oddam 2 2 sobama in kuhinjo. — TOMAŽ HAFNER, Vaše pri Medvodah. 4193

Mlin in žaga

sta napredaj v Horjulu poleg župne cerkve. — Pojasnila daje: »Hranilnica in posojilnica« v HORJULU. 4141

ČEBELARJI, pozor!

Vzamem vsako množino čebel v pašo. Imam lepe solnčno lego. Naslov v upravi pod številko 4108.

J. Stjepušin Sisek

priporoč. belija, plamurice, ratiturne, strune, sele in vse potrebščine za vsa glasbila

Cenik franko.

TATVINE in VLOMI Zavarujte se pred njimi z vzidanjem jeklene omare »Wertheim«. Popis s cenikom pošlje brezplačno Ljubljanska komercialna družba, Bleiweisova c. 18.

Celo življenje traja, — v par letih se izplača

WECK-ova

prilpava za vkuhanje. — Tovarn. založba: FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. — Tudi na obroke!

Damske obleke

ter za deklice in dečke, in perilo — najceneje pri ANI DOBNIKAR Celovška c. 81, Sp. šiška

Štampilje

S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvora.

MOSKO KOLO

»Peugeot«, popoln. nova športno, prodam za 2000 Din. — Naslov se izve v upravi lista pod št. 4154.

Premog — Drva

ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Pozor pred nevarnostjo strele!

Karl Pirch elektrotehnik

specialist za strelovođe. MARIBOR Tamšičeva ulica 12 - Telefon 123

Prevzema vsa preiskovanja in preizkušnje, pozlačenja, reparature in nove zgradbe po najnižjih cenah. Zaradi pravočasne razdelitve dela po rajonih se interese naprosajo, da v svojem lastnem interesu naročila takoj oddajo. — Pred nepooblaščenimi zastopniki se svari.

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Priporoča se

parfumerija „MAYA“

Glav. zaloga Maribor,
Slovenska ulica šte. 12.

Gospodinj, šivilje, krojači in kovači boste z zadovoljni le, če ga kupite pri tvrdki D. MARUŠIČ, Sv. Petra cesta št. 40. Na debelo in drobno od 1 kg naprej. 3451

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
Gerne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica šte. 3

Dvokolesa znamk Tribuna, Diamant, Favor, Styria, Frera, Bianchi, Champion, Record, Prezision, Legnano v zalogi, pnevmatika najfinije vrste Dunlop, Michelin, Pirelli itd. Najnovejši modeli in najnižje cene. Ceniki franko, prodaja na obroke.

F. BATJEL, Ljubljana
Karlovska cesta šte. 4

Kdor želi kupiti Lubasovo harmoniko

naj obišče ljubljanski velesejem od 26. junija do 5. julija ali pa naj piše na naslov:

F. KUCLER

izdelovatelj harmonik

postaja

Drenovgrič
pri Vrhniki

VODNE TURBINE

najnovejše konstrukcije - avtomatične
regulatorje, zatvornice
izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER Škofja Loka
Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbo! Konkurenčne cene

Naša ljuba teta

Marija Urbajs

je po dolgem, težkem trpljenju v 69. letu svoje starosti, potolažena z zadnjo popotnico danes mirno v Bogu k večnemu počitku zaspala.

Hrastnik, dne 19. julija 1926.

Zaluzoje rodbine:

Ludovik Urbajs, posestnik v Hrastniku — Marija Guerra, roj. Urbajs, soproga uradnika Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani.

Po 12letnem mukepolnem trpljenju se je preselila k svojemu ljubljenu možu naša zlata mamica, stara mamica, teta, sestra, gospa

Uršula Pirc roj. Keršič

vdova pek. mojstra

v 69. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere. — Pogreb naše nenadomestljive mamice bo v nedeljo 20. t. m. ob pol štirih iz mrtvašnice sv. Krištofa na pokopališče pri Sv. Križu.

Ohranite rajnko v prijaznem spominu! Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana—Maribor, 19. junija 1926.

MARIJA SKUSEK, PAVLA SVETEK, vdov. fin. kom., hčeri.
MARJAN, ZDENKA, KARMEN, ALMA, SONJA, ROMAN, vnuka in vnukinje.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta

JOSIPA NAGODE

izrekam vsem najpriščnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujem našemu prostovoljnemu gasilnemu društvu za častno spremstvo in krasni venec, kakor tudi našim fantom Orlom in gg. Obrtni zadrugi na Vrhniki. Prav posebna zahvala pevskega zboru Rokod. pomočnikov na Vrhniki za glinjivo petje in končno vsem, ki so blagega spremili na zadnji poti.

Stara Vrhnika, 19. junija 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Za vse pismene in ustne izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega ljubljene soproga in ateka, gospoda

Franca Janc

trgovca in posestnika

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo. Predvsem se moramo zahvaliti g. polkovniku dr. Južu za njegovo požrtvovalnost med boleznijo, g. vodniku Poharcu za izkazane usluge, obema pevskega zboroma za v srce segajoče žalostinke, vsem darovalcem krasnega cvetja in vsem, ki so spremili pokojnika na zadnji poti.

Ljubljana—Novi Vodmat, 18. 6. 1926.

MARICA JANC, soproga. — MARIJAN, BOŽENA, otroci.

Velika loterija!

Društva „Trgovska akademija“ v Ljubljani

885

dobitkov po
50—100.000
Dinarjev

Glavni 100.000
dobitki 50.000
Dinarjev 20.000

Izredna
prilika
Naročite
takoj

Srečka
10 Din
Zrebanje
15. dec. 1926

Srečke se dobe pri
Društvu „Trgovska
akademija“ v Ljubljani
Beethovnova ulica 10
pri Trgovskih gremijih.
v bankah in po trgovinah

Kadar nujno rabite

poslovno knjigo,

načrtano in vezano po Vaši osebni želji.

bodete najbolje postreženi

v Knjigovoznici K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II.

Svarilo.

Da enkrat za vselej napravim konec vsem brezmiselnim, iz golih umazanih konkurenčnih namenov razširjajočim se vestem, javljam tem potem vsem in vsakomur, da niti jaz niti kateri mojih obeh sinov ni prestopil v evangelijsko ali katero drugo vero, marveč smo prej ko slej katoliki in kot taki ostanemo do smrti.

Soarim torej tem potem pred razširjanjem takih lažljivih vesti, ker bi bil sicer prisiljen proti vsem tem razširjevalcem nastopiti sodnim putem.

Obenem priporočam svojo kamnoseško obrt obči dobrohotnosti in dobavljam posebno grobne spomenike kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela po priznani brezkonkurenčnih cenah.

Ivan Kulich

kamnoseški mojster

Celje, Aškerčeva ul.

Hotel „Krona“ v Celju

bo dne 2. julija 1926 ob 11. uri pri okrajnem sodišču v Celju soba št. 4

prisilno izdražban.

Najnižji ponudek znaša Din 293.000.—. Poleg gostilniških prostorov so trgovski lokali in stavbišča. Velike kleti so pripravne za zalogo piva ali vinsko trgovino. Interesenti se vabijo.

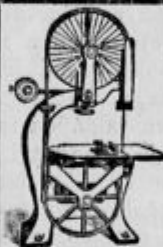
Hinko Alabanda

tehniško podjetje za industrijske potrebe, d. z. o. z.

LJUBLJANA, Hilšerjeva 5 — telefon 588

Strojna delavnica

Popravlja: automobile, motorje, lokomobile in vse stroje hitro in poceni. — Izdeluje: strojne dele, vse kovane in prešane dele, vijake, zakovice, železne konstrukcije itd.

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa

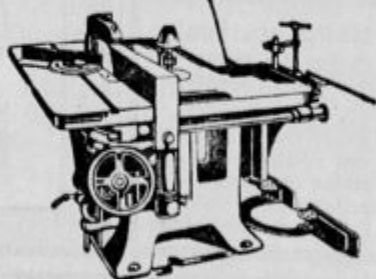
Klein & Stiefel Fulda

Na velesejmu
v Ljubljani

bomo razstavili najnovejše
in najboljše stroje za obdelavo lesa

v polnem obratu

Obiščite naš prostor 208 Paviljon F

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice: Maribor,
Ravnjak, Novo mesto,
Ptuj, Rakek, Konjice,
Slovenjgradec

Dunajska cesta šte. 4 (v lastni stavbi)

Kapital in rezerve okrog Din 19.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Ekspozitura: Prevalje

Brzljavke: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

26. junija — 5. julija 1926

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja

VI. LJUBLJANSKI MEDNARODNI UZORČNI VELESEJEM

najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države,
ZVRHARŠKE TRGOVCEV, OBRTHOV IN INDUSTRIJCEV
Razstavljeni so samo prvovrstna podjetja — cene brezkonkurenčne
TORAJ NAJUGODNEJŠI OGLED IN NAKUP vsakršnega blaga
PERMANENTNA LEGITIMACIJA upravičuje do 50% znižanja
na vseh vlakih (tudi brzovlekih razen S.O.E.)
CENA Din 30.—

NAJČENEJŠA PRILOGA ZA IZLETE IN ODISK ALPSKIH KRAJEV IN
KOPALIŠČ DNE SLOVENIJE.

Tehnike novosti. Razstava „Slovenska žona“, Higijenska
razstava. STANOVANJA PRESKRLJENA.

Legitimacije se dajo v denarnih zavodih, gospodarskih
društvih, potniških pisarnah itd., Hd.

Znižane cene in največje skladišče dvo-
koles, motorjev, šivalnih strojev, otroških
vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pneu-
matike. Posebni oddelek za popolno popravo, emaj-
liranje in poniklanje dvo-
koles, otroških vozičkov,
šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki
franko. „TRUBUNA“ - F.B.L., tovarna
dvo-
koles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

matike. Posebni oddelek za popolno popravo, emaj-
liranje in poniklanje dvo-
koles, otroških vozičkov,
šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki
franko. „TRUBUNA“ - F.B.L., tovarna
dvo-
koles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

SANDALE
šivane - klinčane
Otroške Din 39.-
Ženske „ 98.-
Moške „ 109.-

Pri Voika, Ljubljana

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Lahko

hojo ima in polno
torbo denarja si
prihrani vsak,
kdo kupuje čevlje
v veletrgovini

H. STERMECKI, Celje št. 18

Lasni izdelki, kakor tudi izdelki najslavnejših tu-
in inozemskih tvornic. Cene silno znižane: moški
nili ženski iz kravine 150, iz teletine 155, iz boksa 165,
nili iz boksa 175, iz ševr. 205, iz laka 270, otroški iz
kozine 30, iz teletine 41, iz boksa 60 Din. Vzorci od
razne manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani
cenik z čez 1000 slikami pa zastoji. Kdor pride z
vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje.
Trgovci eno ceno.

Interesenti za mali avto!

Preden kupite, obiščite ljubljanski velesejem,
paviljon F, kjer so na ogled Č.S.R.
Nesselsdorfer - **Tatra**.
Za interese poskušne vožnje.

Naprodaj baraka

krita z eternitom (ploskev strehe ca 560 m²).
Ponudbe (bodisi za celo barako ali samo
za streho) do prihod. četrtka na „MLADIN-
SKI DOMOVI“, Ljubljana, Mestni trg 8—L.

TRI

TRI
Za čiščenje

zrcal, stekla,
lončenih posod,
porcelana in
kristalnih
predmetov je

TRI najčudovitejše čistilno sredstvo, ki deluje
s hitrostjo, izdatnostjo in dovršenostjo.

Vse se sveti,
vse blesti,
vse je čisto,
vse je belo

TRI

TRI
ne sme manjkati
v nobenem
gospodinjstvu!

TRI
je zjamčeno
neškodljivo!

TRI
stane malo, —
nudi mnogo!

Dobl se povsod!

IVORNE
ZLATOROG
MARIBOR

MATTONI - JEVO
GISSHÜBELSKO
SLATINO

IMA V ZALOGI

A. ŠARABON
LJUBLJANA

GLAVNA ZALOGA TU- IN INOZEMSKIH
MINERALNIH VODA

Fini boksaif

nizki ali visoki
šimi ali ameri-
kanske oblike.

Din

198—

Zajamčeni

ročni izdelek.

Samo pri

„VOIKA“ Ljubljana

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

PRODAJAM najceneje vseh vrst

modroce, otomane, divane

in izvršujem vsa v to stroko spadajoča popravila
točno in solidno. V zalogi vedno vseh vrst ZIMA.

FRANC JAGER

tapetnik, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 27.

GRIČAR & MEJAČ

samo Šelenburgova ul. 3

najsolidnejša
ter znano najcenejša
moška in damska konfekcija.

NA VAGONE in NA DROBNO

bukova in hrastova DRVA

ter BUKOVO OGLJE lastne produkcije, vsako-
vrsten OKROGLI LES, dalje TRBOVELJSKI PRE-
MOG, MAVEC po konkurenčnih cenah pri trdki
D. MARUŠIČ, Ljubljana, Sv. Petra c. 40.

Vljudo naznanjam, da sem otvoril

zobni atelje

LEO KRAL

v Ljubljani

Kette-Murnova cesta šte. 20

(Martinova cesta)

Razpis.

Županstvo občine Velike Lašče raz-
pisuje oddajo

gradbe vodovoda

»Kmetijska električno-strojna zadruga v
Velikih Laščah, r. z. z o. z.«, pa oddajo

gradbe elektrarne

Ponudbe je vložiti najkasneje do dne
10. julija 1926 pri občini Velike Lašče in
podpisani zadrugi v Velikih Laščah.

Načrti in potrebni pripomočki se do-
bijo pri podpisnem županstvu in pod-
pisani zadrugi.

Županstvo občine Velike Lašče.

»Kmetijska električno-strojna zadruga« v
Vel. Laščah, r. z. z o. z.

Priporočila se želoznina

A. SUŠNIK

Ljubljana, Zaloška cesta.

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova 13

Zaloga vseh vrst usnatih
torbic, kovečkov, gamaš, na-
hrbntnikov, oprem za konje,
kakor tudi pritlikin, Kovčki
za vzorce in potnike se
izvrše natančno po naro-
čilu v lastni torbarski de-
lavnici.

Popravlja

vse bliz. instru-
mente, telov. rogo-
vo, hitro in pre-
cizno ter pregleduje
trdnost

Alfonz Breznik
delav. z elekt. obr.
Ljubljana, Mestni trg 3
poleg magistrata

Stare instrumente jemlje v
zamezo, event. se odkupijo

Mestni stavbenik

PAVEL BREN

Novo mesto

Projektira in izvršuje
vse nadtalne in so-
rodne zgradbe. Delo
solidno. Cene zmernne
P. Gradac, Belokrajina

**Nobena slovenska
kmetiška hiša
brez Gasparičeve**

**zlasti nobena
bi ne smela biti
brez Gasparičeve**

slike kmeta-svetnika ali slovenskega sv. Izidorja

Slika je polna nežnosti in miline in svež domači zrak veje od nje. Zato bode najlepši
okrasek vsakega stanova.

Cena v lepem barvotisku izgotovljene 42 cm široke in 32 cm visoke slike je

30 dinarjev, s pošto 34 dinarjev

katere je treba podpisani družbi poslati po nakaznici ali pa v priporočenem pismu. Na zahtevo
dopušljemo tudi položnico ali pa sliko po povzetju.

Kdor si sliko naroči, pa ne stori samo važnega koraka za okrašenje svojega bivališča,
temveč se udeležiti tudi

bogatega srečolova,

ki bode tem izdatnejši, čim več bode odjemalcev te izredno lepe slike.

Izmed prvih tisoč naročnikov dobila bosta namreč dva srebrni žepni uri, eden zlato; izmed
drugega tisoča trije srebrne, eden zlato uro večje vrednosti; izmed tretjega tisoča trije srebrne, eden
zlato uro z dvema pokrovoma; izmed četrtega tisoča štirje srebrne, eden zlato žepno uro z dvema
pokrovoma; izmed petega tisoča štirje srebrne, eden zlato žepno uro z zlato verižico.

Srečolov je urejen tako, da ima vsaka slika svojo številko in se smatra za srečko. Žrebanje teh
števil se bode takoj po dopolnitvi vsakega tisočaka vršilo pod nadzorstvom notarjev tako, da se na
posebne lističe spisane številke denejo v žaro, iz katere potem sirota iz zavoda za slepe potegne toliko
števil, kolikor je v srečolovu dotičnega tisočaka dobitkov. Številke tega tisočaka pri naslednjih žrebanjih
ne igrajo več; pač pa se po dopolnitvi vsakega nasled. tisočaka postopa analogno.

Trgovci in sejmarji, ki naroče večje število slik, dobe primeren popust; vendar se žrebanja
udeležujejo s tolikimi številkami, kolikor slik so naročili.

Knjižarna „VERA“ v Ljubljani, Aleksandrova cesta 3

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon šte. 57. 470 in 979

Račun pošto ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Safes deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vlozne
knjižice. — **Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.**

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.